

מסכת

נדה

תלמוד בבלי

ש"ס עוזר

הש"ס המסומן

לע"נ ר' עוזר ב"ר אלכסנדר הכהן ז"ל

הש"ס המסומן – מפת דרכים לדף הגמרא.

* על מנת להקל על הלומד לעקוב אחר משא ומתן הסוגיא (הוצאה פנימית) *

לפניכם מונחת גמרא שהיא תוצאה של שיטת הוראה המיושמת למעלה מעשרים שנה. ב"ה זכינו שהיום יש מספר מגידי שיעור ומרביצי תורה שלמדו בדרך זו וממשיכים ללמדה לתלמידיהם.

במקור, גמרות הללו נועדו לשימוש במסגרת השיעור. מגיד השיעור אמור לתת הקדמה מראש לסוגיא מתוך הגמרא, ולאחר מכן הלומדים יעקבו אחר מהלך הסוגיא בעזרת הסימנים בעת השיעור.

אחת המטרות העיקריות היתה ליעל ולדרבן חזרות.

במשך השנים, לומדים שונים גילו תועלת רבה מהגמרות המסומנות גם בלימוד עצמי.

רבים העידו שראו מהסימנים ברכה בעמלם וביכולתם לזכור את הנלמד.

הוספנו בין השורות זעיר פה וזעיר שם מילות קישור שנלקחו כמעט כולן מפירוש רש"י כדי לשמור רצף החשיבה של הלומד, כמו כן הבסיס של הסימנים מבוסס על פי פירוש רש"י. הוצאה זו אינה מתימרת להיות פירוש או תרגום אלא היא כעין "מפת דרכים".

מחשבה רבה ניתנה לכל סימון ופסיק, אבל בסופו של דבר הם בגדר הצעה. אנו מעודדים כל לומד להוסיף משלו.

אנו מאמינים בדרך ש"יהו עמלים בתורה אבל לא מתקשים בה".

גמרות אלו היו בפני תלמידי חכמים ומגידי שיעור שאמרו שראו בהן תועלת.

יהי רצון שנזכה לראות ברכה במעשה ידינו, בריבוי לומדי התורה ויודעה להביא נחת

לבורא עולם יתברך.

לפרטים: 02-6541693
052-5300710

USA: 718-471-6510

Gemara Markings

Your Roadmap for Traveling the Talmud Highway

It's just great to see the thousands of people joining the ranks of students of the Talmud in recent years. Lots of credit goes to Daf Yomi and the emergence of new yeshivos in America, Israel and the world over.

At the same time many of us might ask the questions – fine, I participated in the shiur – or – I learned it on my own but:

- Did I really follow what was going on?
- Sure I understand it line by line but do I have a picture of the whole sugya?
- How much do I retain?
- Do I really feel a connection to the Gemara itself?
- Am I motivated to return to the Gemara again once I've learned it?

The solution is found in one word – review (“chazara”).

When we look at the daf Gemara we feel intimidated.

- It was clear in shiur but now to review; I don't want to read that translation again.
- I don't want to listen to that tape again.
- To repeat the daf – it's too agonizing.
- I have difficulty “seeing the forest from the trees.”
- Where did the question and the answer begin?
- How much of the “braisa” (ברייתא) was relevant?
- Was Rav Huna responding to the תרץ or supporting it?
- Was Rav Ashi's comment relevant to the sugya or was he getting off on a tangent?

These concerns can be resolved. The “Gemara Markings”, a system of geometric forms combined with standard punctuation and numeration superimposed on the traditional (Vilna) daf Gemara, has been successfully used by hundreds of learners and has resulted in a renewed enthusiasm in their learning.

After having learned with this system using this new edition of Gemaras many have expressed:

- I never realized that this is what the Gemara was trying to do.
- I was never able to follow a shiur so smoothly.
- This system has helped me remember entire sugyos just by recalling the structure and to tell you the truth, I didn't even realize there was a structure.
- I finally have a desire to review because I know I'll be successful.

We have received reactions from another significant group of people – Maggidei Shiurim who both prepare and present shiurim using this system. They state:

- It makes it so much easier for me to give shiur when the whole sugya is mapped out ahead of time.

- I have the feeling that they are all following me because I can easily refer back to particular names and statements or refer back to a highlighted point on the previous page.
- My children were sick this morning and I didn't have time to prepare and even so, I was able to give a clear and understandable shiur using my marked Gemara.
- I find that by using these Gemaras I can focus on content and detail – get a closer look at the “trees” not fearing they will get lost in the “forest.”

This is what it's all about – great efficiency in presenting the Gemara with greater success in acquiring it.

This method of teaching the Gemara is the result of 20 years of development, revision and refinement. It has produced many successful talmidim, Maggidei Shiurim, Marbitzei Torah and individuals dedicated to spreading Torah to Klal Yisrael. Our primary objective is “Lehagdil Torah uleha'adirah” - להגדיל תורה ולהאדירה.

As stated above one of the main goals of this project was to increase the motivation to review by instilling the feeling and demonstrating “You can do it.” In the course of time it became clear that many found the marked Gemaras a useful tool for independent learning. They found that with the learning background that they already had – they were able to rapidly get through the sugya with clarity without needing the assistance of translations or other support material.

In the current edition of marked Gemaras one will notice from time to time brief comments between the lines. These are not meant to serve as translation as much as they are designed to add explanation by offering connecting words or ideas to enhance the flow of the sugya. These comments are taken almost exclusively from “Rashi” unless otherwise noted. Likewise the basis for the symbols and structural notations is Rashi.

It is important to note that this edition was not designed to serve as a translation. It is rather a navigational tool – a roadmap to assist in increasing clarity as you proceed toward your destination – the מסקנת הגמרא.

Though much thought was given to the placement of each symbol and comma, this remains a “work” in progress. The authors encourage everyone using this edition to add their own comments and suggest their own innovations. Individual creativity is highly recognized.

We have coined as our motto:

“הו עמלים בתורה אבל לא מתקשים בה.”

“It is a virtue to toil in Torah but not get frustrated by it.” The “Marked Gemara” has been brought to the attention of Gedolei Torah both in the United States and Eretz Yisroel. They acknowledged the value of all tools that endear the learning of Torah.

For more information, please contact us:

In Israel: 052-5-300-710

In USA: 718-614-8494

הש"ס המסומן

מהרורת "להבין ולהשכיל"

ישמחו השמים ותגל הארץ אודה לה' בכל לבבי שנותן לי הזכות לשבת באוהלה של תורה ולהגיש בפניכם מנחת העני הצעה צנועה כלי עזר ללימוד הגמרא.

איתא בברכות (ו:): "אמר רבא אגרא דשמעתתא סברא" היינו שעיקר קיבול שכר הוא עבור שחלומד "יגע וטורח ומחשב להבין טעמו של דבר" (רש"י שם) ובאמת בחולין (עז.) רואים תיאור של רבא - "חריפא סכיניה", ורש"י מפרש: "לב פתוח לו בסברא". שאיפתו של כל בן תורה בלימוד היא להיות בעל סברה ישרה, שבבא היום יוכל לענות "כן, מלפתי בחכמה והבנתי דבר מתוך דבר" (שבת לא.). כדי להגיע לכך אנו שוב פונים לרבא, הפעם במס' ע"ז (יט.) שם מובאים כמה מימרות שנוגעות לענייננו "אמר רבא לעולם ילמד אדם תורה ואח"כ יהגה (ע"י רש"י ד"ה ואח"כ יהגה - יעיין בתלמודו לדמות מילתא למילתא להקשות ולתרץ ובראשונה לא יעשה כן...), ואמר רבא לעולם ליגרס איניש ואע"ג דמשכח ואע"ג דלא ידע מאי קאמר" (עיין רש"י שם) וכן עיין בשבת (סג.) "אמר רב כהנא כד הוינא בר המני סרי שנין והוה גמירנא ליה לכוליה הש"ס ולא הוה ידענא דאין מקרא יוצא מידי פשוטו עד השתא, מאי קמ"ל דליגמר איניש והדר ליסבר" ע"כ, ורש"י שם (בד"ה דליגמר איניש) מסביר "לגרס שמעתתא מרביה ואע"ג דלא ידע לכולהו סעמי". ושם אמרו שהיום עצות אלו לא נוגעות לנו? על כך אנו מוצאים בר' אלחנן זצ"ל הי"ד בספרו עקבתא דמשיחא (עמ' ל' בהוצאת בני תורה) "יש לדעת כי מלבד המצוות והאיסורים הכתובים בתורה, רשומות שם גם-עצות, עצות מנוסות! וכשם שהתורה נצחית היא כך גם עצת התורה נצחית היא?"

דברים אלו מקבלים חיזוק במשנה תוקף בספר אורחות צדיקים שער כז שער התורה עיין שם עמ' רע"ג - "... כמה היו דבוקים בתורה על כן זכו לרוח הקודש וכן בארץ צרפת היו עוסקים בעסק גדול חמן רב והיו יושבים במקום אחד ללמוד. כל התלמוד והיו חוזרים תמיד ולא פסקה תורה מפייהם והיו עושים כמו מעשה הראשונים כדאמרין (ע"ז יט.) לעולם לגרס אנש ואף על גב דמשכח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר ואמרין (שבת סג.) מעיקרא ליגמר אנש והדר ליסבר, וכל זה אינם עושים עתה כי כל אחד רוצה ללמוד תוספות וכל חידושים וחידושים קודם שידע צורת התלמוד, אם כן איך יצליחו, כיון שעושה להפך ממה שאמרו חכמי התלמוד, כי כל מה שנאמר בתלמוד הכל אמת ואין להשיב עליו או לשנותו ולא להוסיף ולא לגרוע וכו' (עיין שם המשך דבריו הנחוצים). יש להוסיף עוד ועוד בעניין זה אך אין כאן המקום להאריך.

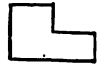
שמנו כמסרה במהדורא זו להאהב התלמוד על לומדיו, לגרום חשק ורצון לחזור לשנון, לומר לחכמה אחותי את ושיקוים בנו האמור בקידושין (ל.) "ושנתנם - שיחו דברי תורה מחודדים בפין שאם ישאל לך אדם דבר אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד" ובעירובין (נד.) "שמחה לאיש במענה פיו דבר בעיתו מה טוב - אימתי שמחה לאיש בזמן שמענה בפיו" ובתפילה שנוכל לומר די לצרותינו וכדמוכח במס' ב"ב (ת.) ש"אין פורענות בא לעולם אלא בשביל עמי הארץ", עיין בברכות (מ"ז:): "אחרים אומרים אפילו קרא ושנה ולא שימש תלמידי חכמים הרי זה עם הארץ" עיין רש"י שם (ד"ה שלא שימש ה"ח) - הוא הגמ' התלויה בסברה שהיו נותנים לדברי המשנה טעם והיו מתאספים יחד ועוסקים בכך והיא דוגמת הגמ' שסדרו האמוראים ע"ל.

הרבה לומדים מתקשים בלימוד הגמרא, חסיבה לכך היא שבו בזמן הלומד נדרש לבצע ג' פעולות בבת אחת והם א. הכרת נושא חדש. ב. לתרגם את השפה הארמית. ג. לפענח את המבנה והמהלך המיוחד לתלמוד הבבלי לצורותיו המגוונות, נפרט אותם:

- א. הכרת נושא חדש - אנו ממליצים להכין את המשניות עם מפרש שמסביר פשוט בנושא.
- ב. תרגום השפה הארמית - קיימים ספרים שחוברו ע"י תלמידי חכמים יראי ה'. וניתן להעזר בהם.
- ג. פענוח מבנה ומהלך דף הגמרא - אנו מציעים בפניכם מעין 'מפה', מילה זו תיטיב לבטא את התועלת שיש בשיטת הסימונים שלפניכם ע"י ההמחשה הבאה - לפניכם סרטוט של עיר שבו נראית גבולותיה החיצוניים ותו לא! סרטוט זה לא יועיל למשתמש שמחפש דרכו להגיע ליעד הנבחר, אולם כשיושלם הסרטוט עם קוים - רחבים וצרים מקוקים ומפותלים שכל אחד מהם מראה על סמטה או רחוב ראשי, פסי רכבת או כביש, כבישים שבבנייה וכאלו שבתכנון, גינות ופרדסים, נחרות ואגמים, ככל שהמפה מפורטת וברורה יותר היא יעילה יותר! כמו כן הש"ס המסומן - נסיון לעזור ללומד למצוא את דרכו בשבילי מערבא נהרדע סורא ופומבדיתא.

שיטת הסימונים - הוראות שימוש

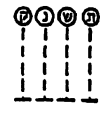
- המסגרת תוחמת מקור תנאי - משניות וברייתות שמובאים לאורך כל התלמוד לצרכי קושיא, סיוע או איזה סיבה אחרת. במהדורה הנוכחית יש התייחסות ל"חסוריה מחסרה והכי קתני" כאילו זה מקור תנאי וכן בכל תיקון מקור תנאי שמופיע בסוגיות (כמו "אימא הכל" וכו').

- סדרות - אמורים להבליט דברים שבאים בסדרה, לדוגמה: הגמ' מביאה מספר ת"ש (תא שמע) כדי להקשות על שיטה מסוימת, סביב כל ת"ש יופיע סימון סדרה. הסבה שישנם מספר צורות של סימון היא שפעמים רבות על חדף הגלמוד יש כמה סדרות כמו - ת"ש לחוכיה דעה מסוימת, רצף של מימרות מאותו רב, סדרה של עצות בקשר למאכלים מקבץ של ידיעות שמכנה המשותף שלהם אותו מספר (כמו שלשה דברים טובים ל... שלשה דברים קשים ל...), כדי להפריד בין סדרה לסדרה אנו משתמשים בצורות השונות.

- יבוא בזמן שהגמ' שואלת, מתרצת, דוחה, ומנמקת דברים. לפעמים העניין ממשיך לאורך מספר שורות ולפעמים משתרע על פני למעלה מעמוד גמ'! כדי להראות שכל השורות הבאות מסרתם אחת היא - אנו מסמנים במרווח שבדף בין הגמ' לרש"י או לתוס', סימן זה יתחיל מהשורה שבה מתחיל העניין עד השורה שבה יסתיים.

- פעמים רבות יש מלה או שתיים שמחווים עיקר הקושיא או ההוכחה לדברי הגמ' למרות שהוא מובא בתוך ברייתא ארוכה או כחלק ממימרא ארוכה, כדי למשוך תשומת הלב לאותם מילים או משפט אנו מסמנים בקו מקוקו או בפס מפותל. שימוש נוסף לפס עקום הוא להבליט את המילים שבהם הגמ' מציעה ריבוי אפשרויות כמו "איבעית אימא", "לישנא אחרינא", "או דלמא", "איכא דאמרי" וכו'.

- הצים - אם יש צורך לחזור ולמצא דבר שנאמר לפני כן אנו מסמנים הצים. במרווח בין הגמ' לרש"י, למשל רב הונא אומר הלכה מסוימת וכדי לבסס את הדין הגמ' מביאה ברייתא ארוכה שבה נמצא אותו משפט - אבל המשפט כבר מרוחק מספר רב של שורות הדין של רב הונא - החץ מקשר בין אותה שורה של הברייתא לדברי רב הונא שנאמר לפני כן.

- מספור - כדי לעשות סדר בריבוי, למשל כשיש מספר תירוצים לאותו קושיא, או בזמן שיש ריבוי לשונות בגמ' - "לישנא אחרינא" או "איכא דאמרי", ועוד שימוש רגיל כדי לעקוב אחר סדרות של דברים.

- מרכאות יחידות. נועדו כדי לחבר קבוצות מלים להיות משפט ולקוראם ברצף במקרים שאחרת הלומד היה מפסיק מוקדם וע"י כך לטעות בחבנה.

[ ] - סוגריים - מטרותם כדי לבודד קטעים צדדיים על מנת לשמור על רצף השיבה. במקרים רבים תוך כדי מהלך של הגמ' פתאום מופיעה ידיעה שאינה קשורה ישירות לעצם שקלא ותריא של הסוגיא. כדי לאפשר שמירה על אותו רצף סומנו הידיעות הצדדיות בסוגריים כך שבלימוד הראשוני הלומד ידלג עליהם - יבין ביתר בהירות את עיקר הסוגיא ובסיומה יחזור וילמד את כל הגמ' כולל מה שחוא דילג לפני כן. במקרים מעטים קיימת תופעה שבתוך אותה ידיעה צדדית יש עוד עניין צדדי (צדי צדדים) אז יופיע קטע בסוגריים תוך הסוגריים.

- צורת קשת מתחת שני מילים - סימן זה מורה להמשיך את הקריאה במקום שהפסקה בקריאה איננה נכונה.

- קשת עם פסיק - מורה שיש להמשיך את הקריאה אבל עם הפסקה קטנה דוגמא: קמ"ל-דלא.

- עיטור בצידי דף הגמ' - לידו מובאים כותרות כלליות לסוגיה, נותן תשומת לב למעבר בין הנושא לנושא אחר (מהדורה זו לא אמורה לתת סקירה מקיפה).

מנסיון של שנים - שיטת הסימונים מוכיחה את עצמה כיעילה ללומד עם הזמן, הרבה ראו בה תועלת וברכה אבל רק לאחר שהתרגלו ולמדו בה מספר דפים.

נסיים בתפילה שנוכל להרבות בעסק התורה ובעמלה מתוך חשק ושמחה, וממילא נרבה גבולותינו בתלמידים ומלאה הארץ דעה, ונזכה לביאת גואל צדק ובניין ביחמ"ק במהרה בימינו.

סימוני התלמוד

דוגמאות	תיאור	שם	סימון
תיש, מיתובי, תניא, תיר, תע, תנא, ורמיהו	לחבלט מקורח תנאים	מסגרת	
תיש, מיתובי, ואימא, אימיבת, יאילמא-אלא-לעלמא	סידרה של שאלות או וזכחות (משולש הפוך מראה על כיוון הפוך)	משולש	
מע, איבעיא לכו, תועא גברא	גם מסמן סידרה - במקרה של סידרה שונה על אותו עמוד	מעין	
"	"	פס כפול	
"	"		
"	"		
"	"		
מסמן שם שאר מרכיבי - שבדרך כלל דנים בשיטתו למען עמוד גמי או יותר	"	"בית-בוקס" מלבן אש	
מסמנים בריוח בין חגמי והחטי או רשימי	"	שאלה/ תשובה/ נקודה ארוכה קושייה דחיה	
לחבלט מילים או משמשים מרכיבים	"	קו-קו	
בשלמא-אלא, תיעודא-אלא, אי אשמעיין-אי אשמעיין	כמו תייל	פס ממותל	
אם חגמי מתחזקת לשורה למעלה או לדרך קודם - לחקל על חיפוש	"	חצים (בריוח שבין חגמי' והחטי')	
ספירת תשובות או שיטות	"	מסמנים אחריות	
איכא דאמרי לישכא ארתימא	רובי לשונות	מספר רומי	
לכלול יחד משפט (שואחרת לא היי נקרא כמשפט)	"	פרטאות	
פאמר צדי שבקריאה ראשונה מרלגים כדי לשעור על רצף הקריאה	"	סוגריים	
נושא; סיכום קצר	"	בצידי העמוד	
מודה להמשיך לקרא במקום שאחרת הוא מפסיקם	"	קשת / חיבור	
למצור אבל לא להפסיק	"	קשת - פסיק	
שימוש רגיל	"	פסיק	
איבעיא לכו	לחבלט שתי אופניות כגון יא-או דלמא-כי	יא או דלמא ב' יא או דלמא ב'	

GEMARA MARKINGS

Symbol	Name	Description	Examples	
	Boxed Text	Marks off Tannaic sources.	ה'ש . מ'ח'ב'י ה'ג'א . ה'ר' . ת'ג' ה'ג'א . ה'ר'ע'י'ת'ו	
} SERIES INDICATORS		Triangle	Series of related questions or proofs (Inverted triangle represents proof in opposite direction)	ה'ש . מ'ח'ב'י ו'א'י'ב'ע'א . א'ו'ר'י'ב'ת' א'י'ל'י'ב'א . א'ל'א . ל'ע'ו'ל'ם
		Diamond	Similar usage as above.	ב'ני . א'י'ב'ע'א . ל'ת' ה'ת'א . ג'ב'ר'א
		Double underline	"	
			Additional shapes needed for distinction when multiple series appear on one page	
	"Firebox"	Generally around a name, (sometimes on ג'ב'ר'א or ה'ר'י'א) Denotes beginning of a ס'ו'ג'י'א which last at least an ע'ב'ו'ר'ד		
	Long Markings (in margin)	Used to mark off a long question, answer or proof Or point		
	Dot-Underline	1. Focuses on main few words in א'ר'י'ת'א that prove or disprove points of the ג'ב' 2. Contrast different statements 3. Focuses on the main few words of an א'ב'ו'ר'א's statement (for easier back reference)		
	Squiggle-Underline	Highlights complimentary words Secondary use- May be used similar to the Dot-Underline	ב'ש'ל'ב'א . א'ל'א ה'ד'י'ח'א . א'ל'א א'י . א'ש'מ'ע'י'ן א'י . א'ש'מ'ע'י'ן	
	Arrows (in margin)	Reference back to a (hard to find) previous point in the ג'ב'		
	Numbers & Letters	Numbering approaches of the ג'ב' or for lists of ה'ל'בו'ר'ת		
	Roman Numerals	Different לשו'נו'ת	א'י'ב'א . ד'א'ב'ו'ר' ל'י'ש'נ'א . א'ו'ר'י'א	
	Quotes	To denote a ס'ו'ר'ס'ק short phrase, short quote		
	Brackets	Side point-- can be anywhere from a line to an entire ד'ף Bracketed section interrupts the logical flow of the ג'ב' and can be skipped temporarily to maintain continuity of the ס'ו'ג'י'א		
	Single quote marks	Read without pausing phrase contained within		
	Connector	Don't stop (in a place where I mistakenly might have stopped)		
	Comma-Connector	Pause-- but don't stop		
	Various Punctuations	Common usage		
		Indicates two options of א'ב'ו'ר'א's query	א'י'ב'ע'א . ל'ת'	
	Vertical design in margin	Synopsis ; topic (s)		

שמואל פרק ראשון נרה

ועליוס כוודלי... שמואל פרק ראשון נרה... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה...

ישנדרם לא נלמה אלל מסוסה... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה...

בית הרם לא מקבץ דם

בית הרם לא מקבץ דם... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה...

בית הרם לא מקבץ דם

בית הרם לא מקבץ דם... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה...

בית הרם לא מקבץ דם

בית הרם לא מקבץ דם... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה...

בית הרם לא מקבץ דם

בית הרם לא מקבץ דם... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה...

בית הרם לא מקבץ דם

בית הרם לא מקבץ דם... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה...

בית הרם לא מקבץ דם

בית הרם לא מקבץ דם... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה...

בית הרם לא מקבץ דם

בית הרם לא מקבץ דם... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה...

בית הרם לא מקבץ דם

בית הרם לא מקבץ דם... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה...

בית הרם לא מקבץ דם

בית הרם לא מקבץ דם... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה... וישנדרם לא נלמה אלל מסוסה...

שמיא פרק ראשון נדה

ואיבעית

ואיבעית לומר כי כיון דלמא הוא דכבר ומדף חץ בהם דעת לישראל הלא מפרש ליה
 דבר שיש בו דעת וישאל דלמי שפיר דמה לו למד
 זה כיון דלמא הוא דכבר ומדף חץ בהם דעת לישראל הלא מפרש ליה
 און להטות כדאם מהור' כמו בגמלה לפי שהפילה קדוה לורח כמו
 שסביר המקשה את' דלמי דלמי
 כיומא דרבנן ודלמי דרבנן עפ'
 הלך פתנסים ורש"י דמי דרבנן
 פרושין דמי מדרם לאוכלי תרומה
 גדלה שסביר עשהה על למחן את'
 בשם | זו דעת לישראל ולכן לא לה
 לפרש | דרבנן ע"ה ופרושים משום
 דהסם לא היינו מקילין כדלמרינן
 שכמה פ"ק (דף כו:) דעל | ו' ספיקות
 שורשין את התרומה ודמי בגדי ע"ה
 דעל דלמי נמטן שורשין ועל ספק
 מנען | דלמי (והשיב בגדי ע"ה) :

שמיא אמר אדם מהור נכנס לשם ונמלה
 הכא נמי נימא עורב אתא וישאל אדם
 דבכונה, אמרינן, עורב דשלא בכונה לא
 אמרינן, וכדי האי כבר - ספק שמיאה ברה'
 הוא "וכל ספק שמיאה ברה" - ספקה - סמא?
 משום דהיי דבר שאין בו דעת לישראל * יוכל
 דבר שאין בו דעת לישראל בין ברה"ר בין
 ברשות היחיד ספקי מהור, וצ"ל הכא
 בשמיאה דרבנן דיקא נמי דקתני "מרף"
 דכתיבי ע"ה נדה : ורצ"א לא כדברי וזו
 בו : ח"ד ורצ"א לא כדברי זה ולא כדברי
 זה : לא כדברי שמיא שלא עשה סיני לדבריו
 ולא כדברי הלל שהפריז על מדותיו, אלא
 מעת לעת ממעט על יד מפקדה לפקדה
 ומפקדה לפקדה ממעט על יד מעת לעת
 מעת לעת ממעט על יד מפקדה לפקדה
 כיצד בדקה עצמה באחד בשבת ומצאת
 מהורה וישבה שני ושלישי ולא בדקה
 ולרבינו בדקה ומצאה סמא און אמריס
 חמא מפקדה לפקדה אלא מעת לעת,
 ומפקדה לפקדה ממעט על יד מעת לעת
 כיצד בדקה עצמה בשעה ראשונה ומצאת
 מהורה וישבה לה שניה ושלישיה ולא
 בדקה ולרביעיית בדקה ומצאה סמא און
 אמריס חמא מעת לעת אלא מפקדה
 לפקדה ופשיטא בין בדקה עצמה בשעה
 ראשונה ומצאת מהורה לא מטמינן לה מעת
 לעת : אידי דחנא מע"ע ממעט על יד
 מפקדה לפקדה, חנא נמי מפקדה לפקדה
 אמר רבב מאי מעמיהו דרבנן? אשה מרגשת
 בעצמה א"ל אביי אם בן תוהא דיה שעתה יורבה * לחדדי לאביי הוא דבעי
 אלא מאי מעמיהו דרבנן כי הא דאמר רב יהודה אמר שמואל "הכמים חקנו
 להן לבנות ישראל שיהו בודקות עצמן שרדית וערבית - שרדית להכשיר
 מהרות של לילה וערבית להכשיר מהרות של יום, וזו היא ולא בדקה
 הפסידה עונה, מאי עונה? עונה יחירה, א"ל רב פפא לרבא והא וימנין משכחת
 לה ג' עונות במעט לעת השוה חכמים מדותיהן שלא תחלוק במעט לעת
 (א) ואיבעית אימא * שלא יהא חוטא ושבר, מאי בינייהו איכא בינייהו דאתניסת
 ולא בדקה : כל אשה שיש לה וסת [וכו'] : לימא מתני' ר' דוסא היא ולא
 רבנן? דתניא ר' אומר ארבע נשים דיין שעתה בתולה מעוברת מניקה ונתנה
 ר' דוסא אומר כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה ואפילו תימא רבנן, עד כאן
 ר' פליגי רבנן עליה דר' דוסא אלא שלא בשעת וסתה אבל בשעת וסתה
 מודו ליה ומתניתין בשעת וסתה ודבר הכל, מכלל דר' דוסא אפילו שלא
 בשעת וסתה אמר, מאי חנא? חנא אשה שיש לה וסת כתמה ממה למפרע
 שאם תראה שלא בשעת וסתה מממאה מעת לעת וימא רבנן היא ולא רבי
 דוסא אפילו תימא רבי דוסא ע"כ לא פליגי רבי דוסא עליהו דרבנן אלא בשעת
 וסתה אבל שלא בשעת וסתה מודו להו ומתניתין בשעת וסתה ור' דוסא היא
 (* משום טעמה דר' דוסא ליהא כהנשא שפיר גביה דתניא)

שמיא חומר בו - אבל בקופה הא נמלא סרן לחמה ושפת מלאחה
 מוחה היא : עורב אימי ודל - לאחד שטענול הקופה לזית הארס
 וכזית הרחשנה לא היה : מדיי סאי ככר ספק טומאה סוף - ספק
 גע ספק לא גע אבל חקופה לא פריק דלא לא חזקין טומאה
 תורה אור בזית לא כדכא וכי הכי
 דפרך חכר מלי למיפק חמטן
 ואמלית ולשתי כמטני : שאין בו
 דעת לישראל - אם גע אם לא גע :
 ספקי טבור - דהא (ב) קיימא לן ספקי
 טמא ברה"ר משום דגמרינן מטמיה
 שטמיה יס נה דעת לישראל אם
 נטמאה אם לא : בטומאה דרבנן -
 כגון הכך מעלות דמותר בקדש (בניסב)
 בגדי פרושין מדרם לאוכלי תרומה
 (שם ית) ופשיטא חפילו ברה"ר ספקי
 טמא : על נדף - דבר הקל ה"ל
 קוממה קלה, רוח דלמרי מדף עליוט
 של זכ ושבוט הוא דעליוט של זכ
 מטמא ככר מן החורה כפרק צנת
 סתים (לקמן דף נב) נתקן הכתוב
 מוטמאה חמורה לטומאה קלה למחן לך
 דאש מטמא אלא לוכלין ומסקין
 ומטיקריא כי ורוביניה הכי הוא ס"ד
 דעליוט של זכ הוא : שספרי - שהגדיל
 והריוז מדרו (ג) שטמאה למפרע
 מפקדה לפקדה : אידי דהנה פטע
 נטע ממטמא על יד מפקדה לפקדה -
 דלמרינן למיתני דלא חוטא עם
 סילוק ודיה רחשה בחחד בשבת מאן
 נמי כו' : מאי טעמא דרבנן - מאי
 האי שיורא דמעט לעת דכשלא
 מפקדה לפקדה דהכל יתח דשמיא
 עם סילוק יורה רחשה אלא מעת
 לעת מאי שייחא הוא? אשם מרגשת
 כטמא - ושם חוטא דעם סילוק ודיה
 רחשה הוא מרגשת : אם כן - דלשה
 מרגשת : סהא דיה שעתה - ואפילו
 מעט לעת חטאי מטמא למפרע :
 חכמים חקנו לן וכו' - מתני' היא
 (לקמן ית) פטמים הוא לריכה להיות
 בודקת כו' : שחרים - להכשיר טהרות
 של לילה להוליא מכלל ספק טומאה
 שאם תמלא טהורה חדע שלא רחשה
 בלילה ולכשחמלא ערביס טומאה ולא
 חלו מספקין - וזו - שבדקה עכשו ומלאה
 טומא והרי ימים רבים שלא בדקה :
 הפסידה עונה - כל טהרות שנתעסקה
 בהן כעונה חולת הפסידה : מאי
 עונה - הרי שתי עונות סן היום
 והלילה דהיינו מעט לעת כגון אם
 טמאה ערביס טמאה הפסידה כל
 טהרות של יום ושל חמט : ומשני עונות
 ימיר - הפסידה טמאה משום קנס שפיר
 אבל טהרות של יום לאו קנס הוא דלי
 נמי בדקה שחרית ומלאחה טהורה
 וערביס ומלאחה טמאה הפסידה
 מטהרתשל יום דהיינו מפקדה לפקדה
 ממעט על יד מעט לעת : ג' עונות -
 ונתקל

[עין המשפט דומיל ב']

תוספי הראש
 משום דכלם לכא
 פטריא כולי האי שיש
 להם מהרה במקו'
 וי"ל דכל ידלי נוחא
 ארואו למתי' בשא
 כמי שיהו כגון חטא
 עם הארץ אבל הינוק
 ור' דהוא כשלא
 שחר חשש שלא יטא
 חכרי וטעמיה אלא שא
 אמו : במטמאה
 דרבנן פשיטא כגון
 הנך מעלה דהמר
 בקישי בניי פרושים
 מדרם לאוכלי תרומה
 וסח שלא פירש בגדי
 עם הארץ מדרם לפרוש'
 שטמא כדבריה שרפי'
 חרמה כדאמר' פ"ק
 דשבת על י' ספיקות
 שורשין את התרומה'
 על ספק בניי עם הארץ
 וכן דשרשין לפרוש'
 חרמה לא מקילין בה'
 חולת בארם מהור ופ'
 מביא וז' לא היה צריך
 רש"י לפרש בחולה
 המטמא דס"ד דמרף
 דמי עליוט של זכ
 דשאמר ודאורייתא שיהיה
 יבול למי דס"ד דהיינו
 בגדי עם הארץ ומא'
 לא פ"ן אל אלא משום
 דבת"כ קרי עליוט של זכ
 ובין פ"ה דמרף מטמא
 ובספ' עריות פ"ז
 והשיב עשה משכב
 וחטא מתורתו לפסא
 אדם לפסא בנרים ועל
 נביו מרף לפסא
 אכליו ומסקין
 לפרשין ביי"ן בני
 פרות תשב וירשלים
 ואי גרם פרושין בני' יס
 לפרוש לשון גירול כמו
 שפיר על שדרה באותו
 נשי וכו' פורגא ליהמי:
 כ"ל דרבנן כמעט לעת'
 והא דתניא אפילו הניח
 פירות מפרש עליהן
 חרמות ומשירות מעת
 לריות מפרש עליהן
 מעשר שני שפירש
 עליהן ובחקק שחו
 קיימין ואם אבדו הרי
 זה דעשר מעת לעת בין
 לר' בבב' מעת לעת
 שעתה מדר המשנה ק"ק דמטיקריא וזה ליה למיטני המשמט וחזרי כל אשה
 וחזרי כיוצא להוציא לישנו דפרש' בבב' ושמעשה ניהא דקאי

הגרות הב"ח
 (ה) גם ואיבעית אימא
 שלא יבא מעת (ב) רש"י
 ד"ס ספקי טבור דהא
 קיי"ל : (ג) ד"ה טמא
 וכו' מדרס חמטמא למפרע
 (ד) ה"ס ד"ס כל אשה
 וכו' להיות בודקת כו'
 כהל : (ה) בחט"ד הארס
 (ס) ר"ב נדף וכן
 כ"ס ד"ס וכו' :

גליון הש"ס
 רש"י ד"ס שסריני
 סגריול וכו' כמו
 פחות משב ידושלים
 (זכריה ב') רש"י כ"ס
 פני ד"ס מפרין :

בכמות לנב וס"ג
 [כמות לנב וס"ג]

לקמן ו'
 [לקמן ע"ה]

בכמות לנב וס"ג
 [כמות לנב וס"ג]

בכמות לנב וס"ג
 [כמות לנב וס"ג]

בכמות לנב וס"ג
 [כמות לנב וס"ג]

בכמות לנב וס"ג
 [כמות לנב וס"ג]

בכמות לנב וס"ג
 [כמות לנב וס"ג]

בכמות לנב וס"ג
 [כמות לנב וס"ג]

בכמות לנב וס"ג
 [כמות לנב וס"ג]

בכמות לנב וס"ג
 [כמות לנב וס"ג]

בכמות לנב וס"ג
 [כמות לנב וס"ג]

בכמות לנב וס"ג
 [כמות לנב וס"ג]

שמואל פרק ראשון נדה

והלכס פלוני... כעשהו כעשהו כעשהו... כעשהו כעשהו כעשהו...

כעשהו כעשהו כעשהו... כעשהו כעשהו כעשהו... כעשהו כעשהו כעשהו...

והחלה תוליה לא אוכלין ולא שורפין באיזה

ספק אמרו בספק חלה מאי ספק חלה אבי... ורבה דאמרי תרתיידי שלא תאמר בירכוח... שנינו כמי שני שבילין הרהם חולין גירא...

כעשהו כעשהו כעשהו... כעשהו כעשהו כעשהו... כעשהו כעשהו כעשהו...

והחלה תוליה לא אוכלין ולא שורפין באיזה... ספק אמרו בספק חלה מאי ספק חלה אבי... ורבה דאמרי תרתיידי שלא תאמר בירכוח...

כעשהו כעשהו כעשהו... כעשהו כעשהו כעשהו... כעשהו כעשהו כעשהו...

כעשהו כעשהו כעשהו... כעשהו כעשהו כעשהו... כעשהו כעשהו כעשהו...

כעשהו כעשהו כעשהו... כעשהו כעשהו כעשהו... כעשהו כעשהו כעשהו...

שמואל הא' פרק ט"ז

שמואל הא' פרק ט"ז
סכסכו וקשה
דמחמתו לא היה מוכר נשון
קמחא ובעתה גופיה דפרק

מרת' ופרק ט"ז סכסכו
בנמלה מפרש טעמא
מפרש לא בהנמלה
מטובתא ומיקאס כו' אכל לא עברו עליה לא ולגא
זה"ש ילדה: מטובתא ומיקאס כו' אכל לא עברו עליה לא ולגא

הכח (ב"מ דף טז) אינו מוכר אל
לשון ברבא בר ברקא ופרש ר"ח והב"ש
דמזיקי הוא הוה דהוה מתלמידי
שמאי וכן איחא בירושלמי פרק קמא
דמרוסא דתמן סאה של תרומה טמאה
מפלה למוך מאה של תרומה טמאה
ב"ש וסבין וביה הלל מחירין לאחר
קמא דמי וקמחין ב"ש ב"ש איך איש
מחירין וקמחין ב"ש ב"ש איך איש
איך איש וקמחין ב"ש ב"ש איך איש
איך איש וקמחין ב"ש ב"ש איך איש

אבל הלכה ברבי אליעזר ואידיא בתולה
שלא ראתה להם מימיה אע"פ שגששו את מעוברת
ימשדע עוברת גמלה יעד שחנמול את בנה
נחנה בנה למציקה גמלתי או מת ר"מ אומר
ממאמה מעת לעת וכן א"י שעתה איורי
ובנה בל שעברו עליה שלש עונות שמך
לוקמה רבי אליעזר אומר כל אשה שעברו
עליה שלש עונות היה שעתה רבי יוסי אומר
מעוברת ומציקה שערבו עליה שלש עונות
דין שעתן ובמה (ה) אמה ר"ה שעתה בראיה
ראשונה אבל בשניה ממאמה מעת לעת
ואם ראתה הראשונה מאמה אף השנייה
דיה שעתה גמלתי אומר לו רבי אליעזר

רבי יודיש אהר לא שמעת (ז) ואני שמעתי
אתה לא שמעת אלא ארץ ואתה שמעתי
ר"ה א"ן אומרים לפי שלא ראה את החדש
יבא ועוד אלא למי שראה כל ימיו של רבי
אליעזר היו עושין כרבי יודיש לארץ פטירתו
של רבי אליעזר החדש רבי יושע את הדבר
ליושע ברבי אליעזר בדיון מ"ש לא משום
רבי אליעזר שמעתי דוא וסבר אי עבדין
כוותיה בחרא עבדין כוותיה בארתייתא

מקשה בבבוי ד"א לא מצינ מדינ ביה לארץ פטירתו של ר"א דמצינ מדינ
ביה החוץ את הר"ב ליושע אומר רבי יהודה אמר שמאל הלכה כרבי אליעזר
המקשה כמה חשפה ותחא ובהימעת לעת
בדין ה"א הלכה כדבריו ואלו הן הדין

רבי יושע אהר לא שמעת (ז) ואני שמעתי
אתה לא שמעת אלא ארץ ואתה שמעתי
ר"ה א"ן אומרים לפי שלא ראה את החדש
יבא ועוד אלא למי שראה כל ימיו של רבי
אליעזר היו עושין כרבי יודיש לארץ פטירתו
של רבי אליעזר החדש רבי יושע את הדבר
ליושע ברבי אליעזר בדיון מ"ש לא משום
רבי אליעזר שמעתי דוא וסבר אי עבדין
כוותיה בחרא עבדין כוותיה בארתייתא

מקשה בבבוי ד"א לא מצינ מדינ ביה לארץ פטירתו של ר"א דמצינ מדינ
ביה החוץ את הר"ב ליושע אומר רבי יהודה אמר שמאל הלכה כרבי אליעזר
המקשה כמה חשפה ותחא ובהימעת לעת
בדין ה"א הלכה כדבריו ואלו הן הדין

רבי יושע אהר לא שמעת (ז) ואני שמעתי
אתה לא שמעת אלא ארץ ואתה שמעתי
ר"ה א"ן אומרים לפי שלא ראה את החדש
יבא ועוד אלא למי שראה כל ימיו של רבי
אליעזר היו עושין כרבי יודיש לארץ פטירתו
של רבי אליעזר החדש רבי יושע את הדבר
ליושע ברבי אליעזר בדיון מ"ש לא משום
רבי אליעזר שמעתי דוא וסבר אי עבדין
כוותיה בחרא עבדין כוותיה בארתייתא

מקשה בבבוי ד"א לא מצינ מדינ ביה לארץ פטירתו של ר"א דמצינ מדינ
ביה החוץ את הר"ב ליושע אומר רבי יהודה אמר שמאל הלכה כרבי אליעזר
המקשה כמה חשפה ותחא ובהימעת לעת
בדין ה"א הלכה כדבריו ואלו הן הדין

רבי יושע אהר לא שמעת (ז) ואני שמעתי
אתה לא שמעת אלא ארץ ואתה שמעתי
ר"ה א"ן אומרים לפי שלא ראה את החדש
יבא ועוד אלא למי שראה כל ימיו של רבי
אליעזר היו עושין כרבי יודיש לארץ פטירתו
של רבי אליעזר החדש רבי יושע את הדבר
ליושע ברבי אליעזר בדיון מ"ש לא משום
רבי אליעזר שמעתי דוא וסבר אי עבדין
כוותיה בחרא עבדין כוותיה בארתייתא

עין משפט
14
ר' חנוכה

עין משפט
14
ר' חנוכה

עין משפט
14
ר' חנוכה

עין משפט
14
ר' חנוכה

עין משפט
14
ר' חנוכה

עין משפט
14
ר' חנוכה

עין משפט
14
ר' חנוכה

עין משפט
14
ר' חנוכה

עין משפט
14
ר' חנוכה

עין משפט
14
ר' חנוכה

שמואל פרק ראשון נדה

עין משפט
גרי מצוה

מ"ה מ"ט מ"ב מ"א
מ"ג מ"ד מ"ו מ"ז
מ"ח מ"ט מ"א מ"ב
מ"ג מ"ד מ"ו מ"ז

סדר קא פויג בענוות. אחר ראה זו: מ"א. דיה שעתה או ממאה
מעט לעת מי אמרינן הא דקתני בתרא וטור עברו עליה ג' עונות
דוקא קתני עברו, וכו' חזיא לכוף עונה ממאה מעט לעת דלע"ז
לא הגיע זמנה כיון דאחזקה רואה קודם הפסקה ג' עונות ראשונות

הדר קחויא בענוות מאי אמר רב גידל אמר

רב פעם ראשונה ושניה דיה שעתה שלישית
ממאה מעט לעת ומפקדה לפקדה ועוד

ועברו עליה ג' עונות וראתה דיה שעתה הדר

קחויא בענוות מאי אמר רב כהנא אמר רב

גידל אמר רב פעם ראשונה דיה שעתה

שניה ממאה מעט לעת ומפקדה לפקדה

מני רבי יהיא דאמר: בתרי וימני דיה חוקה

אימא סיפא ועברו עליה ג' עונות וראתה דיה

שעתה אחאן לר"א, ובי תימא רבי יהיא

ובעונות סבר לה כר"א ומי סבר לה והא

לאחר שזכר: אמר: אלא ר"א היא ובסותרת

סבר לה רבי: כרם שבין ראשונה ושניה

מאור, שבין שניה ושלשית: חוקה אמר

מאמר רבי יוחנן אמר: מאור, חוקה אמר

מאמר כיון דאילו חזיא ממאה כחמה נמי

מאמר רבי יוחנן אמר: מאור כיון דלא

אתחוקק בהם, כחמה נמי לא כממזג לה

מתקוף

קחויא בענוות מאי. פרש"י דמבעיא ליה אי חזיא לכוף ג'
שלאחר הפסקה ג' עונות ראשונות אם ממאה מעט
לעת דכיון דאחזקה לראתה קודם הפסקה ג' עונות ראשונות הרי היא
כהגיע זמנה לראות וכלל אשה שעברו עליה ג' עונות דאין דיה שעתה
אלא בראשונה ודוקא בחזרו ועברו

עליה שלש עונות שניות דיה שעתה

כר"א ואע"ג דלא חזיא דלמי ר"א

בענוות שניות אלא בענוות ראשונות

מיהא מורה דדיה שעתה בשניות [עד

שחזקה] או כרבי או כרשב"ג ואע"ג

דרישא רבי היא סיפא רשב"ג דלרבי

י"י חזיא לכוף עונות שאלה הפסקה

שלש עונות (ראשונות) ממאה מעט

לעת דמיא להגיע זמנה לראות וכו'

חזרו ועברו עליה שלש עונות שניות

נמי ממאה מעט לעת דכיון דהרמי

זמני חזיא בהפסקה איגלאי מילתא

לרבי דשינוי וסת הוא ולא סילוק דמיא

שאין זו לריבה להחזיק בדמים ופ"י

זה הא דחזיא (לעיל דף ג') וקנה שעברו

עליה שלש עונות שניות דדיה שעתה

אחיא דלא כרבי דלרבי ממאה מעט

לעת כאלו חזיא לכוף עונה וכו' פ"י

רשב"ג בפסקא אחרון (דף סג.) ואין

נראה דלא היה להפסקה בזה

והיה לו (כ) לפסקא מדרישא רבי סיפא

נמי רבי ובחזיא לכוף עונה נמי דיה

שעתה כמו בחזרו ועברו עליה שלש עונות

מעט לעת כי חזיא לכוף עונה שלאחר הפסקה שלש עונות ראשונות

כהפסקה שלש עונות שניות דהויא מסולקת בדמים דיה שעתה אפילו

לרבי כיון שלא הגיע זמנה לראות [ואין מילוק בין לא הגיע זמנה

לראות ולקנה] והיא בריתא דוקא נמי רבי היא ור"ע בהגיע זמנה

לראות ועברו עליה שלש עונות שניות לר"א מי אמרינן דיה שעתה

כמו בזקנה לרבנן ומדלא אשמעינן בהגיע זמנה לראות דהוי דיה

שעתה עד הפסקה שלש עונות שלישית דהויא רבוחא קמי מכלל הגיע

זמנה לראות אין להאכיל דאפילו ראתה סוף שלש עונות שניות ממאה

מעט לעת דמליט למימר דמאוס הכי אשמעינן בלא הגיע זמנה

לראות דאפילו הכי ממאה בשלישית מעט לעת :

ברוב ספרים גרסינן ובהגיע זמנה לראות פעם ראשונה דיה

שעתה שניה ממאה מעט לעת מני רבי היא וטבוח הוא ולא

גרסינן ליה אלא ה"ג מני רבי היא ומאמר מרישא מהתקוף שלא הגיע

זמנה לראות דקתני שלישית הכי היא ככל הנשים והיינו מאוס דבתרי

זמני הוי חוקה ובהיא דמיתחזקא לא ממאה מעט לעת דאילו

לרשב"ג עד ראה רביעית לא הויא ככל הנשים אבל סיפא בהגיע זמנה

לראות דשניה ממאה מעט לעת אחי ככולי עלמא דברייתא ראשונה

החזקה דמתן בזה אמרו דיה שעתה בראיה ראשונה כ"ו ומתניין

ע"כ אחיא כרשב"ג דבפרק הבא על יבמות (יבמות דף סד.) אמרינן

וסהות וטור המועד סהם לו תנא כרשב"ג אבל כרבי לא סהם לו תנא

ועוד אי מסיפא דייק ורישא כרשב"ג תקיף רישא רשב"ג וסיפא רבי

זא"ח דהכא אחר דבהיא ראה דמתחזקא לה לא ממאה מעט לעת

ובפרק אלו הנשרפין (פאהדרין דף פא:) גבי מי שלקח וטנה אמר ר'אין

עבירות מחזקות. אחר שעבר שתי עבירות מיד כוונתו אחרו לבישה

אליבא דרבי וי"ל דהתם כיון שהחזוק בעבירה מה לנו להחזיק עד

שיעבור פעם שלישית אבל הכא חכמים חקקו מעט לעת אם תראה

אחר שהחזקה לראות: ר"ב יוחנן אמר עהור. שמע הא כהם

י"ג כיון דלא חזיא לכוף
פ"י ר"ע
ג' מצוה

(לכו"ל)

כ"ח

התנין
ל"א פ"י ר"ע
י"ג כ"ח
ל"ג כ"ח

י"י כ"י

תוספי דרא"ש

קא תריא בענוות מאי.
[פרש"י] מי אמרינן
דרבא נקט שלשה
עונות. אבל רמיה
דרבא אחר ג' עונות
אבל אהר"י חזון
דייה שעתה כ"ו אלעזר
אבל אהר"י חזון
עונות ממאה מעט לעת
אמר ר"י חזון
ראשונה חזון נמי דרבי
שעתה אף בענוות עד
שחזקו או כ"ו
כרשב"ג ואע"ג דרישא
ר"י היא [מאמר] כרשב"ג
בענוות תיה מסתא לה
לרבי וטנה כ"ו חזון
בהפסקה נמי כיון דהרי
וטני חזון בהפסקה
איגלאי מילתא: דרש"י
ובשני ממאה מעט לעת
לעת שאין זו לריבה
להחזיק בדמים או
דלא חזיא לקדמותה
וברייתא לחזקו אחר
הפסקה בשתי אירות
בבתולה חזיא נקט ג'
עונות לרבוחא
ראש"י דרמיה חזון
ל"ג עונות לא הויא
חוקה ל"ו ודור דחוק
גידל מאי ממאה מעט
למפורד אבאי תיסק
אדעתא לבידור רישא
גריא לרבי דרמיה
רישא וסיפא כ"ו ובכל
סקים שצריכת חוקה

למן פה. כהנוט מני
יבסמ כ"ו סד: [לכו"ל] י"ג
סכסכה פ"י כ"ח ק"י

הגדות הב"ח
(ה) ש"י ד"ס ת"ו ד"ס
ו"א ו"ב כ"ח ד"ח
ועברו ג' עונות שניות:
(ג) חז"ל ד"ס קחויא
ו"ו והיה לו לפסק
מדרישא:

ע"י רמ"ל ש"י פ"י א"ר
דלא ספי רש"י

באיות ראה שהיא מתחזקת בה דייק שעתה בראיה דהפסקה כמו בראיות ראשונות ואינה מסמאה מעט לעת עד שתחזוק והפסקה ראשונה בכלל והפסקה היא. וזהו דר"ח פ"י לפיתוי בהגיע זמנה ועוד עברו : בתרם שבין עונה לשלישית. ח' ופ"י אליבא דר' דלה ולבוא בטוהיה דר"ח ל"ו לפיתוי אליבא דרשב"ג בין שישיה לרביעית ושם דרשעתינן כ"ו נקט בין עונה לשלישית ונפקא מינה לרשב"ג בין שלישית לרביעית

המקשה

עלמה לדעת יאה כנודי • איש מנודה מעלמה אלא
כלומר חיובים לגדומו כדלמרי' בפ"ק דקדושין (דף כה)
עד היכן הוא גלגול שטענה עד שיאמר השבע לי שאין עבדי אלה יהיו
שמותי משמולין ליה דלמיה הקורא לחברו עבד יאה כנודי משמע דיהא
כנודי היינו דמשמולין ליה : ברין ביד

מעטרה ולמעלה אמור, אמר רב "המקשה
עצמו לדעת יאה כנודי, ולימא אמר! דקבערי
יצה"ד אנפשיה ורבי אמי אמר נקרא עבריין
*שבך אומנתו של יצר הרע: היום אומר לו
עשה כך, ולמחר אומר לו עשה כך, ולמחר
אומר לו לך עבוד עבודת כוכבים ותילך
ועובר אצמא דאבאי אמר רבי אמי 'כל המביא
עצמו לידי החרדו אין מביסין אותו במחיצתו
של הקב"ה: כתיב: הכא ירע בעיני ה' וכתיב
התם *כי אל הפך רשע אהה"ה לא יגורד
רע (א) ואמר ר' אלעזר מאי דכתיב *ידיכם
דמים ואמר ר' אלעזר המגאפס ביד תנא דבי רבי
ישמעאל *לא תנא לא תנא כך יאמר בין
בד בין ברבנן *ר' הגהים המשתקין בתינוקות
מעבדין את המשיח בשלמא גרים כד' הלבו
*דא"ר הלבו קשין גרים לישאל כספרת אלא
משחקין בתנועת מאי היא: אילמא משכב
זכור בני שקלה נגידו: אלא דר' אברם, בני
מבול נגידו: אלא *דנסיבי קמונת דלא בנות
אילודי: נגידו *דא"ר יוסי *אין בן דוד בא עד
שיכלו כל הנשמות שבגוף שנאמר *כי רוח
מלאכי יעמוף ונשמות אני עשיתי: באנשים
תקצין: איבעיא לדי דיןא רנן או לפורא רנן
דינא רנן בי הוא *דרב הונא קיידיא אן לפורא
תנן ת"ש דתניא רבי שרפון אמר יד לאמה
תקצין ידו על מכוויו אמרו לו (ישב לו קיץ
בכריסו לא ישלנו א"ל לא יהלא כריסו נבקעת
אמר להן *משב חבקע כריסו ואל יד לבאר
שחתא אמרת בשלמא דינא תנן היינו דאמר
יהלא כריסו נבקעת אלא אי אמרת לפורא
תנן מאי כריסו נבקעת אלא מאי דינא תנן לא

שם קב

[ג] לא יגורד רע א"ר
אלעזר מאי לא יגורד רע
לא יגורד כמפורד רע
וא"ר אלעזר מאי ודתיב
דיכס ס"י כ"י אילמא ככ
אלמא דכס ס"י ד

יבמות מה דף קב
קדושין מה

פ"ד י' יבמות פ"ד סג

מבדוק מה

בדורת הב"ח
(ה) נב' אמר ר' אלמא
מאי דכתיב כליל וזו ו'
רש"י (ג) רש"י ר"ס
פ' דוח וכו' וכו' וכו'
שם: (ג) דוח וכו' ר"ס
קט"ז וכו' וכו' וכו'
ל"ב וכו' כתיב וכו'
האגון וכו' פתח וכו'
פ"י ע"כ:

סו"ט לא

ת"מ כ (תרוסס פ"א
פ"ב)

תוספתא פ"ב

[מ] פ"ב ת"ס פ"ב
והוספתא פ"ב פ"ב
והיינו שם אלמא ע"כ

בגמ"ס

שכנה שיריה אלא על משפחה ויהאמרת שבישראל כדאמרין בפ"ק דקדושין וכן שמע הבא דתייהו ואן ר"ל הובו אמר גרים מביסין את ובישוח דמשפט שעי' שוברים מטרבין בתרבות
עד שיכלו כל נשפת שבנפ' הוא דאמרין מ' כל חבי אילמא שומרים ישראל שני' שבתות סיד גנאלין שאם אחא גזירה דעו שכלו היתה בפלה בכות שווי שבתות בתלבתן
שתי בבתים אמר כ"ר למר ללוח ונכמות: דייגון דאמר ליה כריסו נבקעת *מיד דקאי תוקצין ידו על מיכוסו ויבסין אמר דתניא בתוספתא ר' פ"סין אמר תוקצין ידו על מיכוסו אמר
והל תחוב של נרשח * וא"ר דייגון יהו האמרין ליה כריסו נבקעת * חתה כ"ר דישעיהו רש"י בשלמא ויהו חיי בליעל וכו' בבל שיעור וכו' א"ל לא ימיר כ"ר ליהא רשעי בשלמא
ואן יוכל לחות * וי"ל נתי דלא ימיר כ"ר בביאלו רשעי בשלמא ויביל ראשי המלין שבראשי תחוב :

דכ"ב

יב א ב מ"י פ"א
מכיל אסורי ביטא
כ"ל יו סמ ללוי קט
שמש' א"ר ע"י כ"ג
סו"ט ג [ונכח אלמס
שנת פ"ד דף ס"ג]

ג' נ מ"י ס' כ"ה
מ"ש' ס' ס' ס' כ"ה
כ"ה

יד נ מ"י פ"ג ס"ה
דאסור ביטא כ"ל יו:

מ"ה מ"י ס' כ"ה
כ"ה יו סמ ס' כ"ה
סו"ט א"ר ס' כ"ה
סו"ט א"ר ס' כ"ה

מ"ו ו מ"י ס' כ"ה
סמ ס' ס' כ"ה
סו"ט ד'
סו"ט ד'

י"ו ה מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' ופ"ד ס"ה
מכיל וסמ ס' כ"ה
כ"ה ללוי קט מ"ש'
י"ד ס' קט סו"ט כ"ה

י"ה מ"י ס' כ"ה
א"ר ס' ס' כ"ה
י"ה מ"י ס' כ"ה
א"ר ס' ס' כ"ה

כ כ מ"י ס' כ"ה
מכיל וסמ ס' כ"ה
סמ ס' ס' כ"ה
סו"ט ד'

[ג] דאמר רב א"ר כ"ה
א"ר ס' ס' כ"ה
א"ר ס' ס' כ"ה
א"ר ס' ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
תרוסס כ"ה כ'
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה
כ"ל מ' מ"י ס' כ"ה

כל היר פרק שני נדה

ועוד דקאמר מדברי טולן נלמד בעל נפש לא יבעול וישנה פירוט בלא בדקה בינתים אפילו לבעלה גרידה הא לביה אף לטוהרות לא לריכה בדקה ונראה לר"י שפירוט רש"ס דלביה לריכה ב' עדים מרשים אמר

גמ' מוגוה - טעמה מפרש לקח: **שמה פרהס** - צביחה רלוונה ועמיוזה טחלי צות הראס וכוין לול מלריכוו בדקה בין תשמיש להשמיש כי הדר משמש חפסנה שכבת ורע צביחה טניה ופי בדקה לאחר תשמיש אמרו לא מיכנה למחר ונהי נמי דלדירן (6) משמשא תורה אור לאחר קיעוט ורע"ג לול דיעין עד

גמ' ח"ר"א"ע"פ שאמרו המשמש מפתו לאור הגר הרי זה מגונה בש"א צריכה שני עדים על כל תשמיש או תשמש לאור הגר ובה"א ריה בשני עדים כל הלילה תניא **אמרו להם ב"ש לביה לדבריכם** ליתיש שמא תראה מיפת דם כחדל בבאיא ראשונה ותחפנה שכבת ורע כביאה שניה **אל ב"ה** אף לדבריכם ליתיש עד שתרוק בתוך הפה שמא נימוק והולך לו אמרו להם לפי שאינו דומה נימוק פעם אחת לינימוק שתי פעמים תניא א"ר יהושע רואה אני את דברי ב"ש אמרו לו תלמידיו רבי כמה הארכת עלינו אמר להם מוטב שאאריך עליכם בעוה"ז כדי שצאיכו ימיכם לעוה"ב

כתנאי כדכתיב ישראל משמשות בני עדים אחד לו ואחד לה אמ"ג ולפני תשמיש אינה לריכה חדש אלא לעשות היינו לפי שאין העד מולכך כ"כ אבל לאחר תשמש שמולכך בשכבת ורע לריכת ככל פהס חדש ובי"ה אומרים דיה ב"ב עדים כל הלילה מודים שנריכה בדקה אחר כל תשמיש אף לול מלריח הש' וטעמה משום דלחר תשמיש איכא רוב כולך משכבת ורע ואין ריוח בעד חדש ורע"ה דלפילו לעשות לא בעד חדש לאחר תשמיש והסמא אחי שפיר הכל: **לא** יבעול וישנה - פירוט אס לא ידווק דשמוח מתמתח מיעוד

לכלך משכבת ורע ואין ריוח בעד חדש ורע"ה דלפילו לעשות לא בעד חדש לאחר תשמיש והסמא אחי שפיר הכל: **לא** יבעול וישנה - פירוט אס לא ידווק דשמוח מתמתח מיעוד

תשמיש ראשון ראוה ודוקא בעל נפש דר"י ואלו ידע נמי לבעולה לא בעול בדקה ורבה אמר אחי בעל נפש לא דלוח לבו טוקא ופירש ורע"ה ומ"י מיידי קניא נמי הכי דלמח גרייתא לא מיידי דבעל נפש אלא כסתם בני אדם או צביחה ראשונה ו"ו ראה לבעולה מתחת משמע הישר גמור לכל העולם ורע"ה צביחה טניה: **בדקה** ואכד העד: (פירוט רש"ס ה"פ בדקה לפני תשמיש ואכד העד לפני תשמיש אסורה לשמש עד שכדוק פעס טניה אבל לאחר תשמיש אפילו לא אכד העד לריכה לעולם בדקה לפני תשמיש ור"א פריך ממנה"י שפיר אמ"ג דמנה"י לא איירי בעד שלפני תשמיש אלא בעל אחר תשמיש אח"כ מיידי הכא בעד שאחר תשמיש אס אכד אסורה לשמש עד שכדוק לפני אס רולה לשמש מיד אחר תשמיש ראשון אבל אס לא אכד מותרת כי למה כדוק ב' פעמים מיד זה אחר זה: **בדקה** המונה על להריון - אבל בעל הגירה אין שום מלאך ממונה כדלמד ברש"י העניית (דף ב') ג' מפתחות בידו של הקב"ה של חיה ושל נשמים ושל חיות הנמים והכהו שלם מפתחות נמי פעמים מוכרחין לשלוח לפי שעה שהרי אל"ה היה בידו מפתח של נשמים והחיות המתו וכן וכמה לריקים ואף כ"י (רוחני) (איוב לו) שהוא ער מנוקאין עושה אלא ברשות הקב"ה: **הרב** בידו שמים תוך מיראת שמים ובעל הערות (כדמובל) דלמד הכל בידו שמים תוך מלניס ופחים הכא איירי בתולדות האדם ובמדותיו והסם מיידי במולדתו כגון תולאס ופורעניות דהכל נגזר עליו ואינו יכול לזהר כדלמד בחולין (דף:) **אין** ארס טוקא אלכבו מלמטה אח"כ מכריזין עליו מלמטה ומוניס ומניס שכול לשמור עלמו ור"ה והא חזקיה חזא דהו ליה בני דלא מעטל(בגרסת י')

תשמיש ניהא דר"ס שמו תראה שפת דם כחדל בבאיא ראשונה ותחפנה שכבת ורע צביחה טניה ופי בדקה לאחר תשמיש אמרו לא מיכנה למחר ונהי נמי דלדירן (6) משמשא תורה אור לאחר קיעוט ורע"ג לול דיעין עד למחר מיהו בעיני מוכיחה קיים דאי לאו הכי מה וועילו חכמים בתקנתם: **עז** שפרשו כגוף ספס כו"י - רוק"ט: **פ"ה** ליתישו מוקס כולומר אפילו כשהיחה בודקה לאחר תשמיש שמו ראוה טפה כחדל וחפנה שכבת ורע צביחה בראה טעמה: **הסרפס** - האמרת: **בעל נפש** - חסוד: **לא יבעול וישנה** - כולא בדקה בינתים דלפילו ב"ה מלריי בדקה לכוף תשמיש אלמח מייטין לשמח ראוה דס מתמתח תשמיש אלמח מי שהיא ירא ופירש מספק איסור לא יבעול וישנה: **בר"א** - דבעיה בדקה: **בדקס בעד** - צלילה לפני תשמיש: **והפ"ג** דלא ידעס דהא לביה עדלמחר לא בדקה ורע"ה לבי"ש נמי א"ס י"ש לה ב' עדים לכל תשמיש משמשא כולא נר אף ע"ג דלא ידעה או איכא דס בעדים של תשמיש ראשון: **מוניס קייס** - הרי העד לפנינו ולמחר תראה ט ומהגי לה לטוהרות דכי לארסה רבנן לשמש בעדים, משום קיעוט הוא וגם אס ימלא דס בלאוהו שלפני תשמיש תביא מנוחס כפרתה: **ו** - שחד עדה אין מוכיחה קיים ואי אמרת תשמש מה תקנה חכמים יש כאן דהיי היא כמו שלא בדקה: **כיוס דרכי** - תשמש כמו (מש"נ) דרך נבר בעלמה והמשמש: **ב"ש** בי"ד יודין **שמא יראה בה** דבר פגועה והקנה עלו: **סכל** בידי שמים - כל מודוין וקורותיו של ארס בזין לו בצרפת מלך חוף מוז: **כי אס ליראש** - דבר זה לבדו הוא שולא ממך לפי שהכל בידו וזה בידך: **מאי סורס נבר** - מדסוך הריין ללילה ללילה הכי לילה ניטן להריון ולא יום מרסאסמיה קרס שמעיין לר"י וימקו ומגופה דקרא שמעיין להא דר' תיגול כר פפא: **מכייז** לוס כו"י - והיינו בלוה דרכיו שנגנה עלמו שלמעיון פשוט בני המדינה להנגנו: **שר** - תלמיד מכס: **והמרי** לוס נרגו - כועס דלראה כנבל ומשחק: **וסמוטיב** שפס - לחלמידים במרומי קרת אחס שנראה מנכי הרוח ועוד שפסטיקין אוחין עוכרי דרכים: **ואפילו** לביטו - דלמח עבדי מיידי דלעיטוחל: **מקרקס**

הוא רש"י ר"ה שמה וכו' דלדירן משמשא

כמה פ"ה כהונות סכ' **לכלך** משכבת ורע ואין ריוח בעד חדש ורע"ה דלפילו לעשות לא בעד חדש לאחר תשמיש והסמא אחי שפיר הכל: **לא** יבעול וישנה - פירוט אס לא ידווק דשמוח מתמתח מיעוד

הוא רש"י ר"ה שמה וכו' דלדירן משמשא

הוא רש"י ר"ה שמה וכו' דלדירן משמשא

הוא רש"י ר"ה שמה וכו' דלדירן משמשא

דגרות הב"ח (6) רש"י ר"ה שמה וכו' דלדירן משמשא

לשמיטות לקחן לא: ועיניוין ק: (לשני ימי)

אמרו לשמש מפתו כיוס שנאמר והלילה אביר וורה גבר ר"ל אמר מרבה כוח דרכיו ימות כך הוא ג' המור בערך כמות וימחה תכין ומ"י דכספון וקראמ' ור"ל כתי קרא דר' וימקו ומ"י ור"י א"כ נכוחס ומ"י ור"י כתי קרא דר"ל מ"י דרס כס וכו"

הגרות מר"ב רנשובורג [א] ב"ב אוחי מלאך מתנוס על הכרין: **לבי פי** דרסא מרסאליה דף דר ע"ג דף ז' ע"א: [ב] חות' ד"ס על סגרבן וכו' - כ"ל לפי פ"ס מהרש"ל מח"א:

[א] מס' ד"א פ"ס וע"י [ב] מס' ק"כ: **ע"י** חות' (ע"ל י"ג פ"ס ר"ח)

והוא רש"י ר"ה שמה וכו' דלדירן משמשא

הוא רש"י ר"ה שמה וכו' דלדירן משמשא

הוא רש"י ר"ה שמה וכו' דלדירן משמשא

כר היר פרק שני נדה

כ

עין משפט
נר מצוה

צו א ב ג מ"י פ"ט
מ"ה י"ב
פ"ט ח
צו ד ה ט"ז ט"ח ט"ט
צו ו מ"י ט"ז ט"ח ט"ט

צ"ט מ"י ט"ז ט"ח ט"ט
ק ח מ"י ט"ז ט"ח ט"ט
קא פ"ב ל"ג מ"י
ט"ז ט"ח ט"ט

171
170

שבת קוד

פ"א רע"ב כשמועה

171
170

הוספי הרא"ש
שחור כהר"ם עמוק
מ"ב ס"א
פ"ט ו"ל שחור מ"ב
א"ע ר"ב נ"ט אמרינן
דעמוק היינו ל"ג כפרתא
דכ"ס שעמוקא מן הצל
יש להקטין ר"ב נ"ט שחור
ל"ג ק"י ל"ג שחור ל"ג
י"ח עמוק ו"ב ד"ס
שחור ק"י ל"ג שחור
שחור י"ח ו"ח פ"י
עמוק מ"ב ל"ג ס"ט
מ"ט ו"ח מ"ב מ"ב
שחור ל"ג י"ח
שחור כהר"ם היינו ר"י
י"ל ד"ס י"ב ר"ב כהר"ם
שחור מ"ב ו"ח ל"ג
דעמוק מ"ב ו"ח ל"ג
י"ח ו"ח שחור י"ל
דעמוק מ"ב ל"ג ק"י
א"י ו"ב עמוק מ"ב
פ"ט ו"ח מ"ב מ"ב

בקיור - אפלטין ר' אדום הוא ונתעסקה בו אלמא קיור דומה לזר נדות ואת"ל דלא בי שמוק כולי האי וקציף לכולהו דדייקין בין דרס
בזר לרס נשוי משום דמוק טפי ובין דרס מאכילתא על רשע לשאר דרס מאכילתא : אומנא - מקוץ דרס בקרן : בין סאי לנאי - בין קמח
לבתרא : מרס שאמרו דיו - כלומר לא כשחוריות מרס היתך במים אלא כשחוריות מרס היתך בדיו : כי כשחורית דדיומא - קליטוס הדיו
כשהכלי מלא יורד כשחוריות התרס למטה ומלמעלה הוא כדור ואיטו שחור כל כך : בלמס - כדיו למה כדמפרס : או כיבששא - שכן דרך
שטתין מרס בדיו כששולקין קליטוס
הקולרים והוא מחייב : פלי קורטא
דדיומא - מבקע מתיכות דיו יבש :
ובדוק בו - מרלית דרס שחור : בקיר -
שעה שחורה : כענבס - ענבים
שחורים ל"א קיר ט"ס עבש שחור :
עולא אשתור דמחיתין קאי דקמני
טמא : פיוסא - ט"ס מקוס ועושין ט"ס
מלגטיס שחורים : אולירין - בלגטיס
מחממי מרסאלות לשון אחר טמאקוס :
שמה אוכס - ל"ג ע"ן והלדיקיס
מלובשיס לבגטיס : גלימי אולירין -
הו סומקי אכל פחורי כגון מפה
וסין אולירין הו שחורין : וכוון -
חמשה דמים : מטילת לבגטיס - מרלות
הדמים ניכרים בה : ושחור - דרס
שחור נבדקה מרליתו א"ס שחור היא
כרת או דיהה מן על גבי כגד
ארום : כולס - הדמים : עמוק מן -
מליתו שיעור השטי במחיתין לכל
אחר אי הו סומק טפי טמא : דיהס
מן שחור - כשחור ואת"ל דלא תנן
במחיתין דיהה מן שחור אלא ג"כ
שחור הוא דיון לכולהו : אפי' דיהס
מן ליעמא - דהאי ארום הו וע"י
לקוחא שחור : קא משמע לן - דאין
דך דרס ארום המשחר על ידי לקוחא
להיות דיהה : דיהס דדיהס - סגדה
ממליתו יתר מדאי : עמוק מן
שחור - א"ס מליתו מרלית הוא אכל
א"ס הארום הרבה עד שכל לכלל אחד
משחר המרלות של מעלה הימנ הרי
בה לחתא מהקן דמתי' : אדיוו ל"ס -
דרס החומה למוגא : כחמחון - עלה
חמחון : תלפא דרי - דעלן הו ע
למעלה מו : נקוט דרס מליעא -
לנדוק בה א"ס הרס : וערפא מליעא -
דהואו משונה לנדוק מכול גימין
כולס דרס כק"ס לדיבון ואל"ל דקמני
כחמחון ולא כעליון הכי קאמר כשורה
אלמנית ולא כעליונה הימנה ואל"ל
דקמני כעליון ולא כחמחון כשורה
אלמנית ולא כחמחונה הימנה דאין
כר לנדוק אלא כדרא אלמנית ואל"ל
דתיא כחמחון וכל"ל כעליון דמשמע
דמרייהו כשרין לנדוק אלא כעליון
משונה לאו אדרי קאי אלא כעליון
דרל מליעא ו"ק"ס בעלגה חמחון שהוא
כדור ו"כ כעליון הימנה דהייט אלמני
שחור כדור מל"ל ואל"ל דקמני כעליון
וכ"ל כחמחון הכי קאמר כעליון בעלגה
העליון ו"כ כחמחון בעלגה האלמני :
בגושיסו שנינו לנדוק כן ולא לחת
תלשקן : ואין שיעור למיס - משום
דאין שיעור לעפר אלא י"כ עפר
כח שיעור א"ס ר"ב א"ס משע וי"ק על
מיס טעוב קליטת השום למעלה מן
העפר : אלא עכו"ם - שחור מרלית
ארמה נכנסת במים : וכשפוא עוכרן -
המים בעפר : לא לרמיס בדיה -

רמא : שחור כרת : אמר רבה בר רב הונא "הרת" שאמרו דיו, תניא
נמי הכי [שחור כרת ושחור שאמרו דיו] ולימא "דיו" אי אמר דיו היה
אמנא כי פכחיתא דדיומא, קמ"ל בי תרותא דדיומא, איבעיא להו בלחה
או ביבשחא יחא שמע דרבי אמי פלי קורטא דדיומא וכדיק בה. אמר רב
יהודה אמר שמואל "בקר כדיו וכענב-טמאה ווהי ששנינו "עמוק מן
טמאה", אמר רבי אלעזר "כיות כופת וכעורב-טהור ווהי ששנינו "דיהה
מבן מטהר, עולא" אמר רבא "עולא, עולא אקלע לפומכדיחא חו"יה
להתא שיעא דלבוש לכושא אוכמא אמר להו "שחור" רחנן כי האי, מרשו
מניה פורתא פורתא יהבו ביה ארבע מאה וזו רבי יוחנן אמר *אלו
כלים האולירין הבאים ממדינת הים, למימרא דאוכמי נינהו *והאמר להו
רבי ינאי לבניו: בני אל חקברוני לא בכלים שחורים ולא בכלים לבנים,
שחורים-שמא אוכה ואהיה כאכל בין החתנים, לבנים, שמא לא אוכה
ואהיה כחתן בין האבלים אלא בכלים האולירין הבאים ממדינת הים"
אלמא לאו אוכמי נינהו? לא קשיא הא בגלימא הא בפתורא. אמר רב
יהודה אמר שמואל "כולם אין בורקין אלא על גבי משלית לבנה אמר
רב יצחק בר אבדומי ושחור על גבי ארום, אמר רב ירמיה מדפתי ולא
פליגי הא בשחור הא בשאר דמים מחקף לה רב אשי אי הכי לימא
שמואל "חויך משחור" אלא אמר רב אשי בשחור גופיה קמילגי. אמר
עולא "כול עמוק מן טמא דיהה מן שחור כשחור, ואלא מאי שנא
שחור דנקט: סד"א הואיל *ואמר רבי חנינא שחור - ארום הוא אלא
שלקה הילכך אפילו דיהה מן נמי ליטמא, קמשמע לן. רבי אמי בר
אבא אמר "כול עמוק מן טמא דיהה מן נמי ליטמא חויך משחור
אלא מאי אהני שיעוריה דרבנן? לאפוקי דיהה דיהה וצ"כ דאמרי רבי
בר אבא אמר "כול עמוק מן טמא דיהה מן טמא דיהה מן טמא דיהה מן
טהור חויך ממוג שעמוק מן טמא דיהה מן טמא דיהה מן טמא דיהה מן
ליה ודכי, אעמוקו ליה ודכי, אמר רבי חנינא כמה נפיש גברא *דלביה
כמשמעויה : וקצר כרכום : תנא "לח ולא יבשחתי" חדא כחמחון ולא
כעליון ומנא אידך *כעליון ולא כחמחון ותניא אידך כעליון וכל שכן
כחמחון ותניא אידך כחמחון וכל שכן כעליון" אמר אביי "תלתא דרי
ותלתא שרפן הויין *נקוט דרא מציעאה וטרפא מציעאה בידך, כי אתו
לקמיה דרבי אבהו אמר להו 'בגושייהו שנינו : וכמימי ארמה : תנו
רבנן *וכמימי ארמה-מביא ארמה שמנה מבקעת בית כרס ומציף עליה
מים דברי רבי מאיר * רבי עקיבא אומר מבקעת יודפת רבי יוסי אומר
מבקעת סבני רבי שמעון אומר אף מבקעת גנוסר וכיוצא בהן תניא
אידך *וכמימי ארמה-מביא ארמה שמנה מבקעת בית כרס ומציף עליה
מים כקליפת השום, ואין שיעור למים משום דאין שיעור לעפר, ואין
בורקין אותן צלולין אלא עכו"ם, צללו תוור ועוכרן, וכשהוא עוכרן אין
עוכרן ביד *אלא בכלי איבעיא להו "אין עוכרין אותן ביד אלא בכלי"
דלא לרמיה בידיה ולעכרינהו אבל כמנא כי עכר ליה בידיה שפיר דמי
או דלמא דלא לעכרינהו בידיה אלא כמנא ת"ש [כשהוא בורקן אין
בורקן אלא בכום] ועדיין תבעי לך בריקה בכום עכירה במאי תיקי כי
אתו לקמיה דרבה בר אבהו אמר להו 'במקומה שנינו, רבי חנינא פלי
קורטא דנגשחא ובריק ביה *ליימ עליה רבי שמעוןאל ברבי יוסי באסכרה:
רבי

לא יתן העפר אל חוץ דו יטעור המים בעפר שבידו אצ"פ שחור ונחט בכלי לאחר עכירה : אבל - אם העפר בכלי כי עכר לאו
בידיה באכצע. שפיר דמי : או דלמא לא לעכרינהו בידיה - כשהמים כספל לא יטעורם כאלכצעו אלא כדך או בכלי אחר : אלא בכום
של זכוכית - אלמא לא לירמי עפר במים ככפ ויבדוק : אמר להו במקומה שנינו - שאין הארמה דומה לרס אלא במקומה אכל
הביאה במקום אחר נשחנה מרליתה : פלי - מבקע : ונדיק לה - בלל מים : לייט עליה ר' ישמעאל - אלאחר שיעשה כן בלסכרה :
רבי

גליון הש"ס
נ"ב נקוט דרס מליעא
ט"ז ט"ח ט"ט ע"א :

הגהות דבר"א
[א] נ"ב ר"ע אומר
נחמק ו"ל
ר"י יהודה אומר :

מ"ל י"ט. ס"כ ל"ג
ה"ל

[ט"ז פ"א]
[ט"ז פ"א]
[ט"ז פ"א]
[ט"ז פ"א]

קשע"ב * תוס' דריהה שחורין דיון הוא ארום יותר מקן כרסו וכן דיהה מקן כרסו ארום מסימי ארמה וכן ל"ד עמוק מן שחור לרשי' עמוק מן ר' מרואת פמאס אכל שחור
מרואת שבינתי פחורין אפי' שיש טרואה שחור דיהה מן דיהה מ"ב ארמינו עמא דמדינה דמיה נקט לן ר' מרואת דרס וקיס להו לרבנן דהני ר' מרואת דרס וכיוי בגימס וכל שאינן דומה לאלו המרואת שחור
אפי' שיש טרואה למה סמנו שחור דיהה יותר ופסא : לאפוקי דיהה דדיהה * לרשי' נמי דיהה מצי למיטר לאפוקי עמוק דעמוק :

קב א פושט ייד
כ"י רבא טפח לא
כ"ג

כג ב מ"י פיה חבל
אמרי כלה כ"י
סג טפח קח טפח
י"ד טפח קח טפח ב

קד ר טפח טפח
אמרי כלה כ"י
קד ר טפח טפח ב

אנמריה סמך
מטעם דלכך האמין
לדבריה חבל כענין אחר
דבריה לא היה מהיר אע"פ
סמך וקשה דכ"י אלו טרפויה
אמרו גבי היא מחטא
במטעמה דכדא הנהא
אזי טרפויה ורב אחא בר
לכך נראה לפיכך והשתא
מטייה קמא והיא דלגמריה
רש"י לטרי אע"פ דמסכ
ויש מקשה על יתחא היכי
למריה כ"י דמ"י (דף י'
לחכותיה לא יסאל להס
דקפידה לא היא אשאל
השאל יסאל כל מה שיר
ידקדקו דבר ופטמים
יולא דבר לזכרה: (ע"י
השאל וטפח טפח מ"י

היה חוינא דמא כיון דאמרה
לא מיתנין לה קמיהו דרבנן
לשורה ודאי חוינא ילחא
לה הדר אייחא לקמיה דרב
הבי ויהתיא לחבם שמימא
לתתיה? מעיקרא מלמי
מרכי ל"ב היא גונא והאי
אין והתיא נאמנת אשה
ואבתיהו אייבועיא להו
ואבתיהו שאני התם רליתיה
דרכה בר בר תנה וממי
דוכי לה והיכי עביד הכי
וכו ואמרינן טמיי היה
כי היא גונא והאינדא הוא
לה רב יצחק בר יהודה
מעיהו ודאי מעה דתינא
אמר אין לו דריון אלא
לצפרא דאשתני אמר (ליה)
כיון דחוא דהדר אשתני
רבי בדיק לאור הנה רבי
אמר רב אמי בר שמואל
נחמן אמר רבה בר אבון

חוספי תראש
ואה דהדרתיה במילתא
אלא ידע דמא
רבה גרם אבל רבא ויה
הכי דבמלתא קמין גבי
הכי דמא אורחיה ולא
שפיר דאיתרשית
לה נסא אלא משמע
הכי דקא ברם כניס
יהא דאיתרשית ליה
ניסא ויהו רבא לא
חוי דמא כשני דרבי
יהא: אדרתיה אמר
יהא דמא ויהו רבא
פ"י ומסא כדאמרינן
התעורר לישא תפלייה
צריכה לישא ו' נקיים
שמה חמת חומר
רזיה לא ולתראת
התעורר דמא דמא רבי:
מיתתא קמיהו לא
מיתיה קמיהו דרבנן
כרא והיכנס שדו
רואן לא יהו מטימין
כל כך בקיאן יהו רואין
יהו ביה שמביאין
למריה או זה שראת
דמריה אה כפיהו
קמיהו: איינן דמא
לכך נראה לפיכך והשתא
מטייה קמא והיא דלגמריה
רש"י לטרי אע"פ דמסכ
ויש מקשה על יתחא היכי
למריה כ"י דמ"י (דף י'
לחכותיה לא יסאל להס
דקפידה לא היא אשאל
השאל יסאל כל מה שיר
ידקדקו דבר ופטמים
יולא דבר לזכרה: (ע"י
השאל וטפח טפח מ"י

היה חוינא דמא כיון דאמרה
לא מיתנין לה קמיהו דרבנן
לשורה ודאי חוינא ילחא
לה הדר אייחא לקמיה דרב
הבי ויהתיא לחבם שמימא
לתתיה? מעיקרא מלמי
מרכי ל"ב היא גונא והאי
אין והתיא נאמנת אשה
ואבתיהו אייבועיא להו
ואבתיהו שאני התם רליתיה
דרכה בר בר תנה וממי
דוכי לה והיכי עביד הכי
וכו ואמרינן טמיי היה
כי היא גונא והאינדא הוא
לה רב יצחק בר יהודה
מעיהו ודאי מעה דתינא
אמר אין לו דריון אלא
לצפרא דאשתני אמר (ליה)
כיון דחוא דהדר אשתני
רבי בדיק לאור הנה רבי
אמר רב אמי בר שמואל
נחמן אמר רבה בר אבון

היה חוינא דמא כיון דאמרה
לא מיתנין לה קמיהו דרבנן
לשורה ודאי חוינא ילחא
לה הדר אייחא לקמיה דרב
הבי ויהתיא לחבם שמימא
לתתיה? מעיקרא מלמי
מרכי ל"ב היא גונא והאי
אין והתיא נאמנת אשה
ואבתיהו אייבועיא להו
ואבתיהו שאני התם רליתיה
דרכה בר בר תנה וממי
דוכי לה והיכי עביד הכי
וכו ואמרינן טמיי היה
כי היא גונא והאינדא הוא
לה רב יצחק בר יהודה
מעיהו ודאי מעה דתינא
אמר אין לו דריון אלא
לצפרא דאשתני אמר (ליה)
כיון דחוא דהדר אשתני
רבי בדיק לאור הנה רבי
אמר רב אמי בר שמואל
נחמן אמר רבה בר אבון

דהא רבא ריע רבא גרם דרבא
דלחרא לרמיז ורס"פ פרס
דלחרא כסוף הוא דלחרא
מיתתא קמיהו ושאר חכמים
היה חוינא דמא כיון דאמרה
לא מיתנין לה קמיהו דרבנן
לשורה ודאי חוינא ילחא
לה הדר אייחא לקמיה דרב
הבי ויהתיא לחבם שמימא
לתתיה? מעיקרא מלמי
מרכי ל"ב היא גונא והאי
אין והתיא נאמנת אשה
ואבתיהו אייבועיא להו
ואבתיהו שאני התם רליתיה
דרכה בר בר תנה וממי
דוכי לה והיכי עביד הכי
וכו ואמרינן טמיי היה
כי היא גונא והאינדא הוא
לה רב יצחק בר יהודה
מעיהו ודאי מעה דתינא
אמר אין לו דריון אלא
לצפרא דאשתני אמר (ליה)
כיון דחוא דהדר אשתני
רבי בדיק לאור הנה רבי
אמר רב אמי בר שמואל
נחמן אמר רבה בר אבון

רבי חנינא הוא דחכים בולי
הבי אמר רב יוחנן חכמתא
גמא לי דלא אחוי במא
מסדרנא כממא אמר רב
דרכי חנינא גמא לי דחואי
וחוי גמא לא אחוי אמר
דבבל גמא לי דלא חואי
בשבועא לא ידענא בדמא
דבשבועא חילא מלתא דהא
בשבועא ולא ידע בדמא
ומה רבה ריע בשבועא
ואנא אחוי גמא לי דלא
לקמיה דמא ודלא חוא
אלעזר דקרא דארעא
מקלע לאחרא דר' יהודה
אנא אחוי ואמאי קרו ליה
דישראל דהיה אחא
דרכי אלעזר הוה יתיב
אחיה אמר לה האי דם
דנפקא אמפל לה רבי
היה בדרך וברמיתו קרי
ליראיו אפרא הורמיו
שרדה דמא לקמיה דרבא
עובדיה קמיה אהיה
חומר הוא אמרה ליה
כמה חכימי יהודאי אל
כסומא בארובה הדר שרדה
דמא וכולהו אמרינן דהיה
היה ולא ידע אסתיע
מיתתא דמלמי בלמי
בחוני דלכא יתביתו אמר
יהא אייחא לקמיה דרב
לא מיתנין לה קמיהו
לשורה ודאי חוינא ילחא
לה הדר אייחא לקמיה דרב
הבי ויהתיא לחבם שמימא
לתתיה? מעיקרא מלמי
מרכי ל"ב היא גונא והאי
אין והתיא נאמנת אשה
ואבתיהו אייבועיא להו
ואבתיהו שאני התם רליתיה
דרכה בר בר תנה וממי
דוכי לה והיכי עביד הכי
וכו ואמרינן טמיי היה
כי היא גונא והאינדא הוא
לה רב יצחק בר יהודה
מעיהו ודאי מעה דתינא
אמר אין לו דריון אלא
לצפרא דאשתני אמר (ליה)
כיון דחוא דהדר אשתני
רבי בדיק לאור הנה רבי
אמר רב אמי בר שמואל
נחמן אמר רבה בר אבון

היה חוינא דמא כיון דאמרה
לא מיתנין לה קמיהו דרבנן
לשורה ודאי חוינא ילחא
לה הדר אייחא לקמיה דרב
הבי ויהתיא לחבם שמימא
לתתיה? מעיקרא מלמי
מרכי ל"ב היא גונא והאי
אין והתיא נאמנת אשה
ואבתיהו אייבועיא להו
ואבתיהו שאני התם רליתיה
דרכה בר בר תנה וממי
דוכי לה והיכי עביד הכי
וכו ואמרינן טמיי היה
כי היא גונא והאינדא הוא
לה רב יצחק בר יהודה
מעיהו ודאי מעה דתינא
אמר אין לו דריון אלא
לצפרא דאשתני אמר (ליה)
כיון דחוא דהדר אשתני
רבי בדיק לאור הנה רבי
אמר רב אמי בר שמואל
נחמן אמר רבה בר אבון

היה חוינא דמא כיון דאמרה
לא מיתנין לה קמיהו דרבנן
לשורה ודאי חוינא ילחא
לה הדר אייחא לקמיה דרב
הבי ויהתיא לחבם שמימא
לתתיה? מעיקרא מלמי
מרכי ל"ב היא גונא והאי
אין והתיא נאמנת אשה
ואבתיהו אייבועיא להו
ואבתיהו שאני התם רליתיה
דרכה בר בר תנה וממי
דוכי לה והיכי עביד הכי
וכו ואמרינן טמיי היה
כי היא גונא והאינדא הוא
לה רב יצחק בר יהודה
מעיהו ודאי מעה דתינא
אמר אין לו דריון אלא
לצפרא דאשתני אמר (ליה)
כיון דחוא דהדר אשתני
רבי בדיק לאור הנה רבי
אמר רב אמי בר שמואל
נחמן אמר רבה בר אבון

דרכי חנינא הוא דחכים בולי
הבי אמר רב יוחנן חכמתא
גמא לי דלא אחוי במא
מסדרנא כממא אמר רב
דרכי חנינא גמא לי דחואי
וחוי גמא לא אחוי אמר
דבבל גמא לי דלא חואי
בשבועא לא ידענא בדמא
דבשבועא חילא מלתא דהא
בשבועא ולא ידע בדמא
ומה רבה ריע בשבועא
ואנא אחוי גמא לי דלא
לקמיה דמא ודלא חוא
אלעזר דקרא דארעא
מקלע לאחרא דר' יהודה
אנא אחוי ואמאי קרו ליה
דישראל דהיה אחא
דרכי אלעזר הוה יתיב
אחיה אמר לה האי דם
דנפקא אמפל לה רבי
היה בדרך וברמיתו קרי
ליראיו אפרא הורמיו
שרדה דמא לקמיה דרבא
עובדיה קמיה אהיה
חומר הוא אמרה ליה
כמה חכימי יהודאי אל
כסומא בארובה הדר שרדה
דמא וכולהו אמרינן דהיה
היה ולא ידע אסתיע
מיתתא דמלמי בלמי
בחוני דלכא יתביתו אמר
יהא אייחא לקמיה דרב
לא מיתנין לה קמיהו
לשורה ודאי חוינא ילחא
לה הדר אייחא לקמיה דרב
הבי ויהתיא לחבם שמימא
לתתיה? מעיקרא מלמי
מרכי ל"ב היא גונא והאי
אין והתיא נאמנת אשה
ואבתיהו אייבועיא להו
ואבתיהו שאני התם רליתיה
דרכה בר בר תנה וממי
דוכי לה והיכי עביד הכי
וכו ואמרינן טמיי היה
כי היא גונא והאינדא הוא
לה רב יצחק בר יהודה
מעיהו ודאי מעה דתינא
אמר אין לו דריון אלא
לצפרא דאשתני אמר (ליה)
כיון דחוא דהדר אשתני
רבי בדיק לאור הנה רבי
אמר רב אמי בר שמואל
נחמן אמר רבה בר אבון

היה חוינא דמא כיון דאמרה
לא מיתנין לה קמיהו דרבנן
לשורה ודאי חוינא ילחא
לה הדר אייחא לקמיה דרב
הבי ויהתיא לחבם שמימא
לתתיה? מעיקרא מלמי
מרכי ל"ב היא גונא והאי
אין והתיא נאמנת אשה
ואבתיהו אייבועיא להו
ואבתיהו שאני התם רליתיה
דרכה בר בר תנה וממי
דוכי לה והיכי עביד הכי
וכו ואמרינן טמיי היה
כי היא גונא והאינדא הוא
לה רב יצחק בר יהודה
מעיהו ודאי מעה דתינא
אמר אין לו דריון אלא
לצפרא דאשתני אמר (ליה)
כיון דחוא דהדר אשתני
רבי בדיק לאור הנה רבי
אמר רב אמי בר שמואל
נחמן אמר רבה בר אבון

היה חוינא דמא כיון דאמרה
לא מיתנין לה קמיהו דרבנן
לשורה ודאי חוינא ילחא
לה הדר אייחא לקמיה דרב
הבי ויהתיא לחבם שמימא
לתתיה? מעיקרא מלמי
מרכי ל"ב היא גונא והאי
אין והתיא נאמנת אשה
ואבתיהו אייבועיא להו
ואבתיהו שאני התם רליתיה
דרכה בר בר תנה וממי
דוכי לה והיכי עביד הכי
וכו ואמרינן טמיי היה
כי היא גונא והאינדא הוא
לה רב יצחק בר יהודה
מעיהו ודאי מעה דתינא
אמר אין לו דריון אלא
לצפרא דאשתני אמר (ליה)
כיון דחוא דהדר אשתני
רבי בדיק לאור הנה רבי
אמר רב אמי בר שמואל
נחמן אמר רבה בר אבון

היה חוינא דמא כיון דאמרה
לא מיתנין לה קמיהו דרבנן
לשורה ודאי חוינא ילחא
לה הדר אייחא לקמיה דרב
הבי ויהתיא לחבם שמימא
לתתיה? מעיקרא מלמי
מרכי ל"ב היא גונא והאי
אין והתיא נאמנת אשה
ואבתיהו אייבועיא להו
ואבתיהו שאני התם רליתיה
דרכה בר בר תנה וממי
דוכי לה והיכי עביד הכי
וכו ואמרינן טמיי היה
כי היא גונא והאינדא הוא
לה רב יצחק בר יהודה
מעיהו ודאי מעה דתינא
אמר אין לו דריון אלא
לצפרא דאשתני אמר (ליה)
כיון דחוא דהדר אשתני
רבי בדיק לאור הנה רבי
אמר רב אמי בר שמואל
נחמן אמר רבה בר אבון

דלחרא כסוף הוא

למ"ט כ"י ד"ס ארמיס
וכו מוכח דגרסו כ"ס
רבא ופ"י טפח ד"ס ופ"י
רבא ופ"י

הגהות הב"ח
(6) כ"י ד"ס ד"ס ופ"י
וכו מוכח דגרסו כ"ס
רבא ופ"י טפח ד"ס ופ"י
רבא ופ"י

לכא כ"י עינין
(כ"י ע"י)

מלין מה פ"י ג' פ"ט
בבבא כ"י

כ"י קלם סהרין ו

י"ל יס"י

היה חוינא דמא כיון דאמרה
לא מיתנין לה קמיהו דרבנן
לשורה ודאי חוינא ילחא
לה הדר אייחא לקמיה דרב
הבי ויהתיא לחבם שמימא
לתתיה? מעיקרא מלמי
מרכי ל"ב היא גונא והאי
אין והתיא נאמנת אשה
ואבתיהו אייבועיא להו
ואבתיהו שאני התם רליתיה
דרכה בר בר תנה וממי
דוכי לה והיכי עביד הכי
וכו ואמרינן טמיי היה
כי היא גונא והאינדא הוא
לה רב יצחק בר יהודה
מעיהו ודאי מעה דתינא
אמר אין לו דריון אלא
לצפרא דאשתני אמר (ליה)
כיון דחוא דהדר אשתני
רבי בדיק לאור הנה רבי
אמר רב אמי בר שמואל
נחמן אמר רבה בר אבון

כל היד פרק שני נדה

כא

עין משפט
ג"ר מצוה

השרוני. מווג': נידון ככרמלי חי. דהכי נמי בדקי ככרמלי חי ואלו דגריס ככרמלי נידון הכרמלי: ככוס סכריא על זכויים פשוט. ט"כ"ט ואידי דקליש נראה כי אלומומית היין: הדרן עלך כל היד המפלת חתיכה אם יש פה דם טמא. מקום נדה: ואם לאו טמאה. דלאו לידה

אלא כחתיכה של ד' מיני דמים. דקסבר ר' יהודה דם נדות הוא ונקרש ועשה חתיכה כדאמר לקמן גבי מפלת מין דגיס ורבנן סברי מקור מגדל חתיכה ולא דם נדות הוא: ור' רבן סברי לא חתיכה רוב חתיכות. סימיה ועימיה דהוא פלגא ופלגא ויהא זדא טמא ברה"א

והנב"ם ומ"ג כמנו מלך א' מן י"ן סברו על א"י מן חזק ובי מלך מיט' ופי' רש"א

הגהות הב"ח (ה) רש"י ד"ס בלא דם וכו' ולכ"י יהודים אפילו: (ג) ר"ח ופליגי ור"ס ואינה דר"א:

[לעיל ית:]

[לקמן כ"י נ"ד:]

תולין פלי [כתיבות ד כתיבות מ']

[לעיל ית:]

[שם י"ד]

היא דלי לידה הויא בלא דם נמי טמאה דכתיב (ויקרא יג) כימי נדת דוחה חטאת: ר' יהודה אומר כו'. מפרש בגמרא: כמיני טמא. שער: יבחושין יחושין: אם נימחו טמא. מקום נדה דדם הוא: מין דגיס. נמי לאו ולר הוא וטמאה מפרש בגמרא הלכך חי איכא דם טמאה נדה ואם לאו טמאה: פשט לוכר. ימי טומאה שבעה יומי. טמאה ל"ג וכל דמים שאתרא בזה טהורין: לוכר ולנקב. לחומרא ימי. קומאה דנקבה שבעה יומי וימי טהור כלים לכוף ארבעים יום כוכר ולא פ' נקבה ובגמרא מפרש מאי שנא דלמיה ועוף קרי ולר יוסר מרגיס: ג' של ד' מיני דמים. דקסבר היא גופה דם הלכך טמאה נדה אבל ולר לאו היא: ירוקס ולבנא. לאו מארבע מיני דמים הן אלא אלוס וכמומי ארומה ודקין כרכוס ולכוזג ושאר לא קא חשיב דהיינו אלוס אלא שוקא: לא אמרינן כו'. דקסברי אין רוב חתיכות על ארבע מיני דמים דלא אחזקין לן האי רובא: לפאן קפני לטמא להדיע דכריו על מי בא: אלא לר' יהודה דאירוקה ולבנה נמי פליג: וכו' לרבי יוחנן וכו'. כלומר הך קשיא דירוקה ולבנה לא איבעי לן לפירוש דכי היכי דקשיא ליה לשמאל קשיא ליה לרבי יוחנן דהא רבי יוחנן נמי אמר על שאר מינין לרבי יהודה טמאה והא קתני ירוקס ולבנה ופליגי רבי יהודה וכו' קשיא אמרינן לר' יוחנן דאמר על ארבעת מיני דמים דברי הכל כו'. הכי גרסינן וכי סימא כי פליגי רבנן אירוקה ולבנה אלא ארומה ושחורה למאן קתני לה אילימא רבנן השתא ארומה ושחורה משהו רבנן מיבעיא אלא לאו לרבי יהודה ופליגי וכו' דאמר רבי יוחנן דאמר של ארבעת מיני דמים דברי הכל טמאה הא קתני ארומה ושחורה ופליגי רבנן וכו' סימא כי פליגי רבנן אירוקה ולבנה אבל ארומה ושחורה לא, אלא ארומה ושחורה למאן קתני לה אילימא רבי יהודה השתא ירוקס ולבנה טמאה ארומה ושחורה מיבעיא אלא לאו רבנן ופליגי, אלא אמר רב נחמן בר יצחק כ' באפשר לפחיתת הקבר בלא דם קמפליגי ובפלוגתא דהני תנאי דתניא יקשתה שנים ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה

השרוני נידון ככרמלי חי ולא מווג חרש ולא ישן אמר רב יצחק בר אבוהימי וכולן אין בודקין אותן אלא בכוס מבריא פשוט מאי מעמא אמר אבוי של כל העולם כולו מחויק לוג עושין אותו ממנה שני לוגין עושין אותו ממאחיס, כוס מבריא פשוט אפי' מחויק שני לוגין עושין אותו ממנה ואידי דקליש ידיע ביה מפי:

הדרן עלך כל היד

המפלת יחתיכה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה ר' יהודה אומר בין כך ובין כך טמאה. המפלת כמין קליפה כמין שערה כמין עפר כמין יבדושין אדומים תמיל למים אם נמחו טמאה ואם לאו טהורה. המפלת כמין דגים חנבים שקצים ורמשים אם יש עמהם דם טמאה ואם לאו טהורה. המפלת מין בהמה חיה ועוף בין טמאין בין טהורין. אם זכר תשב לזכר ואם נקבה תשב לנקבה ואם איין ירוע תשב לזכר ולנקבה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים כל שאין בו מצורת אדם אינו ולר:

ואינו נאכל. דאמא לא רחאה ולא ילדה וכו' קרבנות אין לריכה להביא משום דאימא רחאה וילדה דא"כ קושי סמוך ללידה הוא וטהורה כיון דלא שפחה מעט לעט דיש קושי לנפלים וכן ל' לרבי יהוסף דסבר יש קושי לנפלים דאי אין קושי היה לה להביא שני קרבנות של זביה דהוי זדא נאכל ושל לידה דהוי ספק איש נאכל ולזביה וללידה לא סגי בקרבן חד מידי דהוי אהלך ודם כדאמרינן בפ"ג דכתיבות (דף ט): ולקמן בפ' יולא דופן (דף ט): באפשר

ב ד מיי' שם פ"ס ב"ד ו' ור"י טו וע' כהנאות ונב"ח סבב לאין קיז טושיע יד טי' קמת טייף ט: ג ה' מיי' שם פ"ס ט"ל ת סבב שם טושיע שם טי' קמט טייף ט: ד ו' מיי' שם פ"ס ה"ג י: ה ת מיי' פ"ז טלכות איטורי ביאה ט"ז י:

ש"ד לפ"ז
[א"ר]
1513 ר"ת נפ"א
[א"ר]
1616 א"ר נ"ג
1616 א"ר נ"ג

[כתיבות ד' לקמן כ"ב ח' ט']

גמ' אמר רב יהודה אמר שמואל לא סימא רבי יהודה אלא בחתיכה של ארבעת מיני דמים אבל של שאר מיני דמים טהורה ור' יוחנן אמר של ארבעת מיני דמים דברי הכל טמאה של שאר מיני דמים דברי הכל טהורה לא נחלקי אלא יש הפילה ואינה יודעת מה הפילה. רבי יהודה סבר זיל בתר רוב חתיכות ורוב חתיכות של (מיני) ארבעת מיני דמים היין ורבנן סברי לא אמרינן רוב חתיכות של ארבעת מיני דמים איני והא כי אחא רב הושעיא מנהרדעא אחא ואייתי מתניחא ביריה המפלת חתיכה ארומה ושחורה ירוקס ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי יהודה אומר בין כך ובין כך טמאה קשיא לשמואל כהרא ורבי יוחנן בתרתי לשמואל בהרא דאמר שמואל לא סימא רבי יהודה אלא בחתיכה של ארבעת מיני דמים והא קתני ירוקס ולבנה ופליגי רבי יהודה וכי סימא כי פליגי רבי יהודה ארומה ושחורה ואירוקה ולבנה לא אלא ירוקס ולבנה למאן קתני לה אילימא רבנן השתא ארומה ושחורה משהו רבנן מיבעיא אלא לאו לרבי יהודה ופליגי וכו' דאמר רבי יוחנן דאמר של ארבעת מיני דמים דברי הכל טמאה הא קתני ארומה ושחורה ופליגי רבנן וכו' סימא כי פליגי רבנן אירוקה ולבנה אבל ארומה ושחורה לא, אלא ארומה ושחורה למאן קתני לה אילימא רבי יהודה השתא ירוקס ולבנה טמאה ארומה ושחורה מיבעיא אלא לאו רבנן ופליגי, אלא אמר רב נחמן בר יצחק כ' באפשר לפחיתת הקבר בלא דם קמפליגי ובפלוגתא דהני תנאי דתניא יקשתה שנים ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה דר' יהודה ופליגי ופליגי ופליגי. אם נפל הוא ואם רוב בעלמא הוא: כ"י

המפלת חתיכה פרק שלישי נדה

כה

עין משפט
גר מצה

פרשת בנינו עם האש: כסומים - ב"ש פירקין דס שבחך החתיכה

מטחא משום נדה ויחודה הא: כר' יוסע אמר: דמטחא עור
ספיר לחודה מטחא [מטחא ליה ויחודה היא דילמחא אפילו
במלח בשר פלגי כיון דאש מרוקס מטחא לא היה ולד ודא?
דפליג רבי יהושע בשפיר לחודה תורה אור

*פרשת בנינו דפומבריתא קאי ליה לארצא

דילא עד פלוגיה וכוילי עלמא קאי לפרשת בנינו
דפומבריתא עד תרציה שאלו לפני רב יהודה מפלת
שפיר מלא בשר מהו אמר להם לא שמעתי,
אמר לפני ר' ישמעאל בר יוסי כך אמר
אבא מלא דס ממאה נדה, מלא בשר = ממאה
לידה אל אילמלי דבר חדש אמרת לנו משום
אבך שמענוך עכשיו מהדא קמיתא ביחודתא
קאמר כלומכום שאמר משום ר"מ הא
נמי שמא רבי יהושע אמרה ואין הלכה

כר' יהושע דתניא המפלת שפיר שאינו

מרוקס ר' יהושע אומר ולד וחב"א אינו
ולד אמר ר' יוסי בן לקיש משום ר' אושעיא
מחלוקת בעבור אבל בצלול דברי הכל
אינו ולד, ר' יהושע בן לוי אמר בצלול
מחלוקת, איבעיא ליה: בצלול מחלוקת אבל
בעבור דברי הכל ולד אבילמש בין בזה ובין

בזה מחלוקת דתניא ר' יהושע

בין תניא יושע ה' אלהים לאדם ולאשתו
בתנוה עור וילבישם מלמד שאין הקבה
עושה עור לאדם אלא א"כ נוצר אלמא בעור
תליא מילתא לא שניא עבור ול"ש צלול אי
אמרת בשלמא בצלול מחלוקת היינו
דאי צמריר קרא, אלא אי אמרת בעבור
מחלוקת למה ליה קרא, סברא בעלמא היא
אלא שמוע מינה בצלול מחלוקת *שמוע מינה,
וכן אמר ר' נ אמר רבה בר אבהו מחלוקת
בעבור, אבל בצלול דברי הכל אינו ולד
איתיביה רבא לר' אלא אמרו סימן ולד

בבהמה דקה מינוף, בנסה שליא, באשה
שפיר ושליא ואילו שפיר בבהמה לא פטר
אי אמרת בשלמא בצלול מחלוקת משום
הכי אשה דרבי בה קרא פטר בה שפיר,
בבהמה דלא רבי קרא לא פטר בה שפיר
אלא אי אמרת בעבור מחלוקת, מכרין סברא
היא מאי שניא אשה ומאי שניא בהמה? מי
סברת רבי יהושע מפשע פשיע ליה, רבי
יהושע ספוקי מספקא ליה ואילו הבא
לחומרא והבא לחומרא גבי אשה דלמזבא
הוא ספק ממונא לקולא, גבי בהמה דאיסורא
הוא דאיכא לגבי גיהו ועבודה ספק איסורא
לחומרא, ה"ג נבי אשה ספק טומאה לחומרא,
ומי מספקא ליה והוא קרא קאמר מרבנגו

וקרא אסמכתא בעלמא הוא אל רב תניא בר שלמיא לרב: רבי, הא
ר' ישמעאל בר' יוסי ונא רבי אושעיא ונא רבי יהושע בן לוי, מר כמאן ס"ל?
א"ל אני אומר אח"כ זה ואחד זה אינה תישת ושמואל אמר אחד זה ואחד?
זה ה'יששת ואורא שמואל למעמיה דכי אתא רב דימי אמר מעולם לא
דכו שפיר בנהרדעא לבר מההוא שפירא דאתא לקמיה דשמואל דמתח
עליה חוש השערה מהאי גיסא והויא מהאי גיסא אמר אם איתא דלד
הויא לא הוה זין כולי האי: ואם היה מרוקם וכו': תנו רבנן ר' אהרין

מלא דס ומלא מים ליה לכאן דמטחא עור וכו' מה שכתבו
מורי: טעמא דרבי יוסע דמטחא עור
טכור דליכא למימר ולד היה וימנח:
צלול - שהוא מלא מים ללולין: סיניו
דליטריך קרא - לרבי יהושע דמטחא
עור לחודה הוא ולד: אלא אי
אמר - טעמא דרבי יוסע משום
דמטחא הוא ואיכא למימר טימח ולא
משום טוה קרא ל"ל: אלא לכו צלול
מתוקם ויחויבה דר"ל: אלא אמרו -
רשא בכפורות פרק הלוקח בהמה
מן הטובה טובים (דף ע"ז) לענין
לפסוק את טבא אחיו מתורת כבוד:
סיניו - לאחר שקבלה מן הכבוד ונלך
הולך טימח וכו' הימט ויולא והולך
ואחיו סיניו פטרחה מן הכבוד:
שפיר ושליא - שפיר או שליא: ספוקי
מספקא ליה - בעבור גופיה ח' ולד
הוא ח' ולא: ספק לחומרא וספק
לחומרא - גבי כבורה בהמה אמר
לדלו ולד הוא ולא פטר את הכב
אחיו: דאי אמרת פטר קא גזין
ועבד ביה טבחה ודילמח לאו ולד
הוא האו קאמ וקאמי: ליה תקלה
וגבי טומאה ולד אינו לחומרא דקאמר
ולד הוא וטמאה שטיעייסו וימי טוכב
לא ס"ל דתייב לה, וגבי כבוד ארס
דקולא היא דקאמר פטר את הכב
אחיו ולא איכפת לן דאין קדושה
ה' כבוד ארס אלא ממון כהן ה'
סליים וספק ממונא לקולא, דכהן הוי
מוניח מחבול עליו הרואה: סא רבי -
דלמד לעיל לא שמעתי: וסא רבי
ישמעאל: דלמד מלא בשר טמאה
לידה: וסא רבי אושעיא - דלמד
בעבור מחלוקת: וסא רבי יוסע בן
לוי: דלמד צלול מחלוקת: אחד וס
ואחד וס - אחד עכור ואחד לול:
חושפה ויושבת ימי טומאה ואין לה
ימי טוכב דספק ולד הוא ולא ודאי:
לא דכו ספיר - לא תיבהו את המפלת
שפיר משבועים ודאי בלידה ויבשחא:
נסדרתא - אחריה שמואל: ויג -
לול: מיסין על זכוב - עיי זכוב:
ופיו מחוס כחוס ספערס - סדק קטן
וגראה כליו חוס הסערה מחוס טס:
ויסו - גיד חכר הזכר והא דתנן
תשכ לזכר ונלקבה אלמא מספקא לן
אם זכר אם נקבה כשאין ניכר בו
האכר מיירי: כשפורה - היא סדוקה
לארכה: ומיטון ידיים ורגליים - עדיין
אין נראין כלאמרינן תחלת ברייתו
מראשו: כהלג - זה שכנת זרע
שהוא ניטון וקלס ומתלה בשעת
יולתו חלבו ורח"כ נעשה קפי:

[ג] טעמו משחייבא
ור"ל ע"י וסא איכא
ג"כ עד תלמוד קודם עד
פלוגיא

[מי] מוס' ס"ז ג
סוף ד"ה או דילמח וסא
סא כסו' ד"ה סיניו

כבורות ע"י

[ע"כ ספיקולא]
מ"א מ"י ס"י מהלכות
אשרי ביה הלכה ה'
מ"ב מ"י ס"י מהלכות
כבורות הלכה י'
ס"ג ע"ג ר"ה ט"ז
ד"ד סימן שטו ע"ד י'
מ"ב ג מ"י ס"א מהלכות
כבורות הלכה י'
ופ"ד מהלכות אשור
ביאה הלכה כ' וס"ג י'
ס"ג ע"ג ר"ה ט"ז
ד"ד סימן שטו ע"ד י'
מ"ב ד"ה ו מ"י ס"י
מהלכות אשור
ביאה הלכה ג ס"ג
ד"ד סימן שטו ע"ד י'
מ"ב ד"ה ו מ"י ס"י
מהלכות אשור
ביאה הלכה ג ס"ג
ד"ד סימן שטו ע"ד י'

[ע"כ]
מ"ב ד"ה ו מ"י ס"י
מהלכות אשור
ביאה הלכה ג ס"ג
ד"ד סימן שטו ע"ד י'

[ע"כ כשון וסן אחת
במחור ע"כ רשון]

[ע"כ חוס' יומא ס"ה ד"ס
הכא שכל]

[כ"ס פסחא מריש]

ל"ל מה שפושח אחיו
לכא רשון חלל מ"י
ד"ד וסן ח"ה כ"ס
ד"ה חלל וס' ר"ה וס' א'
שטרסין גידמח טלמט
וסכל אחד

לכשתבטות חמור
במילואך לאו דוקא
שירי אבילה ושתיא
עון אלא בין אשתו
ותיה יהי עני
שלישים: פולשתוכנא
דשין כריתא: פרשי'
שכך שבו וקשת דה"ל
למטר מטום כריתא אלא
לשון מטמא ותפלתו
היא: שפיר מלא בשר
מ"י מפתחין דקמי
ה"ה ק"מ (ג)

מלא דס ומלא מים ליה לכאן דמטחא עור וכו' מה שכתבו
מורי: טעמא דרבי יוסע דמטחא עור
טכור דליכא למימר ולד היה וימנח:
צלול - שהוא מלא מים ללולין: סיניו
דליטריך קרא - לרבי יהושע דמטחא
עור לחודה הוא ולד: אלא אי
אמר - טעמא דרבי יוסע משום
דמטחא הוא ואיכא למימר טימח ולא
משום טוה קרא ל"ל: אלא לכו צלול
מתוקם ויחויבה דר"ל: אלא אמרו -
רשא בכפורות פרק הלוקח בהמה
מן הטובה טובים (דף ע"ז) לענין
לפסוק את טבא אחיו מתורת כבוד:
סיניו - לאחר שקבלה מן הכבוד ונלך
הולך טימח וכו' הימט ויולא והולך
ואחיו סיניו פטרחה מן הכבוד:
שפיר ושליא - שפיר או שליא: ספוקי
מספקא ליה - בעבור גופיה ח' ולד
הוא ח' ולא: ספק לחומרא וספק
לחומרא - גבי כבורה בהמה אמר
לדלו ולד הוא ולא פטר את הכב
אחיו: דאי אמרת פטר קא גזין
ועבד ביה טבחה ודילמח לאו ולד
הוא האו קאמ וקאמי: ליה תקלה
וגבי טומאה ולד אינו לחומרא דקאמר
ולד הוא וטמאה שטיעייסו וימי טוכב
לא ס"ל דתייב לה, וגבי כבוד ארס
דקולא היא דקאמר פטר את הכב
אחיו ולא איכפת לן דאין קדושה
ה' כבוד ארס אלא ממון כהן ה'
סליים וספק ממונא לקולא, דכהן הוי
מוניח מחבול עליו הרואה: סא רבי -
דלמד לעיל לא שמעתי: וסא רבי
ישמעאל: דלמד מלא בשר טמאה
לידה: וסא רבי אושעיא - דלמד
בעבור מחלוקת: וסא רבי יוסע בן
לוי: דלמד צלול מחלוקת: אחד וס
ואחד וס - אחד עכור ואחד לול:
חושפה ויושבת ימי טומאה ואין לה
ימי טוכב דספק ולד הוא ולא ודאי:
לא דכו ספיר - לא תיבהו את המפלת
שפיר משבועים ודאי בלידה ויבשחא:
נסדרתא - אחריה שמואל: ויג -
לול: מיסין על זכוב - עיי זכוב:
ופיו מחוס כחוס ספערס - סדק קטן
וגראה כליו חוס הסערה מחוס טס:
ויסו - גיד חכר הזכר והא דתנן
תשכ לזכר ונלקבה אלמא מספקא לן
אם זכר אם נקבה כשאין ניכר בו
האכר מיירי: כשפורה - היא סדוקה
לארכה: ומיטון ידיים ורגליים - עדיין
אין נראין כלאמרינן תחלת ברייתו
מראשו: כהלג - זה שכנת זרע
שהוא ניטון וקלס ומתלה בשעת
יולתו חלבו ורח"כ נעשה קפי:

[מוספתא ס"ד]
[ג] כ"ס חוס' ס"י תנין
[ג] טלוקט

[כ"ג] כ"ג נקבה כבורה
כשעורה סדוקה לארבה
אינו

המפלת חתיכה פרק שלישי נדה

גלגליון

פרק ענרין דבר הגלגל עמו : למעומו הרוב
דמוחור דם והוא דלמור עולא כפ' כ"ז (מיר נה) אין

רוב למת אלף לנא מן הכשר מן הגידן ומן העגמות א"כ משמע ולא
רקב וטמא חל"כ בה משלשין יחד אבל רקב מום לא בני מ"מ
אל חסר מרעו בשטע שנקבר אין לו
דין רקב: **ברלא** תרוד ועוד פ"ה
כיון שנקבר בכסותו ואין גילוי הגשמי
דבהמה מרוב כ"כ דדבר אחר נעשה
לו גלגליון וגילוי לרש"ט דהכא מיירי
בנקבר ערום ודרכו היה לנעו טבין
בסד' ומיד שנקבר היה התרוד ממנו
עמ' וחל"כ נפל מן הסד' ונתעברה
מא קרבן שכתב היה טמא ומהך לא
עבד לריסוף דקמ"ל משום רח"ל
שלא היה תרוד מנקב קודם שנתערב
בו עפר: **כרי** לפרסומה שפוטרה
הא דתקן כ"כ בהמה המקשה (מוין דף
ע"ו) מכתרת שהפילה שלא יטלעה
לכלבים ההס' א"כ פרוסוטהכל יודעים
שק ור כסילי: **משום** בטול
נרוב נעשו בה' ופ"ה דכסותו
פרק הלוקח כהמה (כ"כ) גבי נבלה
בטול בשוקה וקאלר אין מטמאה
בכנס אבל מטמאה במשא דטומאה
כמין דריסוף ופירך ממרתך דם
דאינה מטמאה לא בכנס ולא במשא
משום בטול צרוב אלמא דכמהך דליתיה
דמיא ומש"ל משוסדה"ל טומאה סרומה
ופירך הניחא לבר פדה דר"ט עד לגר
אלף **ג** דר"ט עד לכלב קטיל
ואח"כ לא מקשה מהך דשפיר דלית
מטמא כהנה משום בטול צרוב אלמא
כמין דליתיה דמי והשאה לא מלי לשנתי
משום דהוי טומאה סרומה דלפילי מת
סרוה מטמא וי"ל משום דליכא למדחי
דטעמא משום בילבול טורה כד"ל וג"ל
משום בטול צרוב א"כ נמי כיון דטעמא
דשפיר משום מם שלם אפ"כ דטומאה
כמין דליתיה דמי אין להשתיי שלם
כיון שנתבטל צרוב לגמרי :

פרידה ארת (ה) עפר (ו) ***ונפיל** ליה שיעורא
אלא אמר רבה דייני מעמא דרבי שמעון
קפו כחלתו מה תחלתו נעשה לו דבר אחר
גלגליון אף סופו נעשה לו דבר אחר גלגליון
מאי היא דתניא איזוהי *מת שיש לו רקב

ואיזוהי מת שאין לו רקב *נקבר ערום בארון
של שיש או ע"ג רצפה של אבנים וזו מת
שיש לו רקב ואיזוהי מת שאין לו רקב
נקבר בכסותו או בארון של עץ או ע"ג
רצפה של לבנים וזו מת שאין לו רקב
ולא אמרו רקב אלא למת בלבד למעומו

הרוג דלא נופא מלא תרוד רקב שנפול
לתוכו עפר כל שדריא ממא ור' שמעון מסדר
***מלא תרוד רקב שנפול בבית הבית טמא**
ורבי שמעון מסדר דתריבא דאי אשמעינן
קביהתא כהתיא קאמי רבנא משום דכבנתא
אבל נהפוד אימא מדו לו לרבי שמעון
דאין מאהיל תרוד ומאהיל ויא אשמעינן
כהא בהא אמר רבי שמעון דאין מאהיל
ותרוד ומאהיל אבל בהא אימא מדה לתר
לרבנן צריבא *תניא אידך ***מלא תרוד**

ועוד עפר בית הקברות טמא ורבי שמעון
מסדר מאי מעמיהו דרבנן לפי שאילמלא
תרוד ועוד עפר בית הקברות שאין בו מלא
תרוד רקב, השחא האמרת מעמא דרבי
שמעון משום סופו כחלתו גבי שלא
מאי מעמא? אמר רבי יוחנן משום בטול
ברוב נגעו בה *ואורא רבי יוחנן למעמיה
דאמר רבי יוחנן: רבי שמעון ור"א בן עקיבא
אמרו דבר אחד רבי שמעון הוא דאמר
רבי אליעזר *תניא רבי אליעזר בן עקיבא

אומר ***כהמה נסה ששפעה דרת דם הרי**
זו תקבר ופמרה מן הכבודה *ותני רבי חייא
עלה אינה מטמאה לא במגע ולא במשא אמר
שאינה מטמאה לא במגע ולא במשא אמאי
תקבר כ"ד לפרסומה שהיא מטמאה מן הכבודה
אלמא ולד מעליא הוא ואמאי תני רבי חייא
אינה מטמאה לא במגע ולא במשא אמר רבי
יוחנן משום בטול ברוב נגעו בה א"ר אמי אמר
רבי יוחנן ומרה רבי שמעון שאמו מטמאה
לידה אמר ההוא סבא לרבי אמי אסברא
לך טעמא דרבי יוחנן דאמר קרא *אשה
כי תורע וילדה זכר וגו' *אפילו לא לידה
אלא כעין שהורעה = מטמאה לידה ריש
במימיו נעשה כמת שנתבלבל צורתו אמר ליה רבי יוחנן ריש שפיריה

פרידס גרניר : סופו של רקב כחלתו : מם פלגיו : כשנקבר א"כ
יס דבר הרואי לירקב ולעשות רקב (ג) של מח : גלגליון : בטול שאינו
דבר אחר מבטלו וא"כ סופו לאחר קטעיה רקב כשנקבר כהלוכה ד"ל
המחשבתה זו מבטלו ושאין גלגליון דבר העומד כנגדו לבטלו ולקלקלו
תורה אור

כדאמרי השאה גבי שלא דליכא למימר
הכי מ"ט : מאי סיא : דלמור חתלה
ד"ל נעשה לו גלגליון : שאין לו רקב
שאין רקב שלו מטמא : פרוס בארון
של שיש או ע"ג רצפה של אבנים

השאה אין תערובת ברכוביות
נקבר בכסותו : דאיכא דמקבית או
אפילו ערום בארון של עץ דאיכא
קרביות : או ע"ג רצפה של לבנים
שעפרן נמחה : שאין לו רקב : מפני
דבר אחר המעורב בו : לאטוהי פרוג
דלא : לפי שלא דמי וחמר וקיימח לן
במ"מ נזיר (דף נה) מת שחמר אין לו

רקב : שנאמר כבוד פניו כטומאה
מאוס אהלין פניו מן הפנים אעפ"כ
שכנגדו מהאיהל על ח"כ שיעורו כנגדו
מאהיל על ח"כ שיעורו וטוהי הלוהו קאויין
מלפניו : מלא סרוג ופוד : יותר ממלא
תורד עפר בית הקברות *לירקב משום
של מח אלף כנון שנקבר בכסותו או
בקרקה בטל ארון של שיש או של כהן
מלא תרוד ועוד מאוחו עפר דהו

מערבין רקב ועפר : בטל נרוב
שום הלידה נתברכה על מיתו הולד
ומשעלו : אמרו דבר אחד : ולקמן
מוקמינן רח"ל בן עקיבא משום בטול
נרוב : כספה גסה : שלא היה לה
ולד משום : סקבר : המהרה שהא
מיתו של כבוד : ועומד מן פכבורס
שלא תלד עוד אין ולדה לכהן : אינס
מטמא : אינה מריר : ומאחר דאינס
מטמא : אלמא לא חייסין לולד אמאי

תקבר : ומשני כ"י לפרסומה שנתערב
מן הכבודה שידעו הכל שזה פטר רחם
ופרכין מדפסוקה מן הכבודה אלמא
ולד מעליא היא אחאי אינה מטמאה
בטול נרוב : מיתו הככל בטל ברס :
ומודם ר"ט : כמתיה בשלוי אפ"כ
שהבית טהור אמו טמאה לידה : כפיין
שפורסו : כלומר דנעומו כורע
שפורסו : כמו (מוין מ"ד) ביצים
סרופות כקערה שמתקוהו וכלכלוהו :
במיתו שהיזוהו כין א"כ כמי הלידה
הביטוף שילא עמו : שנתכלכלם כמתק
טול כמו שרוף שנתפתח ואין עליו
קיימת : ועלוד קיימת : גופו קיים שלא
תפצר האפר ועדיין כרהה כסם :

שפחים גדולים : של ארבעה טפחים :
ועודו

ותוספי הרא"ש
מלא תרוד ועוד רקב
עפר בת הקברות
ר"ט כנו שנקבר
במיתו וא"כ דהא משמע
לפי דברי מרדכי שנתהלו
ר"ט נעשה לו גלגליון
וכדאמרינן בנייר פרק
כ"ג אלא מיירי שנקבר
ערום בארון של שיש או
בארון מוח כדיר שרית
נעשה רקב קודם שנקבר
תקבר וסויה לכתוב נקב
וגר ערב ב דרבנן
אמר דאמוראי ר"ט ותיסח כי
אמר דאמוראי ר"ט ותיסח כי
אמר דאמוראי ר"ט ותיסח כי

[פ"ג תפ"ג]

[הכמות פ"ג מ"ב]

[פ"ג טז]

הכמות פ"ג מ"ב וע' ד"ב

[כמות כ"ג]

כמות כ"ג

ש

[לקמן טז]

[טז]
א (ג) תרוד
רקב ; ג ; א
א (ג) תרוד
רקב ; ג ; א
א (ג) תרוד
רקב ; ג ; א

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

[פ"ג תפ"ג]

המפלת פרק שלישי נרה

ספרת הש"ס

אמר עולה הא מי ר' אליעזר היא והא דתקן שלח הערל (יבמות עג:) רבי אליעזר אומר אנדרוניגוס חייבין עליו סקילה כוכר הא אמרין החדס לא לכל אמר רבי אליעזר אנדרוניגוס חייבין עליו אז נמי י"ל דהא הכי קאמר האי סנה דאמר אין חייבין על ביאת מקדש דריש הגרין כרבי אליעזר: **פרט** לכלי מרק גרסי' וכו' לא ולא גרסי' שאלו לו טהרה במקוה דכשלהי' הגולה הפילין (שיריון קד:) בני למימר מאוס דליט נעשה חכ הטומאה ואין לרדך למוחקי דאף ע"ג ד'אזי מן הכרייהא נקטיה הש"ס מאוס דמסיק הסס דה"ה שר' חט' דלכ הטומאה הוא וא"ה דאמר 'כפ"ק דטעמ' (דף ט) ובפרק אלו דברים (ס"ה פסחים ס"ו) אפי' מה מתוך ליבם במתנה ליה שנאמר ויקח משה את עמלמו ויסק עמו וגו' מהי אפי' ארבעה מח קיל טפי דלון לו טהרה במקוה ופליגי במתנה סביבה נמי ויש לומר דאיכא למ"ד שילהי עירובין (דף קד:) דמחייב מכתם שרין למקדש על ע"ג דלון לו טהרה במקוה וה"ה מה אז נמי מה מחייב טפי מאוס דיש במני טהרה במקוה כגון ארס חו: **הוה** אחיבה כלי מתכות לא . הוי מלי למנקט כלי שרף אלא נקט כלי מתכות מאוס דהמיר דהרב הכי הוא כהנל: **ערך** כל דבר שיש לו טהרה במקוה . מלשון עד דריש סמוך עד נקבה דהיינו שיש לו טהרה במקוה וא"ה כל טמא לנפש אס כן למחי' אחרים לומר דברים אלו דברים כססחים (דף סו:) דריש ליה פסיר: **אי** הכי בשאר טומאות נמי . פירוש כיון דדריש מוכר ועד נקבה למי שיש לו טהרה במקוה אס כן מוקימין קרא גס בשאר טומאות דלאו לובן וחדס דשי"ט ככלל ואס כן דטומאת ואנדרוניגוס: **תלמוד** לומר הוכר . ה"ל דהוכר דריש ומיהו דב' על אלו מומין (בבבא דף מה) אמרין שאני הנה דכתיב הוכר הוכרים משמע מאוס דכתיב הוכרים אכל ה"ל דהוכר לא תשיב יתור למעט אנדרוניגוס ושמא איכא סוס דרשא תהס דדריש מה"ל:

תשלמו . הייט שילוח עמאס ממקדש: רבי אליעזר היא . דכתי לענין קרבן טומאה עד ידע כמיא איטמי אכל לרבן דלא בכו בשאר טומאות עד ידע כמיא איטמי הנה נמי מחייבין דלא דרשין זכר ודאי נקבה ודאית: הסרן ועללם . לו ככלל שרין ועללם ממט: על הטלם שרין . שטמא יודע ובשעה שנכנס נעלם ממט טומאה חייב: ואינו חייב על הטלם מקדש . אס כשנכנס למקדש זכור לטומאה ועללם ממט מקדש וכנס שאינו סבור שזה מקדש וכשילא מוכר פטור: שרין וכלל . לפינו יודע שנגע בחיור מהס ואינו יודע בחיור מהס נעט וכשכח

תשלחו זכר ודאי נקבה ודאית ולא ואנדרוניגוס ליבא מסייע ליה שוממון ואנדרוניגוס: ש"א לובן אז אדם אין חייבין על ביאת מקדש ואין שורפין עליהם את התרומה ד"א לובן ואדם כדחת אין חייבין על ביאת מקדש אבל שורפין עליהם את התרומה מ"ט לאו משום שנאמר מוכר וער

נקבה השלחה זכר ודאי נקבה ודאית ולא שוממון ואנדרוניגוס ואמר עולא לא , הא מני ר' אליעזר היא דתנן רבי אליעזר אומר השרין ונעלם ממנו על העלם שרין הוא חייב ואינו חייב על העלם מקדש רבי עקיבא אומר ונעלם ממנו והוא טמא על העלם טומאה הוא חייב ואינו חייב על העלם מקדש ואמרין מאי בינייהו ואמר חוקיה שרין ונבלה איכא בינייהו רבי אליעזר סבר בעיני עד ידע אי בשרין איטמי אי נבילה איטמי ור' עקיבא סבר לא בעיני, לאו אמר רבי אליעזר התם בעיני ידע אי בשרין איטמי אי נבלה איטמי אי הכא נמי בעיני ידע אי בלובן איטמי אי בודם איטמי אבל לרבי עקיבא דאמר משום שוממון חייב הא נמי משום מריבה חייב ורבי עקיבא שואל מאי שאלתה מריבה חייב . רבי עקיבא נקבה ודאי נקבה ורבי אליעזר אומר ונבלה איטמי ולא ואנדרוניגוס אי הכי תרומה נבילה גשרוף דכתיב והוב את זבוב לזכר ולנקבה זכר ודאי נקבה ודאית ללא שוממון ואנדרוניגוס והיה מבעי ליה לרדרי יצחק דאמר רבי יצחק *לזכר* לרבות את המצורע למענותיו ולנקבה לרבות את המצורעת למענותיה, הא נמי מבעי ליה רבי יוחנן דרבי יוסף ואם לן נכתוב רחמנא ארס הוה אמיןא כלי מתכות לא מכיל נפש נפקא זכר ונקבה למה לי , לכתוב ואימא כוליה לכתוב דה"ל אהא אס כן נכתוב זכר ונקבה מאי מוכר ועד נקבה עד כל דבר שיש לו טהרה במקוה , אי הכי כי אמר בשא' שוממון לא ליהשלוח אמר קרא מוכר ממואה הפורשת מן הזכר , וכל ה"ל דכתיב מוכר ועד נקבה למעוטי שוממון ואנדרוניגוס

ואנדרוניגוס יבול לא יהא בערך איש אבל יהא בערך אשה תלמוד לומר הזכר ואם נקבה יזכר ודאי נקבה ודאית ולא שוממון ואנדרוניגוס ומעט דכתיב הזכר ואם נקבה לא מוכר ונקבה לא מוכר והוא מבעי ליה לחלק

תוספי דר' א"ש
ואחז חריטיו : אכר
שילוחא מני ר' אליעזר
הוא . וחיטה הוא תנן
בשרי הערל ר' אליעזר
אמר אנדרוניגוס חייבין
עליו סקילה כוכר ור' י"ל
הוא אמרין דהס לא
לכל אמר ר' אליעזר
אנדרוניגוס זכר שלחא
וי"ל וז דקאמר דהא
סבר לה כו' אליעזר
הייט בפלוגתא דהשרין
ונעלם : פרט לכלי
הרס גדולים שאין לו
טהרה במקוה דרובו
מן הבריהא כדמוכה
בשרי הערל תפילין
דבעינן למימר ליה
שארין נעשה אב
הפוסחא מדין אין
צריך לשרוף ארס
שאני מן הבריהא
והוי דנקס ליה לתלמוד
משום דסקינתו דהס
בשרי (גם) פליגי נמי
תנאי והיינו ע"כ שמוס
שאין לו טהרה במקוה
דלא כלי מתכות לא .
ה"ל דהיה סתם לטמא
כל כלי שיש לו טהרה
נאסקלי מתכות לרבותא
דקא"ל דהיינו הרבי
ה"ל הוא כהנל: עד
כי דבר שיש לו טהרה
במקוה והשתתא לו
אייצטריך כל טמא לנפש
לכלי מתכות וכדושי
ארס דברים בפסחים
דרש ליה לרשא
ארזימא: אז הכי נפסא
בשאר פוסחא נמי
לא לשלוח ר' א"ב
דנולתו לכתוב (דנא)
דנא דנאן ניהא דאמר'
סוכר פוסחא חורשת
סוכר אכל כיון דאמרת
דבר אחר לרביי כח
דבר שיש לו טהרה
במקוה ואינו אפילו
בשאר פוסחא נשתלחי
א"כ שוממון ואנדרוניגו'
נמי (לא) ישלוחו אפי'
בפוסחא מתו דשרין]
דכתיב ודשלו חיי
ורשין מוכר פוסחא
בפוסחא מן הוכר :

שוממון
כפ"ק ד
טעמ' (דף ט)
בפרק אלו
דברים (ס"ה)
פסחים ס"ו)
אפי' מה מתוך
ליבם במתנה
ליה שנאמר
ויקח משה
את עמלמו
ויסק עמו
וגו' מהי אפי'
ארבעה מח
קיל טפי
דלון לו טהרה
במקוה ופליגי
במתנה סביבה
נמי ויש לומר
דאיכא למ"ד
שילהי עירובין
(דף קד:) דמחייב
מכתם שרין
למקדש על ע"ג
דלון לו טהרה
במקוה וה"ה
מה אז נמי
מה מחייב טפי
מאוס דיש
במני טהרה
במקוה כגון
ארס חו:
הוה אחיבה
כלי מתכות
לא . הוי מלי
למנקט כלי
שרף אלא נקט
כלי מתכות
מאוס דהמיר
דהרב הכי
הוא כהנל:
ערך כל דבר
שיש לו טהרה
במקוה . מלשון
עד דריש סמוך
עד נקבה
דהיינו שיש לו
טהרה במקוה
וא"ה כל טמא
לנפש אס כן
למחי' אחרים
לומר דברים
אלו דברים
כססחים (דף
סו:) דריש ליה
פסיר:
אי הכי בשאר
טומאות נמי .
פירוש כיון
דדריש מוכר
ועד נקבה למי
שיש לו טהרה
במקוה אס כן
מוקימין קרא
גס בשאר
טומאות דלאו
לובן וחדס
דשי"ט ככלל
ואס כן דטומאת
ואנדרוניגוס:
תלמוד לומר
הוכר . ה"ל
דהוכר דריש
ומיהו דב' על
אלו מומין
(בבבא דף מה)
אמרין שאני
הנה דכתיב
הוכר הוכרים
משמע מאוס
דכתיב הוכרים
אכל ה"ל
דהוכר לא
תשיב יתור
למעט אנדרוניגוס
ושמא איכא
סוס דרשא
תהס דדריש
מה"ל:

ואנדרוניגוס יבול לא יהא בערך איש אבל יהא בערך אשה תלמוד לומר הזכר ואם נקבה יזכר ודאי נקבה ודאית ולא שוממון ואנדרוניגוס ומעט דכתיב הזכר ואם נקבה לא מוכר ונקבה לא מוכר והוא מבעי ליה לחלק
הוא שאם אשה אומר כן בערכין יערך והנהיז הוכר ולא שוממון כו' פירוש סהס ספרא רבי יהודה וקאמר רב נאמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא אדרוניגוס פסול לקדוש מי טמאה דברי רבי יהודה ופריך מלי שגח גבי מילה ומשני מאוס דכתיב המול לכם כל זכר והשתחיתמה דהכא ליה אף ע"ג דליכא יתורא אחרניא לאנדרוניגוס אלא מאוס דכתיב ונתן ולא כתיב ונקבה וגבי מילה אדרבה לרדך למוחקי דאף ע"ג ד'אזי מן הכרייהא נקטיה הש"ס מאוס דמסיק הסס דה"ה שר' חט' דלכ הטומאה הוא וא"ה דאמר 'כפ"ק דטעמ' (דף ט) ובפרק אלו דברים (ס"ה פסחים ס"ו) אפי' מה מתוך ליבם במתנה ליה שנאמר ויקח משה את עמלמו ויסק עמו וגו' מהי אפי' ארבעה מח קיל טפי דלון לו טהרה במקוה ופליגי במתנה סביבה נמי ויש לומר דאיכא למ"ד שילהי עירובין (דף קד:) דמחייב מכתם שרין למקדש על ע"ג דלון לו טהרה במקוה וה"ה מה אז נמי מה מחייב טפי מאוס דיש במני טהרה במקוה כגון ארס חו: הוה אחיבה כלי מתכות לא . הוי מלי למנקט כלי שרף אלא נקט כלי מתכות מאוס דהמיר דהרב הכי הוא כהנל: ערך כל דבר שיש לו טהרה במקוה . מלשון עד דריש סמוך עד נקבה דהיינו שיש לו טהרה במקוה וא"ה כל טמא לנפש אס כן למחי' אחרים לומר דברים אלו דברים כססחים (דף סו:) דריש ליה פסיר: אי הכי בשאר טומאות נמי . פירוש כיון דדריש מוכר ועד נקבה למי שיש לו טהרה במקוה אס כן מוקימין קרא גס בשאר טומאות דלאו לובן וחדס דשי"ט ככלל ואס כן דטומאת ואנדרוניגוס: תלמוד לומר הוכר . ה"ל דהוכר דריש ומיהו דב' על אלו מומין (בבבא דף מה) אמרין שאני הנה דכתיב הוכר הוכרים משמע מאוס דכתיב הוכרים אכל ה"ל דהוכר לא תשיב יתור למעט אנדרוניגוס ושמא איכא סוס דרשא תהס דדריש מה"ל:

המפלת התיבה פרק שלישי נדה

לא תוספי תרא"ש

מאי קרא . דמשביעין ארוח ביום הילדה : נורח . לשון נזירות
דהיינו נדר דרמיו לשבועה : למה ולד דומה : סבלי . לערה : רקמסי .
היינו יצירה ראשונה וכתיב במחשבות דהיינו מדור מחסון : דרך
שמשישן . האיש פניו למטה כן זכר טלד פניו למטה ונקבה פניה
למעלה הילך נקבה לריכה להספק חורה אור

האב והאם נעשין בריה אחת : לבט . כמה סממין לריך לנכט שמור
קליפס עץ וטחינת ריחיים של נפחים וכמה דברים וכוון נעשין
שמור ואינו יכול לנכטו בזורה אחת משנים ושלשה גוונים בשנים
ושלשה מקומות : כל אחד ואחד פולט למינו . לכן מן האיש ושומר מן
האשה : כי אגפת כי . מפני שבעת

הגרות הב"ח
(6) רשי" ד"ס דרך ט'
נעיל ל"כ נראה שהיו
מדמיר ונעלו על נכטו
ט' :

כלל מחמיל לכוונת זרימתי
לשון זמרה זרימתי מן
סבור וחמ"כ זרימתי
וחמ"כ לשון ט' כלל
כסיל

[C67]

373

[על דעת רבינו והשכל
כך איש צ"ע ונעק
במס' דכ"ק כה . ונחום
דכ"ק ק"ל . ונחום
דנחום סט : ד"ס ק"ו אכן
כדור שתי נחום כמסכת
שאלות ופאקתו שאלם
מדתה פודם שמעו עור
ובכ"ד וכו' וז"ל נבי
חלק כלם מני סאה המטה
זה כדור בטובת חס'
ככ"ק כה . ובשאל דוחת']

גליון הש"ס
גב' משמס והולך . ימות
יב ע"כ : שם שמור נרכ
לו לשכנ . בערוך עין
שמרה כתב לומר בשאר
יעקב מן השם נכס
במזמור ונעשה לראי ונעלה
לקראתו וקראתו :

סמלס יח

נבי אי

ממעי קרא מאי קרא ^{סמלס}ממעי קרא מאי קרא
דהאי גווי לישנא דאישתבעי הוא דכתיב
גוי נורח והשליכי ואמר רבי אלעזר לפת ולד
דומה במעי אמי לאנו מונח בספל של מים
אדם נותן אצבעו עליו שוקע לכאן ולכאן חנו
רבנן שלשה חדשים הראשונים ולד דר
במדור התחתון , אמצעיים ולד דר במדור
האמצעי , אחרונים ולד דר במדור העליון וכוון
שהגיע ומנו לצאת מתהפך ויוצא והוה חבלי
אשה והיינו ^{סמלס}בתחילת חבלי של נקבה כדכתיב
משל זכר ואמר רבי אלעזר מאי קרא איש
עשיתי בסתר , רקמתי בהתחיות ארץ דרתי
לא נאמר אלא רקמתי מאי שנא חבלי נקבה
מרבין משל זכר : בא כדרך תשמישו וזה
בא כדרך תשמישו : הופכת פניה וזה אין
הופך פניו חנו רבנן שלשה חדשים הראשונים
תשמיש קשה לאשה ובקשה לולד , אמצעיים
קשה לאשה ויפה לולד , אחרונים יפה לאשה
ויפה לולד שמתוך כך נמצא הולך מלובן

ומורו חנא המשמש ממנו ליום תשעים באילו שופך דמים מנא ידע? אלא אמר אביי משמש הולך וישומר

פתאים ה' חנו רבנן שלשה שוחפין יש באדם הקב"ה ואביו ואמו , אביו מוריע הלובן שממנו עצמות וגידים
וצפרנים ומח שבראשו ולובן שבעין אמו מורעת אודם שממנו עור וכשר ^{סמלס}ועשרות ושחור שבעין הקב"ה
נותן בו רוח ונשמה *וקלסתר פנים וראיית העין ושמיעת האוזן ודבור פה והלוך רגלים *ובינה והשכל וכוון
שהגיע ומנו להפטר מן העולם הקב"ה נוטל חלק , וחלק אביו ואמו מגיע לפניהם אמר רב פפא היינו דאמרי
אינשי פולין מלחא ושדי בשרא לכלבא דרש רב חננא בר פפא מאי דכתיב עושה גדולות עד אין חקר ונפלאות
עד אין מספר בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם : מדת בשר ודם פחותה ופיה למטה ומשתמר
למעלה ספק משתמר ספק אין משתמר ואילו הקב"ה צד העובר במעי אשה פחותה ופיה למטה ומשתמר
דבר אחר אדם נותן חפציו לכף מאונים כל זמן שמכבד יורד למטה ואילו הקב"ה כל זמן שמכבד
תולד עולה למעלה דרש רבי יוסי הגלילי מאי דכתיב אורך (ה') על כי נוראות נפילתי נפלאים מעשך
ונפשי יודעת מאד בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם : מדת בשר ודם אדם נותן ורעונים
בערוגה כל אחת ואחת עולה במינו ואילו הקב"ה צד העובר במעי אשה וכולם עולין למין אחד דבב
אחד צבע נוח סמני לוויה כולן עולין לצבע אחד ואילו הקב"ה צד העובר במעי אשה כל אחת ואחת
עולה למינו דרש רב יוסף מאי דכתיב אורך ה' ז' אנפה בי ישוב אפך ותנחמני כמה הכתוב מדבר
בשני בני אדם שיצאו לסדרה ישוב לו קץ לאחד מהן החזיל מדרף ומגרף , לימים שמע שמכבה ספירתו
של חברו בים החזיל מודה ומשבח לכך נאמר ישוב אפך ותנחמני והיינו דאמר רבי אלעזר מאי דכתיב
עושה נפלאות (גדולות) לבדו וברוך שם כבודו לעולם אפילו בעל הגם אינו מכיר בנסו דריש רבי
תינא בר פפא מאי דכתיב ארזי ורבעי זריח וכל דרכי הסכנת מלמד שלא נוצר אדם מן כל המפה
אלא מן הברד שבה תנא דבי רבי ישמעאל משל לאדם שוורה בבית הגרנות נוטל את האוכל ומניח
את הפסולת כדרכי אבהו *דרכי אבהו רמי כתיב ותורני חיל וכתיב האל המאורני חיל אמר דוד
לפני הקב"ה רבשע-זרימתי וזרותני דרש רבי אבהו מאי דכתיב מי מנה עפר יעקב ומספר את רובע
ישראל מלמד שהקב"ה יושב וסופר את רביעיותיהם של ישראל מתי תבא טיפה שהצדיק נוצר הימנה
ועל דבר זה נסמית עינו של בלעם הרשע : אמר מי שהוא מהור וקדוש ומשרתו מהורים וקדושים יצין
ברבר והימיר נסמית עינו דכתיב נאם הגבר שחום העין והיינו דאמר רבי יוחנן מאי דכתיב אישכב
עמה בלילה היא מלמד שהקב"ה סייע באותו מעשה שנאמר איששכר חמור גרם = חמור גרם לו
ליששכר , אמר רבי יצחק אמר רבי אמר אשה מורעת תחילה יולדת זכר , איש מוריע תחילה יולדת
נקבה שנאמר אשה כי תזריע יולדה זכר חנו רבנן בראשונה היו אוטרים אשה מורעת תחילה יולדת
זכר איש מוריע תחילה יולדת נקבה ולא פירשו חכמים את הברך עד שבא רבי צדוק ופירשו אלה בני
לאה אשר ילדה ליעקב בפרן ארם ואת דינה בתו תלה הזכרים בנקבות , ונקבות בזכרים ויהיו בני אולם
אנשים נבדרי חיל דורכי קשת וזכרים בנים ובני בנים וכי בידו של אדם להרבות בנים ובני בנים מתוך
שמשוהין

הא קרא . דמשביעין ארוח ביום הילדה : נורח . לשון נזירות
דהיינו נדר דרמיו לשבועה : למה ולד דומה : סבלי . לערה : רקמסי .
היינו יצירה ראשונה וכתיב במחשבות דהיינו מדור מחסון : דרך
שמשישן . האיש פניו למטה כן זכר טלד פניו למטה ונקבה פניה
למעלה הילך נקבה לריכה להספק חורה אור
דהא קראת דמעי אמה פניה למטה כדאמרינן (6) נעיל [ראשו לו בין
ברכין] אבל זכר אין לריך להספק : ימימ' גוי נורח והשליכי ואמר רבי אלעזר לפת ולד
קשה לאשה וקשה לולד . מפני שדר
מדורו התחתון קשה לאשה לא
יעטא למאי : זרע מלבן את הולד
מניעוליו : מורו . חוק וכריא : ליום
ששטים . לשלש ימים הוי חיות : מנא
ידע לא ידע אומה מעברה :
קלסטר : זו : מראס ספין . שטע"פ
שנבראת העין מן האב והאם אינו
רואה מדע שדרי המה יס לו עינים
ויס לו שפטים ויס לו אוניס ואינו
רואה ולא שומע ולא מדבר : פון
מינא . השך המנל מן הכשר ושוכ
איש ראו אלא לנכטים כך הנשמה
היא מלא לנפך לקייש כיון שהלכה
אז מסרית הגוף : עולם למעלה
דחתי נעיל . אחרונים דר במדור
העליון : כולין טולין למין אחד . זרע

סל

[על דמניא]

הגרות הר"א
[א] גב' בערוה . ל"כ
ודם ט' ונינה . ל"כ ודמס :

[קדוש ל']

[בשאלתו פדמס יתיר
ט"ו ו אהא עור וכשר
ודם ובערות וכו'
*נכטור מכלאו בערן
קלסטר כני"ה
לובן ט'

סמלס קלט

ישימי יב

סמלס עכ

סמ קלט

ימח מז

ט"כ כב

מכר"ב ט"ז

סמ כד

כדאשית ל

סמ טמ

כדמס ס : ט"ש נעיל כה :

[ורף כה . ט"ש]
ויקרא י'

כדמס סו

ד"ס ח

בנות כותים פרק רביעי

גדה

לו

עין בשפמי
נר מצוה

כזה א כ מיי" סד
מח"ל משנ ומשב
מלכס: 1

כז מ מיי" סספ"ו הל'
א כמנ כס מו"ד
סמן קד:

אלא ללוי במשקו בני . ותפסוק משאו לאתר שבועים נכסיהם הנאמ
ותמחין שבעה ותחבול ואפי' תראה כל שבעה יעלו לה נקיים
דלא לאו דם ענף הוא : שפסוק משאו . לאתר שבועים דקנה
דאי בחוק שבועים לאו הפסק הוא דכיון דחוררה ורואה בחוק שבועים
חור הנאמ להפסוק : ימי פבור

[ענין י']

[ש דף י']

[ענין לה']

[גרות הב"ח

ענין ורמי

גילוי הש"ס

גרת מרס עור

אלא ללוי דאמר שני מעינות הן למה לי
שבועה , במשאו סניא הכי קאמר צריכה
שחפסוק משאו שיעלו לה לשבעה נקיים
וימי עיבורה עולים לה לימי מניקוחה
וימי מניקוחה עולים לה לימי עיבורה כיצד
הפסיקה שתיים בימי עיבורה ואחת בימי
מניקוחה, שתיים בימי מניקוחה ואחת בימי
עיבורה, אחת ומחצה בימי עיבורה ואחת
ומחצה בימי מניקוחה עולים לה לנ' עונות
בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי
בעי הפסק שלש עונות אלא ללוי דאמר שני
מעינות הן למה לי הפסק שלש עונות,
במשאו סני הכי קאמר צריכה שחפסוק
משאו כרי שיעלו לה לשלש עונות תיש
ושיון ברוחה ארור דם מורה שרית שעתה
בשלמא לגני דאמר שני מעינות הן משום
הכי דיה שעתה אלא לרב דאמר מעין אחד
הוא אמאי דיה שעתה תטמא מעת לעת?
ידליכא שהוה, וחטמא מפקדה לפקדה כיון
דמעט לעת ליכא מפקדה לפקדה נמו לא
גורו בה רבנן פא שיעו יולדת בזוב שפסרה
ולא מבלה וראתה הלכו ב"ש לשימתן ובית
הלל לשימתן בשלמא לרב דאמר מעין אחד
הוא משום הכי חטמא לח ויבש אלא ללוי
דאמר שני מעינות הן אמאי מטמא לח ויבש?
אמר לך לוי אגא דאמר בתנא דרשיון ואיבעית
אימא בשופעת, והא ספרה קתנייהבא ביולדת
נקבה בזוב עסקינן דשבוע קמא פסקה שבוע
בחרא לא פסקה יוקסברימי לידתה שאינן ורואה
בחוק עולין לה לספירת ויבחה אמר ליה רבינא
לרב איש אמר לן רב שמן מסכרא : אקלע מר
וזמרא לאחרין ודרש : וילכתא כוותיה דרב
לחומרא והלכתא כוותיה דלוי לחומרא, רב
איש אמר הלכתא כוותיה דרב בין לקולא
בין לחומרא, דריש מרימר הלכתא כוותיה
דרב בין לקולא בין לחומרא והלכתא
כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא :
מתני'

חוספי הרא"ש

ושיון ברוחה ארור דם
שעה . ותימה לעיל
רקאמר ר' יוסי מעינות
ומניקה שבעה עליה ג'
עונות דיה שעתה
ומפרש דמצינו שתיים
בבסי עיבורה ואחת בימי
מניקוחה לפה לי אחת
שבטי מניקוחה ויפסוק
יהי דרואה ארור דם מורה
יהי . ואל דרך דלא
כ"י יוסי אליבא דלוי
וחימה אליבא דלוי לפה
ל דרואה ארור דם
מורה חופים לי משום
שדאמריה וילדאיתא
כ"י מיר דאמר פקידן
דאם נפלתו ומת דרי
הכי כלל הגשים ובלאו
דאם איתא כ"י יוסי
אליבא דרב דמריה
דליכא שררה דאם
ר' יוסי לא ויבש לרבי
ב"י אלו נעוה
נבי נירת שבועיה
ורואה בחוק מעט
לעת . ומיר יש לחק
משום דהתם היתה כח
מפסוק דהתם אה היתה
דאם נפלתו ומת דרי
הכי כלל הגשים לא סבלה
פסא והא כיון דמוקי
לה לי בשופעת אפי'
נבלה פסא ליה
דקבירי שני מעינות
הן אליבא דלוי ויל
לדברי ב"ש דקבירי
מעין אחד הן קאמר
יולדת בזוב תוכיה :
בשבוע קמא פסק
דקבירי ימי לידת שאינה
רואה בת עולין לה
לפסות ויבחה ואפי'
שראה בשבוע שני
קודם דפסילה לא חתרה
מניין כמאן פסק
ר' ה' דאשה שילדה בזוב
או בן חיה דחשיב
כולהו נש יולדת בזוב
אם ספרה ג' נקיים בסי
פסרה אפי' דאתה אורי
כן קודם פסילה אינה
ספורה אע"ג דל'ה
ספורה לח ויבש מורו
דאינה ספורה מעינות
יש ליתן פסם הא דאן
ר"ה שבע שני מותר
משום דר"היה לו אינה
גורמת לה מומחה נדות
ולא פסא ויבחה אבל
נדה דלמא דפסרה לו
נקיים ואפי' דאתה אורי
דאינה ספורה אע"ג דל'ה
ספורה לח ויבש מורו
דאינה ספורה מעינות
יש ליתן פסם הא דאן
ר"ה שבע שני מותר
משום דר"היה לו אינה
גורמת לה מומחה נדות
ולא פסא ויבחה אבל
נדה דלמא דפסרה לו
נקיים ואפי' דאתה אורי
דאינה ספורה אע"ג דל'ה
ספורה לח ויבש מורו
דאינה ספורה מעינות

ואיבעית

מאן קאמר ב"ה לעיל יולדת בזוב
תוכיה שאם טבלה ורואה עטורה
והא כיון דשופעת אפי' טבלה טמאה
ללוי דאמר שני מעינות הן דהא
מעין טמא הוא וי"ל דלרבי ב"ש קאמר ליה דלוי מעין אחד
הוא : שבוע כחא לא פסקה . מכאן אומר ר"ה דילוגה בזוב או
בזמן ההדללה גשים חשבינהו כולדת בזוב ספריין אחר ימי טומאת
הלידה שבעה נקיים ורואה בימי עטור קודם טבלה אינה טמאה
דלא אחר הכא דכי רואה שבוע שלישי דלא ספורה אפי' דם
טמא הוא ב"ש דר"היה דם עטור אינה טמאה דלפי' ב"ה דמטמאין
לח ויבש מורו דעלמה לה ספירה ומכאן אין להוכיח על זכה שאינה
יולדת ספורה ג' נקיים ורואה שלח סחור דליכא למימר דהכא
דוקא לא ספורה ג' נקיים ורואה לו אינה גורמת לה טומאה לכל
שבועים טמאים בלא הכי ואפי' דבשבוע ג' גורם לה טומאה מ"מ
אינה נעשית בת גדה ולא זכה וכשפסק עטורה מיד ומו"מ נראה
דאשה דעלמה נמי לא ספורה דמסכרה דאין ספורה מועלת אלא
בחוק החשבון כדאמר ואחר טמאה שלא חתה טומאה מפסקה
בעיקרה אבל לאתר ספירה לא מיהא לדין דאיתן לן חומרא דרבי
זיכא פסיקא דסותרת דהא אפי' טבלה ורואה לריכה ג' נקיים :
הרבתא כרב לחומרא . והא תלמוד הא תני חומרי דקבירי
אהדרי עיניה וי"ל דהכא דמספקא לן פסוק כמור
להחמיר וכמר להחמיר ופי האי גונגא איכא שלחי עולין דופן
(לקמן דף מו) : הלכה כדברי סולן להחמיר גבי סימני בגרות ואלו
לזוית הקשה הרב רבי מרדכי בר יצחק לעיל דאמר שני
מעינות הן הא דקמיה פברק יש כבור (במרות דף מו) גיורת שיאל פדחם
טמאה וימי טמאה ופי שני מעינות הן אחאי חין טמאה לה ימי
תנן דאין יושבין עליו ימי טומאה וימי טמאה ומהיהו ברייתא

מעין

והלכתא כוותיה דרב לחומרא וכוותיה דלוי לחומרא . ותימה והא אמר' ב"ש דעירובין ובפרקי אלו פרישות דעבדי חתרי ותיבא דסחרי
אחריו עליו וברוב אומר רוביל בחושך ודל' . ויל בא משום דמספקא לן פסוק כמור לחומרא וכמ"ל אמרין לקמן ב"ה יוצא דופן והלה כדברי' טולס לחומר גבי סימני בגרות וחבר צורת . וכן
יוס כמור ב"י יצחק . דלפי דאמר שני מעינות הן קשה מרא דתינא ב"ה יש כבור נירת שביחה דרחה וזה בניוה אין גונגין אין נותין לה ימי טומאה וימי ספורה וימי אטמא לה יבחנו לה ימי ספורה . וכן
לקחת מפינתין דאמרי' קמן ויצא עולין אין יושבין עליו ימי טומאה וימי ספורה וי"ל דהא מני ב"ש דהא דאמר מיעין אחר הוא אי נמי כדפסיק רבא אמר דאמרי בתנא דרשיון אבל לן פסא כמ"ל יוצא דופן ועול
לעיל בפ"ק מירי לי וחסין לן תנא בשל וקאמר סתם ואפי' דאין חתוין לה ימי ספורה דקאמר איכא לאקסמי לענין זה שאם רואה בימי ג' לוכד או י"ד לנקבה
ויהי גדה על ידי רואה ואין לה חררה טומאה לידה דפקעי כשכנסין ימי ספורה . א"כ אפי' דשני מעינות הן יש לפסאות הרים משום דמן הפקוד קא אתי אלא דוקא במקום שהחורה מותרת :

הוא : והלכתא כוותיה דרב לחומרא וכוותיה דלוי לחומרא . ותימה והא אמר' ב"ש דעירובין ובפרקי אלו פרישות דעבדי חתרי ותיבא דסחרי
אחריו עליו וברוב אומר רוביל בחושך ודל' . ויל בא משום דמספקא לן פסוק כמור לחומרא וכמ"ל אמרין לקמן ב"ה יוצא דופן והלה כדברי' טולס לחומר גבי סימני בגרות וחבר צורת . וכן
יוס כמור ב"י יצחק . דלפי דאמר שני מעינות הן קשה מרא דתינא ב"ה יש כבור נירת שביחה דרחה וזה בניוה אין גונגין אין נותין לה ימי טומאה וימי ספורה וימי אטמא לה יבחנו לה ימי ספורה . וכן
לקחת מפינתין דאמרי' קמן ויצא עולין אין יושבין עליו ימי טומאה וימי ספורה וי"ל דהא מני ב"ש דהא דאמר מיעין אחר הוא אי נמי כדפסיק רבא אמר דאמרי בתנא דרשיון אבל לן פסא כמ"ל יוצא דופן ועול
לעיל בפ"ק מירי לי וחסין לן תנא בשל וקאמר סתם ואפי' דאין חתוין לה ימי ספורה דקאמר איכא לאקסמי לענין זה שאם רואה בימי ג' לוכד או י"ד לנקבה
ויהי גדה על ידי רואה ואין לה חררה טומאה לידה דפקעי כשכנסין ימי ספורה . א"כ אפי' דשני מעינות הן יש לפסאות הרים משום דמן הפקוד קא אתי אלא דוקא במקום שהחורה מותרת :

הוא : והלכתא כוותיה דרב לחומרא וכוותיה דלוי לחומרא . ותימה והא אמר' ב"ש דעירובין ובפרקי אלו פרישות דעבדי חתרי ותיבא דסחרי
אחריו עליו וברוב אומר רוביל בחושך ודל' . ויל בא משום דמספקא לן פסוק כמור לחומרא וכמ"ל אמרין לקמן ב"ה יוצא דופן והלה כדברי' טולס לחומר גבי סימני בגרות וחבר צורת . וכן
יוס כמור ב"י יצחק . דלפי דאמר שני מעינות הן קשה מרא דתינא ב"ה יש כבור נירת שביחה דרחה וזה בניוה אין גונגין אין נותין לה ימי טומאה וימי ספורה וימי אטמא לה יבחנו לה ימי ספורה . וכן
לקחת מפינתין דאמרי' קמן ויצא עולין אין יושבין עליו ימי טומאה וימי ספורה וי"ל דהא מני ב"ש דהא דאמר מיעין אחר הוא אי נמי כדפסיק רבא אמר דאמרי בתנא דרשיון אבל לן פסא כמ"ל יוצא דופן ועול
לעיל בפ"ק מירי לי וחסין לן תנא בשל וקאמר סתם ואפי' דאין חתוין לה ימי ספורה דקאמר איכא לאקסמי לענין זה שאם רואה בימי ג' לוכד או י"ד לנקבה
ויהי גדה על ידי רואה ואין לה חררה טומאה לידה דפקעי כשכנסין ימי ספורה . א"כ אפי' דשני מעינות הן יש לפסאות הרים משום דמן הפקוד קא אתי אלא דוקא במקום שהחורה מותרת :

הוא : והלכתא כוותיה דרב לחומרא וכוותיה דלוי לחומרא . ותימה והא אמר' ב"ש דעירובין ובפרקי אלו פרישות דעבדי חתרי ותיבא דסחרי
אחריו עליו וברוב אומר רוביל בחושך ודל' . ויל בא משום דמספקא לן פסוק כמור לחומרא וכמ"ל אמרין לקמן ב"ה יוצא דופן והלה כדברי' טולס לחומר גבי סימני בגרות וחבר צורת . וכן
יוס כמור ב"י יצחק . דלפי דאמר שני מעינות הן קשה מרא דתינא ב"ה יש כבור נירת שביחה דרחה וזה בניוה אין גונגין אין נותין לה ימי טומאה וימי ספורה וימי אטמא לה יבחנו לה ימי ספורה . וכן
לקחת מפינתין דאמרי' קמן ויצא עולין אין יושבין עליו ימי טומאה וימי ספורה וי"ל דהא מני ב"ש דהא דאמר מיעין אחר הוא אי נמי כדפסיק רבא אמר דאמרי בתנא דרשיון אבל לן פסא כמ"ל יוצא דופן ועול
לעיל בפ"ק מירי לי וחסין לן תנא בשל וקאמר סתם ואפי' דאין חתוין לה ימי ספורה דקאמר איכא לאקסמי לענין זה שאם רואה בימי ג' לוכד או י"ד לנקבה
ויהי גדה על ידי רואה ואין לה חררה טומאה לידה דפקעי כשכנסין ימי ספורה . א"כ אפי' דשני מעינות הן יש לפסאות הרים משום דמן הפקוד קא אתי אלא דוקא במקום שהחורה מותרת :

בנות כותים פרק רביעי

גדה

לא ינאל זה מירש
למנו
כמו וימי פ"ח מה'
למירי בילת ס'ק'
כמו שם מושב י"ד
ס' קמט סעי' י'
ע ב מור י"ד פ"ק קט'
ע נא חסיע י"ד פ"ק
קמט סעי' י' :

אלמא מריש ירחא מינין . ואל"ת דילמא משום רחיה רחאונה קרי ליה חוך ימי גדה ופרש"י דריין מוקאמר קובעת חוך ימי גדה משמע דשעט ג' דהוא הקביעות (ד) הוי כימי גדה אלמא חשיב כאלו לרחיה ריש ירחא והקשה לו ריב"א דלמא לא מירין לו כגון שראתה ריש ירחא וכו' בירחא שלשה זמני והשתא הוי ממש חוך ימי גדה וקבעה וס' וזיה עשההאם תראה במשנה בירחא של חדש ד' או שצריכה לפרוש מבטלה כל ה' בירחא עד שפעקור וס'ה ג' פעמים והציבור רש"י משום דכפ"ק (נעיל דף י"א) מוקמינן דר' יוחנן במעשין סתום משום דפרין אמתניתין דהתם דקמי דבימי גדה אינה לריכה בדיקה ולבדוק דלמא קבעה לה וס' כרבי יוחנן ולכן המקשה לוקי הכא מילתיה דר' יוחנן במעשין סתום שראתה ג' ה' בירחא ולא ברש"י ירחא דלמא שלישית הויא ממעשין סתום ומתניתין דפ"ק (ס' דף י"א) כגון שראתה קרי וזמני ריש ירחא וכו' בירחא ובשלישית כי ראה ריש ירחא לא תבדוק בה בירחא שאפילו פתוח לא קבע' לה וס' מעשין פתוח הוא חלל פטס רחאונה ושניה בודקת בימי גדה שמה תראה ג' בה' בירחא ולא ברש"י ירחא ולהכי לא הוה מלי לגנוי כגון דראתה ג' זמני ריש ירחא וכו' בירחא דל"כ הוה ליה מעשין פתוח אלף משני כגון שראתה קרי זמני ריש ירחא לחוד דהוי מעשין סתום ובג' נמי אל"כ דכבר ראהה כ"כ מה שראתה ברש"י ירחא חשיב מעשין סתום כדמשני דהא דקארי כ"כ דמיס יתריס הוא דלחושב בה ועוד נראה לפרש דהכא דייק דחשיב כאלו לרחיה ג' ברש"י ירחא דלי לאו הכי אלמא קבעה לה וס' קאל רחיה זו אינה מעשין האחרות שבאו בימי גדה ומיהו

ואמר רב יהודה אמר שמיאל ל"ש אלא מ"ו לפיכך רבי הרי"ר ואתי עשרין ותרתי קיימא לה בתוך ימי זיבתה וקנינה זה וזה אמרין אלמא דדיישנין לה וקסבר רב פפא עשרין ותרתי מעשרין ותרתי מעינין גדה ופתחה מעשרין וז' מעינין אל"כ רב הונא בריה דרב יהושע לרב פפא סמאי דלמא עשרין ותרתי נמי מעשרין וז' מעינין דכי הרי"ר ואתי עשרין ותרתי קיימא לה בתוך ימי גדה ותרתי הו"ל מסתברא דאי לא תימא הכי היא תרגולתא דרמיא יומא וכבשה יומא ורמיא יומא וכבשה יומא וכבשה תרי יומי ורמיא חד יומא כי הדרה נקשה בדלקמיה נקשה או בדמעיקרא נקשה על ברחך בדלקמיה נקשה אל"כ רב פפא אלא הא דאמר ר"ל *אשה קובעת לה וס' בתוך ימי זיבתה ואין אשה קובעת לה וס' בתוך ימי גדה ורבי יוחנן אמר אשה קובעת לה וס' בתוך ימי גדה ה"ל לאו כגון דחואי ריש ירחא וחמשה בירחא וריש ירחא וחמשה בירחא והשתא חואי בחמשה בירחא וברישי ירחא לא חואי וקאמר אשה קובעת לה וס' בתוך ימי גדה אלמא מריש ירחא מעינין ריש ירחא חואי א"ר יוחנן יכנון דחואי ריש ירחא וריש ירחא ועשרין וחמשה בירחא וריש ירחא דאמרינן דמי יתיירי הוא דאתוספו בה וכן כי אתא רבין וכל גרותי ימא יאמריה כרב הונא בריה דרב יהושע :

הדרן עלך בנות כותים

זימה למר כיון כדמעיקרא נקשה ומציב כאלו לרחיה ריש ירחא כיון דלמא לא קבעה לה וס' ברש"י ירחא דלא דמי להאיך דלעיל דכבר קבעי לה וס' לכ"כ בדקאמר היהו למודה לראות ונראה לפרש דמירי כגון שראתה ג' זמני ברש"י ירחא וכו' בירחא ואין לחוש אם אין הש"ס מוכר תלמא זמני דה"ג בפ"ק (ס' דף י"א) לא קאמר תלמא זמני גבי קפלה ורלחה והא דנקט והשתא חואי בה בירחא וברש"י ירחא לא חואי ולא משום דע"ה השתא קבעה לה וס' דהא קבעה לה ככר מג' זמני קמאי אלף לומר לך שדיה עשהה ברחייה זו כדכרי דוכא דלמר בפ"ק (נעיל דף י"ד) דלון זיה עשהה אלף בשעת וס' דוקא ומיהו אף בלא ראהה השתא הוה מלי לממר דקבעה לה וס' לענין שאמרה בה' בירחא עד שפעקור וס'ה ג' פעמים והשתא מוכח אל"כ דכרבינו לא חואי ריש ירחא קבעה לה וס' בה' בירחא משום דכיון שראתה ג' זמני ה' בירחא גם בלחש ד' חשב כאלו לרחיה ריש ירחא וה"ל כ"כ מ"כ מעינין והוי מלי לממר וליעטעמך דלוקמיה מילתיה דר' יוחנן במעשין פתוח אל"כ תקשה ממני דפ"ק (ס' דף י"א) דקמי דריכה בודקת בימי גדה אל"כ הא חשיב מעשין סתום ומעשין פתוח כמו שפירש"י בלשון שני בפ"ק (ס' דף י"א) שראתה אל"כ וכו' וזמני מעשין פתוח דהתם דכדי לא קבעה לה וס'ה :

הדרן עלך בנות כותים

הוי חוך ימי גדה ממש דהא גדה הויא מריש ירחא ופעט ג' הוה ימי גדה לפי חשבון הראוי שיהיה לראות ריש ירחא ומוקדין לפעט ג' חוך ימי גדה אלמא לפי חשבון הראוי מעינין : אל"כ לא אלף בני א"ר יוחנן . כגון דחויא חרי זמני ברש"י ירחא ופעט שלישית כ"כ ורבישית כ"כ דה"ל רב ראייה כדמריה סהיא שלישית לראיה על ר"ח בתוך ימי גדה ממש שיהיה גדה מיום כ"ה ומש"ה קרי לה חוך ימי גדה דהא גדה הויא ופעטא מלי הוי קביעות הא לורכה כהכי שנפתח מעיניה משום דלמר קרי לראיה דלמא חדש ראייה וס'ה הויא והויס זמנה והאי דלקיים וחוי' דמיס יתיירי חמשה וכו' חמשה וכו' :

לקרי ימי סהיה ולמחר ימי ראייה כדי שיהא לפי חשבון של החלה אלף חודש וקובעת כ"כ ליום שראתה : דלמ"ס סאי פרגולתא דרמיא יומא וכבשה יומא ורמיא יומא וכבשה פרי יומי ורמיא יומא כי סדרה נקטס (ג) דלמ"ס נקטס כו' . כלומר פרגולתא הרגילה להטיל ביניה היום ולעמוד למחר ולהטיל יום ג' ולעמוד יום ד' ושינתה וס'ה ועמדה מלדת יום ה' עם יום ד' דהוה לכו חרי ימי רמיא יום שני כי הדרה נקטה אם היא חזרה למנהגה להטיל יום ולעמוד יום : כדלקמיה נקטס . מעכשיו היא חזרה למעט כגון שעומדת יום ז' שאחר יום ו' שהטילה ומטלת יום שמיני : או כדמעיקרא נקטס . לפי חשבון שיהיה לראיה להטיל מחלה שיהיה לראיה לילד בה' ולעמוד בו' ולהטיל בו' ולעמוד בה' השתא מטילה יום ז' עם ו' כנגד ז' ימים שצמדה כדי שצמעות ביום ח' כפי שהיתה לראיה לחשבון הראשון : על דרך כדלקמיה נקטס . והא אשה נמי כשתחזרה לוסתה לראות ליום כ"כ לא לפי חשבון הראשון אלף ליום כ"כ לראיה הלכך האי יומא הוא דלמרינן : אל"כ רב פפא אלף סא דלמר כו' אין אשה קובעת לה וס' חוך ימי גדה . בימים שהיא גדה כדבעינן לפרושי מילתא דרבי יוחנן דחואי ריש ירחא וכו' בירחא וריש ירחא וכו' בירחא והשתא חואי בה בירחא דהוה לכו ג' זמני בה' בירחא ומעכשיו יהיה לה וס' בה' במדש לריש לקיש לא הוה וס' דהא חרי זמני קמאי דה' בירחא

הדרן עלך בנות כותים

הוי חוך ימי גדה ממש דהא גדה הויא מריש ירחא ופעט ג' הוה ימי גדה לפי חשבון הראוי שיהיה לראות ריש ירחא ומוקדין לפעט ג' חוך ימי גדה אלמא לפי חשבון הראוי מעינין : אל"כ לא אלף בני א"ר יוחנן . כגון דחויא חרי זמני ברש"י ירחא ופעט שלישית כ"כ ורבישית כ"כ דה"ל רב ראייה כדמריה סהיא שלישית לראיה על ר"ח בתוך ימי גדה ממש שיהיה גדה מיום כ"ה ומש"ה קרי לה חוך ימי גדה דהא גדה הויא ופעטא מלי הוי קביעות הא לורכה כהכי שנפתח מעיניה משום דלמר קרי לראיה דלמא חדש ראייה וס'ה הויא והויס זמנה והאי דלקיים וחוי' דמיס יתיירי חמשה וכו' חמשה וכו' :

(א) וקסני אסורה דכי הדר ראו כ"כ לחשבון יום שיהיה לראיה לראות כי כשדילגה בה קיימא לה בימי זיבה לחשבון ראייה כדפרישית וקסבר רב פפא יום עשרין ותרתי דלמרינן עלה מיום כ"כ מעינין כגון לכו לא כ"כ לראיה דילגנה שיהיה כ"כ אלף כ"כ מיום שיהיה לראיה לראות לישוד ומוקרי לה רב פפא ימי זיבה קסבר גדה ופתחה ומי גדה וזכה מעשרין וז' מעינין דהיינו מיום ראייה דילגנה ומיום ראייה כ"כ מד השתא לא הוה (לה) דלי ליום שראתה לראות כשדילגה מעינין ימי גדה חוב לא הוה קרי להו ימי זיבה דהא חלפו לה כ"כ מההוא יומא : פפא . קרי חשבון הגדה לימי הגדה חוב : מפאי . דהאי יום כ"כ דלמרינן ליה מעינין מיום כ"כ שיהיה לראיה לראות כשדילגה דמיי ליה בימי זיבה לחשבון ראייה שראתה כ"כ : דלמ"ס . האי יום כ"כ דלמרינן עלה מעינין מיום ראייה שכבר שלחו ימי זיבה כי הדרה אלו הך כ"כ וקיימא לה ד' ימים בימים הראויים לגדות : וס' (ג) מסתברא . דהא משום דמייסין שמה חזרו לקדמותה לראות מכ"כ לכ"כ חסרינן לה דהשתא הוי כ"כ לראיה אלף ליום כ"כ לחשבון יום שהיה לראיה לראות לא מלי חסרינן משום הא תקשא דלפי חזרת לקדמותה לא תראה היום שהוא י"ל לראיה דהיא לא היתה למודה לראות אלף לכ"כ לראיה וזו משום שהוא כ"כ ליום הראוי לה אין זה דרך החזרה לוסתה

הגרות הב"ח
(ב) רש"י ד"כ ואמר ר' יסודס דריס וקניני סדיא : (ג) ר' חוסיניו נמי מתקנינן : (ד) ר' דלי לא סימח וכו' סדרה נקטס כדלקמיה נקטס : (ז) חוסיניו רש"י אלמא וכו' קביעות סאי בימי גדה :

(5) לא ומשמע ליה דהא דקאמר דקיימא וכו' כ"כ שלישית ענה נקטת .

יצא דופן פרק תמיש נדה

בר יאן ראשו אין דומין נפש מפני נפש ומיהו אפשר דדוקא היכא דלמנו... אכל היכא דמהו חייב משום דכעשה כדפסקא דמי וכו' אם ממיל'...

בבב להגחיל לאחיו מן האב, איני והא דהו' *עובדא ופרכס עד חלה פרכוס! אמר מד בריה דרב אשי *מיד דהוה אונב הלמאה דמפרכס מד בריה דרב יוסף משמיה דרבא אמר *לומר שמעמץ בחלק בכורה ואמר מד בריה דרב יוסף משמיה דרבא וכו' שנוגד ארד מיתח האב אינו ממעמץ בחלק בכורה מאי מעמא *וילדו לו בעיניו כסורא מתנו הבייביה בפומבדיתא מתנו דבי אמר מד בריה דרב יוסף משמיה דרבא בכור שנוגד לארד מיתח אביו אינו נוטל פי שנים מאי מעמא *כיד' דמי בריה דרבא יוסף משמיה דרבא וההורגו חייב : דכתיב *ואיש כי יכה כל נפש מ"מ' והרי הוא לאביו ולאמו ולכל קרוביו כחתי שלם : למאי הלכתא אמר רב פפא ילענין אבולת' כמאן דלא כרשב"ג *ראמר "כל ששהה שלשים יום בארס אינו נפל, הא לא ששהה ספק דהייכא כמא' עסקינן דקים ליה שכלו לו חרשיו : כותני' 'בת' שלש שנים ויום אחד מתקדשת כתיבא, ואם בא עליה יבם קנאה *והייבין עליה משום אשת איש, וכממאה את בעליה לממא משכב חרתין כעליו; נשאת לכהן האכל בתרומה; ובא עליה אחר מכל העריות האמורות בתורה מוכמתין *עליה והיא פטרה *פרוח מכן כנותח אביה בעיני' גמ' *תולב' ג' שנים מתקדשת כתיבא דברי רבי מאיר ותב"א בת ג' שנים ויום אחד מאי בינייהו? אמרי' דבי רבי ינאי ערב ראש השנה איכא בינייהו ור' יהודה אמר * ל' יום בשנה חשבוין שנה איכא בינייהו מיתבי' בת ג' שנים ואפי' בת שתי שנים ויום אחד מתקדשת כתיבא דברי רבי מאיר ותב"א אמרי' בת שלשה שנים ויום אחד בשלמא

כ"ז קמ"ב [מסכתין ג' טולין כ"א]

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

קבכר . כי מה הוא קודם לה : ופרס . שובר שבמציא אמו אחר מיתתה תחלה פרכוס הלמא היא מייחיה ברישא : נומר שמעמץ כו' . מתייתין דקתי טחל ומתחל נומר שמעמץ בחלק בכורה כגון אם הם בן יום אחד כמות אביו והיא לו אח בכור וכלא פשוט מות חוהה אור

חלק רכשי שבנכסיו ומתילי לשי' אחיו ומלקין בכור' והאפסו את חלקו של זה בשוה ומלאו ממעט בחלק הכבוד דלי' לאו איהו הוא שקיל בכור תרי תילתי כגון משקה ואוביס ארכיעה ופשוט טול' ו' ואוביס ועכשו טול' הכבוד ג' ואוביס כגוד שני אחין ומלקין של זה ג' רכשו ואוב

נמלאו ביד כבוד ד' ואוביס חסר רכשו וביד פשוט ב' ואוביס ורכשו ודוקא בן יום א' ל' שובר אינו ממעט כדלמך לקמן בן שטלד לאחד מיתח אביו אינו ממעט בחלק הכבודה וטול' הכבוד שלש כבורה וכן שלשתן יתלקו ב' שלישי; מאי מעמא. שובר לא : וילדו לו בעיניו . מקמע כתיב : בכור שנוגד אמר מיסא לביו . כגון מה אביו והאפסו מעבורת החלומים חן הולא רלשון טול' פי שנים בלא החלומים לא משתכה לה דכיון דכבוד לא טולד עד מות אביו פשוט מוכיח בא' אי נמו שהנה ב' ג' שנים מעבורתו : כמאן דלא רל' שפסון . אטלה מחני' קלי דקא חזיב בן יום אחד בן קיימח : כדארי . דלילי בכהמה שמונה ימים לא אי נפל : כותני' 'בת' ג' שנים . ביאהה ביאה לכל דבר : מסקדש . אם מסרה אביה לק' : אם בא עליה יבם קנאה . וכה נכסיו אחיו

לירשה ולמנה לה : ואייניו עליה . אם קבל בה אביה קדושין מזה ובא אחר עליה נהרג דביאהה ביאה' אחר ופטמאס את בעולה . אם היא נדה אכל פחות מכן אפי' שמתמחה כמנהג אינה שמתמחה אה בעולה משום בעול נדה לטומאת ז' אלא משום טעם ולטומאת ערבספתון . של בעול נדה כפלונו . ש' לז : מן ספולין . כגון חלל כתיב וממור ועבד ועבד

כוכבים : פלסו . מתרומה אביה אם היא בת כהן כדמיח בגמרא דלמנה לה כהן גדול בימות (דף סג) מנין להכנה ליה וקטלית שבה עליהו כו' ח"ל כי שהיה לאיש זר כיון שבעולה לפסול לה פסלה : פלג פטוריה . כגון אביה או חמיה ופיא עטור . מפני שפלו קטנה ולאו בה עושין : גמ' ערב ראש פטור . של שנה רביעית רב' מצור גופיה לא הוי בה ביאה עד זר אחרון של שלשים דהוא ערב ראש השנה ולרבנן עד למחר דמיקלע יום אשון רבניעיים : שלשים יום אפי' ביניו . רב' מצור ממי אילקע שלשים יום בשנה שלישה היא בת ביאה ולרבנן עד דמיקלע שנה רביעית ואזכא ביניו טובא :

בשלמא כוכבים : פלסו . מתרומה אביה אם היא בת כהן כדמיח בגמרא דלמנה לה כהן גדול בימות (דף סג) מנין להכנה ליה וקטלית שבה עליהו כו' ח"ל כי שהיה לאיש זר כיון שבעולה לפסול לה פסלה : פלג פטוריה . כגון אביה או חמיה ופיא עטור . מפני שפלו קטנה ולאו בה עושין : גמ' ערב ראש פטור . של שנה רביעית רב' מצור גופיה לא הוי בה ביאה עד זר אחרון של שלשים דהוא ערב ראש השנה ולרבנן עד למחר דמיקלע יום אשון רבניעיים : שלשים יום אפי' ביניו . רב' מצור ממי אילקע שלשים יום בשנה שלישה היא בת ביאה ולרבנן עד דמיקלע שנה רביעית ואזכא ביניו טובא :

בשלמא כוכבים : פלסו . מתרומה אביה אם היא בת כהן כדמיח בגמרא דלמנה לה כהן גדול בימות (דף סג) מנין להכנה ליה וקטלית שבה עליהו כו' ח"ל כי שהיה לאיש זר כיון שבעולה לפסול לה פסלה : פלג פטוריה . כגון אביה או חמיה ופיא עטור . מפני שפלו קטנה ולאו בה עושין : גמ' ערב ראש פטור . של שנה רביעית רב' מצור גופיה לא הוי בה ביאה עד זר אחרון של שלשים דהוא ערב ראש השנה ולרבנן עד למחר דמיקלע יום אשון רבניעיים : שלשים יום אפי' ביניו . רב' מצור ממי אילקע שלשים יום בשנה שלישה היא בת ביאה ולרבנן עד דמיקלע שנה רביעית ואזכא ביניו טובא :

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

ע"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה ל' מ"ח פ"ח מ"ג מ"ג ח"ה

יוצא הופן פרק המישו נרה

פ"א מ"י פ"ה מ"ה
ידוע ה"ל כ"ה מצ
פ"ט כ"ה ט"ע א"ה ע"פ
ק"ה ט"ע ז :

פ"ד מ"י פ"ה מ"ה
דברים ה"ל א ג ג
סג"ל ל"ח רמ"ה ט"ע
י"ד פ"י ר"ג [ובכ
לפ"ה יבואה פ"י דף מ"ד]

קודם הזמן הזה למה לי ס"ד"א כ"י . וא"ס ובה י"א שנה למה
ליה למימר דלילו מריפ"א לא בדקין לה דהיינו קודם
הזמן יש למר דו"א ח"א ק"ה דלא מיבעיא דלא אמרי אלא אפילו
אמרי לא מהאי : **א"ר** דברי רבי . נראה דהלכה כרבי דלקמן
בפירוק אמרי כל י"ב שנה ממאנת וערה
ומאן ואילך אינה ממאנת ובפ"ה נערה
שנתפחה (מבוא 7 נ"ה) אמר דהלכה
כרבי לגבי רש"א לבר מלגבי מילחא
דהאס וביש טחלין (כ"ב דף קכ"ד) נמי
פסיק הלכה כרבי מחבירו :

שהתינוק רגיל ללא ולבא ומתפקח יותר :
אירימא לגדלים . וכלל הביא
ב' שערות ואפ"ה נדרו
נדר אס ידע למי נדר כיון שז"א
שנה לפני גדלות דמסתמא יביא ב'
שערות כשיהיה בן י"ג ויום אחד
כדאמר רבא לקמן חוקה הביאה
שערות : **א"ר** לענין פושטין . וכגון
שביא ב' שערות חוץ הזמן מי משיב
גדול כמו לאחר זמן לענין חליטה
וקושין וגדלים לקיים נדרו אפי' אינו
יודע למי נדר כיון שהביא ב' שערות
ומביעיא ליה אי הוי שומא אי לאו :

ליבדוק קמ"ל ולתני הני תרתי כבי"ב
כל י"ב ב"ב אחת עשרה ויום א' נדריה נבדקין
בשתיים עשרה בעיא בדיקה באחת עשרה קמ"ל . קודם הזמן הזה
הוא למא לי"ס ד"ה הנ"מ היבא דלא קאמרי אינהו אבל היבא דקאמרי אינהו
נמסך עליהו קמ"ל ת"ה אלו דברי רבי ר"ש בן אלעזר אמר דברים האמורים
בתינוקת בתינוק אמורים דברים האמורים בתנוקת אמורים א"ד חסרא
ב"ב דרבי דכתיב י"ב ה' [אלהים] את הצלע מלמד שנתן הקב"ה בינה לב"ה
יחידה באשתו ותר מבאיש וא"כ הוה מבעי ליה לבריש לקיש דאמר ריש
לקיש משום ר"ש בן מנסיא י"ב ה' [אלהים] את הצלע אשר לקח מן האדם
לאשה ויביאה אל האדם מלמד שקלעה הקב"ה לחה והביאה אצל אדם
דראשון שכן בכרבי הים קורין לקלעיתא בנייתא ור"ש בן אלעזר
אמר רב שמואל בר רב יצחק מתוך שהתינוק מצוי בבית רבו נכנסת בו
עומומית חחלה . א"י בעיא לת' תוך זמן כלפני זמן א' כלאחר זמן , למאי
הלכתא א' לנדרים לאו כלפני זמן דמיא ולא כלאחר זמן דמיא אלא לעונשין
מא"כ ר"ה (ה) חגיגה דאמרי תרווייהו תוך זמן כלפני זמן ר' יוחנן ור' יהושע בן
לי דאמרי תרווייהו תוך זמן כללאר זמן , אמר רב נחמן בר יצחק (י) וסימנך
וואת לפנים בישראל מחיב רב המנונא וארד זמן הזה אע"פ שאמרו אין

אנו יודעים לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו נדרים נדר והקדשן הקדש
הא' תוך זמן כלפני זמן אמר ליה רבא אימא רישא קודם הזמן הזה אע"פ
שאמרו יודעים אנו לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו אין נדרים נדר ואין
הקדשן הקדשן הא' תוך זמן כללאר זמן ולא היא , רבא קשעי-הוא סבר
רב המנונא ממשנה יחידה קדייק ואדרייק מסיפא לידוק מרישא ולא היא .
רב המנונא מגופא דמתניתין קא דייק הא-לארד זמן היכי דמי אי דלא
אייתי שתי שערות , קמן הוא , אלא לאו דאייתי שתי שערות

וגהות סור"ב
רנשבורג
[א] גמ' וסמיך חלף
לפני כשיחל . טיין
דשה מהלכ"ה דף
ז ע"ב :

לכשיגדיל יפטול . והך ביאה הוי קצין גמור ואס בא לגרסה אינה
לריכה חליטה דכתיב (דברים טז) ולקחה לו לאשה כיון שלקחה
נעטיה כלשתו לכל דבר : **מתני'** נבדקין . אס ידעה לשם מי נדרה
ולשם מי הקדישה : קודם הזמן קודם הזמן קודם הזמן קודם
הזמן ארד השנה של שתיים עשרה ובתינוק קודם

ילבשגדיל יבעול ויחן גמא : **מתני'** ב"ב
אחת עשרה שנה ויום א' נדריה נבדקין ב"ב
שתיים עשרה שנה ויום א' נדריה קיימין ונבדקין
כל שתיים עשרה ב"ב שתיים עשרה שנה ויום
אחד נדריו נבדקין בן י"ג שנה ויום אחד
נדריו קיימין ונבדקין כל שלש עשרה , קודם
לזמן הזה אע"פ שאמרו יודעין אנו לשם מי
נדרנו לשם מי הקדשנו אין נדרים נדר ואין
הקדשן הקדשן , לאחר הזמן הזה אע"פ שאמרו
אין אנו יודעין לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו
נדרו נדר והקדשן הקדשן : גמ' וכיון דתנא
ב"ב אחת עשרה שנה ויום א' נדריה נבדקין
ב"ב שנה ויום א' נדריה קיימין למא לי' ?
ס"א בודקין לעולם קמ"ל , וכיון דתני ב"ב
שנה ויום אחד נדריה קיימין , בודקין כל שתיים
עשרה למא לי' סלקא דעתך אמינא הואיל
ואמר מר א"ל יום בשנה חשוכים שנה היבא
דבדקנא ל' ולא ידעה להפלות אימא תר' לא

ב"ב שנה ויום א' נדריה נבדקין קיימין ונבדקין
בשתיים עשרה בעיא בדיקה באחת עשרה קמ"ל . קודם הזמן הזה
הוא למא לי"ס ד"ה הנ"מ היבא דלא קאמרי אינהו אבל היבא דקאמרי אינהו
נמסך עליהו קמ"ל ת"ה אלו דברי רבי ר"ש בן אלעזר אמר דברים האמורים
בתינוקת בתינוק אמורים דברים האמורים בתנוקת אמורים א"ד חסרא
ב"ב דרבי דכתיב י"ב ה' [אלהים] את הצלע מלמד שנתן הקב"ה בינה לב"ה
יחידה באשתו ותר מבאיש וא"כ הוה מבעי ליה לבריש לקיש דאמר ריש
לקיש משום ר"ש בן מנסיא י"ב ה' [אלהים] את הצלע אשר לקח מן האדם
לאשה ויביאה אל האדם מלמד שקלעה הקב"ה לחה והביאה אצל אדם
דראשון שכן בכרבי הים קורין לקלעיתא בנייתא ור"ש בן אלעזר
אמר רב שמואל בר רב יצחק מתוך שהתינוק מצוי בבית רבו נכנסת בו
עומומית חחלה . א"י בעיא לת' תוך זמן כלפני זמן א' כלאחר זמן , למאי
הלכתא א' לנדרים לאו כלפני זמן דמיא ולא כלאחר זמן דמיא אלא לעונשין
מא"כ ר"ה (ה) חגיגה דאמרי תרווייהו תוך זמן כלפני זמן ר' יוחנן ור' יהושע בן
לי דאמרי תרווייהו תוך זמן כללאר זמן , אמר רב נחמן בר יצחק (י) וסימנך
וואת לפנים בישראל מחיב רב המנונא וארד זמן הזה אע"פ שאמרו אין

אנו יודעים לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו נדרים נדר והקדשן הקדש
הא' תוך זמן כלפני זמן אמר ליה רבא אימא רישא קודם הזמן הזה אע"פ
שאמרו יודעים אנו לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו אין נדרים נדר ואין
הקדשן הקדשן הא' תוך זמן כללאר זמן ולא היא , רבא קשעי-הוא סבר
רב המנונא ממשנה יחידה קדייק ואדרייק מסיפא לידוק מרישא ולא היא .
רב המנונא מגופא דמתניתין קא דייק הא-לארד זמן היכי דמי אי דלא
אייתי שתי שערות , קמן הוא , אלא לאו דאייתי שתי שערות

וגהות סור"ב
רנשבורג
[א] גמ' וסמיך חלף
לפני כשיחל . טיין
דשה מהלכ"ה דף
ז ע"ב :

לכשיגדיל יפטול . והך ביאה הוי קצין גמור ואס בא לגרסה אינה
לריכה חליטה דכתיב (דברים טז) ולקחה לו לאשה כיון שלקחה
נעטיה כלשתו לכל דבר : **מתני'** נבדקין . אס ידעה לשם מי נדרה
ולשם מי הקדישה : קודם הזמן קודם הזמן קודם הזמן קודם
הזמן ארד השנה של שתיים עשרה ובתינוק קודם

ילבשגדיל יבעול ויחן גמא : **מתני'** ב"ב
אחת עשרה שנה ויום א' נדריה נבדקין ב"ב
שתיים עשרה שנה ויום א' נדריה קיימין ונבדקין
כל שתיים עשרה ב"ב שתיים עשרה שנה ויום
אחד נדריו נבדקין בן י"ג שנה ויום אחד
נדריו קיימין ונבדקין כל שלש עשרה , קודם
לזמן הזה אע"פ שאמרו יודעין אנו לשם מי
נדרנו לשם מי הקדשנו אין נדרים נדר ואין
הקדשן הקדשן , לאחר הזמן הזה אע"פ שאמרו
אין אנו יודעין לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו
נדרו נדר והקדשן הקדשן : גמ' וכיון דתנא
ב"ב אחת עשרה שנה ויום א' נדריה נבדקין
ב"ב שנה ויום א' נדריה קיימין למא לי' ?
ס"א בודקין לעולם קמ"ל , וכיון דתני ב"ב
שנה ויום אחד נדריה קיימין , בודקין כל שתיים
עשרה למא לי' סלקא דעתך אמינא הואיל
ואמר מר א"ל יום בשנה חשוכים שנה היבא
דבדקנא ל' ולא ידעה להפלות אימא תר' לא

אנו יודעים לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו נדרים נדר והקדשן הקדש
הא' תוך זמן כלפני זמן אמר ליה רבא אימא רישא קודם הזמן הזה אע"פ
שאמרו יודעים אנו לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו אין נדרים נדר ואין
הקדשן הקדשן הא' תוך זמן כללאר זמן ולא היא , רבא קשעי-הוא סבר
רב המנונא ממשנה יחידה קדייק ואדרייק מסיפא לידוק מרישא ולא היא .
רב המנונא מגופא דמתניתין קא דייק הא-לארד זמן היכי דמי אי דלא
אייתי שתי שערות , קמן הוא , אלא לאו דאייתי שתי שערות

וגהות סור"ב
רנשבורג
[א] גמ' וסמיך חלף
לפני כשיחל . טיין
דשה מהלכ"ה דף
ז ע"ב :

לכשיגדיל יפטול . והך ביאה הוי קצין גמור ואס בא לגרסה אינה
לריכה חליטה דכתיב (דברים טז) ולקחה לו לאשה כיון שלקחה
נעטיה כלשתו לכל דבר : **מתני'** נבדקין . אס ידעה לשם מי נדרה
ולשם מי הקדישה : קודם הזמן קודם הזמן קודם הזמן קודם
הזמן ארד השנה של שתיים עשרה ובתינוק קודם

ילבשגדיל יבעול ויחן גמא : **מתני'** ב"ב
אחת עשרה שנה ויום א' נדריה נבדקין ב"ב
שתיים עשרה שנה ויום א' נדריה קיימין ונבדקין
כל שתיים עשרה ב"ב שתיים עשרה שנה ויום
אחד נדריו נבדקין בן י"ג שנה ויום אחד
נדריו קיימין ונבדקין כל שלש עשרה , קודם
לזמן הזה אע"פ שאמרו יודעין אנו לשם מי
נדרנו לשם מי הקדשנו אין נדרים נדר ואין
הקדשן הקדשן , לאחר הזמן הזה אע"פ שאמרו
אין אנו יודעין לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו
נדרו נדר והקדשן הקדשן : גמ' וכיון דתנא
ב"ב אחת עשרה שנה ויום א' נדריה נבדקין
ב"ב שנה ויום א' נדריה קיימין למא לי' ?
ס"א בודקין לעולם קמ"ל , וכיון דתני ב"ב
שנה ויום אחד נדריה קיימין , בודקין כל שתיים
עשרה למא לי' סלקא דעתך אמינא הואיל
ואמר מר א"ל יום בשנה חשוכים שנה היבא
דבדקנא ל' ולא ידעה להפלות אימא תר' לא

אנו יודעים לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו נדרים נדר והקדשן הקדש
הא' תוך זמן כלפני זמן אמר ליה רבא אימא רישא קודם הזמן הזה אע"פ
שאמרו יודעים אנו לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו אין נדרים נדר ואין
הקדשן הקדשן הא' תוך זמן כללאר זמן ולא היא , רבא קשעי-הוא סבר
רב המנונא ממשנה יחידה קדייק ואדרייק מסיפא לידוק מרישא ולא היא .
רב המנונא מגופא דמתניתין קא דייק הא-לארד זמן היכי דמי אי דלא
אייתי שתי שערות , קמן הוא , אלא לאו דאייתי שתי שערות

וגהות סור"ב
רנשבורג
[א] גמ' וסמיך חלף
לפני כשיחל . טיין
דשה מהלכ"ה דף
ז ע"ב :

וגהות סור"ב
רנשבורג
[א] גמ' וסמיך חלף
לפני כשיחל . טיין
דשה מהלכ"ה דף
ז ע"ב :

יצא דופן פרק חמישי נדה

צב א מ'י' י'א' ס'ג'
נדרים ט"ו :
צב ג מ'י' ט"ו :
צד ד מ'י' י'א' ס'ג'
מחלוקת ארבעה כלי
כל מחלוקת ארבעה כלי
א"כ מ'י' ט"ו :
צד ה מ'י' י'א' ס'ג'
נדרים ט"ו :
לחון חמ' ט'י' י'א' ס'ג'
מ'י' ט"ו :
צד ו מ'י' י'א' ס'ג'
נדרים ט"ו :
צד ז מ'י' י'א' ס'ג'
נדרים ט"ו :

מופלג הסמוך לאיש דלרייחא מילקא נמי לילק. וז"ל ואח"כ
פרק בפשיטות דלילק. הא איכא אמורא דלמרי דלדורו נדר
לענין שאם אכלו אחריים שטוקין אבל הוא לא לקי דקטן הוא לנשוקין
וי"ל דהכי פריך אי מופלג הסמוך לאיש דלרייחא וז"ל ליה איסורא
לקטן מילקא נמי לילק :
לאותן המזוהרין עליו. יתמה
א"כ היכי ס"ד דלמייב
קרבן לפי שמתירין לו לעבור על נדרו
וי"ל דהוא מני למימר ולטעמיה אלא
דכלאו הכי פריך פסיר :
בגון הקדשים הוא ואכלו אחריים.
וא"כ ואח"כ לא מוקי בגון
שכלל הוא בעלמא וכאשר נדל וזהו
ניחא ספי דזון בטעמיה לא מחוקמא
אלא כשכלל בעלמא דלפי' נכבש שלא
יאכלו אחריים ח"ן כדק בגלס כל זמן
שלא אכר עליהם כקנים דהו' כהקדש
וי"ל דעווא ליה לאוקומי כשאלו
אחריים מיד סמוך לגדרו :

לפי שמצינו שהשהה הכותב הקמן כגדול
לזון שבועה, ולאמר, ולכל ידל, יכול יהא
חייב על הקדשו קרבן? ת"ל ויה' הדבר קרבני
מיתה, לאיכר ולכל ידל חייב, אימא לאיסור
בל ידל, איסור בל ידל-מה נפשך? נמי מופלא
ואי מופלא סמוך דלרייחא לאו דלרייחא איסור
נמי ליכא לאותן המזוהרין עליו, *שמע מינה
קמן אוכל נבלות כ"ד מצווין עליו להפרישו?
הבא כמאי עסקין? כגון שהקדיש הוא ואכלו
אחריים, וז"ל למ"ד הקדשים הוא ואכלו אחריים
לוקין אלא למ"ד אין לוקין מאי איכא למימר -
דאיחמ"ד הקדשים הוא ואכלו אחריים-בבבא
אמר אין לוקין **רבי יוחנן ור"ל דאמרי תרויהו**
גלוקין? מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא **נפלא**
הקדשים, ואכלו אחריים רב כבבא אמר אין לוקין
רבי יוחנן ור"ל דאמרי תרויהו לוקין, כמאי
קמפליגי? **מר סבר** *מופלא סמוך לאיש
דלרייחא **ומר סבר** מופלא סמוך לאיש
מדרבנן **פליגי** רב ירמיה **החובה שגורדה**
בעלה מפר לה אי אמרת בשלמא מופלא
סמוך לאיש-מדרבנן אתו נישאין דרבנן ומבטלי
נדרא דרבנן אלא אי אמרת דלרייחא, אמר
נישאין דרבנן ומבטלי נדרא דלרייחא? אמר
רב יהודה אמר שמיאל בעלה מפר לה כמה
נפשך? **אין דרבנן דרבנן** הוא **אין דלרייחא**
*קמן אוכל נבלות הוא יואן ב"ד מצווין עליו
להפרישו, והא כי גדלתאכלה בהה"ק קמפליגי?
אמר רבה בר יואי בעלה מפר לה כ"ד שעה
ושעה והוא שבעל, והוא יואן ב"ד מפר
בקרובין? *כדכ"ד פנחם משהיה דכ"ד דאמר
רב פנחם משהיה דכ"ד כל הנודדת על דעת
בעלה היא נודדת אמר אביי **ת"ש** *קמן **ש"א**
הביא ב' שערות רבי יהודה אומר *אין
תרומו תרומה, רבי יוסף אומר עד שלא בא
לעונת נדרים אין תרומו תרומה, **משבא**
לעונת נדרים תרומו תרומה סבורה קסבר
ר' יוסי **הרומה בזמן הזה דלרייחא אי אמרת**
בשלמא מופלא סמוך לאיש - דלרייחא אתו
גברא דלרייחא ומתקן סבלא דלרייחא אלגא
אי אמרת דרבנן, אתו גברא דרבנן ומתקן
מבלא דלרייחא לא קסבר רבי יוסף תרומה
בזמן הזה דרבנן, וסבר ר' יוסי **הרומה בזמן**
הזה דרבנן *תתניא **בסדר עולם** *אש"ר
ירשו אבותיהן וירשתה ירושה ראשונה ושניה
יש להן, שלישית אין להן ור"א **ידן** **וחנן** **מאן**
תנא סדר עולם ר' יוסי (ר' יוסי *תני (ב) לה
ולא סבר לה, **ה"ג** **מסתבא דתניא** **ועסה**
שנדרמעה או שנתחמצה בשאור של תרומה
ר"יב"ב
(*) [ג' עמ' סעודין ע"ד ר"א (א)]

מכאן יפליא דתקומת יודע להפלת סמוך
לאיש דלכחי קטן הוא כל שנה וז' :
ואם סובר אשך לוס וגו' :
כלומר לאיסור ולא יול אחריה שיאזר איסור ונדרו ככל יול ולא
לקרבן מעילה וכל יול הינו מלקות ומשיבי ליה לרב האנן : אימא
תורה אור לאיסור כל יול. כלומר איסורא
בעלמא ולא מלקות : אי מופלג סמוך
לאיש דלרייחא. מכי יפליא לגדור
מדרבנן : מילקא נמי לילק. והא כל
זמן נדרו נדר קח עליה ככל יול :
איסורא נמי ליכא. עליו אס אכלו
דא אי אשו רבנן לתקוי, הכי תקון
שלא יאכלו אחריים אה הקדשו או אכלו
לכשיגדלו אכל כקטנותו לא כל
לאסר עליו דקטן לאו בר קבול
עליו תקנתא דרבנן הוא : ומלטי
לשולם דרבנן ואיסורא חמתי קא
על ח"טין המתקנים עליו להפריש
מחשיבה : ש"ס טו'. פלוגתא היא
בפרק הרש ששקא פקחה ביבמות
(דף ק"ד) : **אלה הבא כמאי** עסקין
כו' ועלול דקתני ולאסר ולכל
יול דהו' מלקות גמור ואש"ה לא
חשיביה לרב הגואל מהא דהא דקתני
מלקות אהקדש קטן לאו לדריה קאמר
אלא לחריים שאלו אח הקדשו :
מדרבנן. כלומר מ"ד ח"ן לוקין
מקום להא דקתני לאיסור ולכל יול
כדאוקומין לאיסור כל יול איסורא
בעלמא ומדרבנן ומקדו דכי יפליא
דקתני שהשאה הכותב אסמכתא
בעלמא : יאופס. שהשאה אמה
דכח מילין היא דנשואין יודע מדרבנן :
בעלמא פסר נדרים. ולא קרי לה יתומה
אלא כקטנותה כל זמן שגרייה למילין :
אי אמרת בשלמא מופלג סמוך לאיש.
לא הו' נדרו נדר אלא מדרבנן משה
בעלה מפר לה דלתי נשואין דרבנן
ט' : והא לפי גדולתה. כההיא
הפרה דלאו כפרה היא ומגאל דגול
אכל נבלות : כל שעה. ואף חגולתה
ופשוט שבעל. לאחר שגדלה דהיא
הך כעילה קדושת גמורין דלרייחא
דמעשה גדולה מעשה הלכך אשו
נישואין דלרייחא ומתקני נדרא
דלרייחא : ח"ן ככפול פסר. נדרים
הוא נדר קדש לך כעילה דלרייחא :
ואז דעת בעלמא. וכן קתנה על
דעתו של זה נדרה ופי' חמירין ח"ן
כבעל מפר כקדושתו היכא דלית לה
בעל כבעת נדר כלל : כדכ"ד פנחם.
כלומר לא ח"ן ליה לה כברייתא ככפול
מפר לה כל שעה ושעה (ג) ועלולס
נדרה דלרייחא והקדש לך אשו
נשואין דרבנן ומתקני נדרא דלרייחא
הכי מכללת דכל הטרדה כו' :
לעונת נדרים. היינו מופלג הסמוך
לאיש שנדרין כדקדוקן : פסרוס. רבנן
כני השיבה דכעו לחטובי לרב
כאזל מהכא : פרוסא דלרייחא.
וקאמר משבא לעונת נדרים תרומו
תרומה ותרומו והקדש ונדר חדא

ההוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

הוא דמקדשה כדנדרו שקדול עליה שם : ירושה ראשונה. של
יהאעט : ושנים. כימי עורא : יש לטן. כלומר בעלמא ככדנדרלך
בעלמא קדושת הארץ ונלעכר יורשה וקדשה כעניה : אבל
שלישים. לעמוד לבא : ח"ן לטס. כלומר אינה ירושה גלל
יעמר לרשעה וקדשה דלא בעלה קדושתה מגזרת הכתוב :
ואסר רבי יוחנן. בעלמא : פלג חנא פסר מולס רבי יוסי.
הוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

הוא דמקדשה כדנדרו שקדול עליה שם : ירושה ראשונה. של
יהאעט : ושנים. כימי עורא : יש לטן. כלומר בעלמא ככדנדרלך
בעלמא קדושת הארץ ונלעכר יורשה וקדשה כעניה : אבל
שלישים. לעמוד לבא : ח"ן לטס. כלומר אינה ירושה גלל
יעמר לרשעה וקדשה דלא בעלה קדושתה מגזרת הכתוב :
ואסר רבי יוחנן. בעלמא : פלג חנא פסר מולס רבי יוסי.
הוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

הוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

ההוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

ההוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

ההוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

ההוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

ההוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

ההוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

ההוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

ההוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

הוא סתמה כי היכי דסתם מתניין ר"מ : מני (ג) ולא פסר לט.
קדושת הארץ ומקומה דהשתא דרבנן : מיסא מילין שגדמטס.
כגון שגפלו סאה של תרומה ח"ן פחות ממאה של חלון :

יוצא דופן

פרק חמישי

גדה

מה

עין משפט
גרי מצוה

פי"ה

שני סבאום . מיטשן שני שנים וכו' הכוונה ומשפט כל הכוונה של
שני שנים להבין הכוונה שלש הכוונה לא משכחה לה כשהי
שנים אלא חסדו נפתח כגון מכרה לי כאלול מלחה פרוץ נמלא
אוזן וואלד הכוונה עד שיחזור ויקאר קודם אלול הכה הרי שתי
הכוונה בשנה אחת ועוד יוכל הכוונה תורה אור

שני הכוונות ימכר לך פעמים שאחה מיכר
שלשה תבואות בשתי שנים שש שנה
שבער עברי מנולן קרא שיש שנים
יעבר ובשביעית ובשביעית נמי יעבר
ישבן ושבתה למאי הלכח אמר רב גידל
אמר רב לענין ערבין ורב' יוסף אמר לפרקי
דיוצא דופן א"ל אבי מי פליגי א"ל לא הוא
אמר רבי ואנא אמינא דהא ולא פליגינן והכי
נמי מסתברא דאי ס"ד פליגי מאן דאמר
לערבין לא אמר יוצא דופן והאמר רב
הלכח בכולה פרקי מנע ליתא אלא למי
לערבין מ"ס לא אמר ליוצא דופן דומא דהני
מה הני דכתיבן אדהני נמי דכתיבן ואיך הא
"שבן ושבתה" שבובר ושבובר מבעי ליה
אמר רב יצחק בר גחמני א"ל אלוהי הלכה
כר' יוסי בן כיפר שאמר משום ר' אליעזר א"ר
וירא *אוכה ואיסק ואגמר לשמעתא בצומיה
דמא"י סליק אשכחיה לר' אליעזר אמר ליה
אמרת הלכה כרבי יוסי בן כיפר? אמר ליה
מסתברא אמרי מדכוליה פירקין תני יוסי אהד
והבא לא קתני שמע מינה מסתברא כותיה :

הדרן עלך דיוצא דופן

בא סימן

בא סימן התחתון עד שלא בא העליון או
הולצת או מתיבמת . בא העליון
עד שלא בא התחתון אף על פי שאי אפשר
למאיר אומר לא תולצחולא מתיבמת חב"א
אי תולצת או מתיבמת מפני שאמר אפשר
לחתון לבא עד שלא בא העליון אבל אי
אפשר לעליון לבא עד שלא בא התחתון :
גמ' אע"פ שאי אפשר והלא בא"ב-אר'
מאיר אע"פ שאי אפשר לרבנן ולתני בא
העליון : ר"ם אומר לא תולצת ולא מתיבמת
וחב"א אי תולצת או מתיבמת ואנא ידענא
(6) משום דאי אפשר הואאי לא תנא אע"פ
שאי אפשר והא אמינא רוב גושם תחתון אתי
ברישא ומיעוש עליון אתי ברישא ורבי מאיר
למעמיהו ולא היישי למיעומו והני מילי בסתמא אבל היכא דברקן ולא
אשכחן אימר מרדי ליה רבנן לר"ם העליון קדים קמ"ל דאי אפשר (ז) ודא אתי
ומתיר ונחת דנתר בשלמא לר"ם היינו דכתיב שדים נכבנו ושערך צמח אלא
לרבנן איפכא מבעי ליה : ה"ק כיון ששדים נכבנו בידוע ששערך צמח
בשלמא לר"ם היינו דכתיב בעשות ממצרים רדך למען שרי נעוררך אלא
לרבנן איפכא מבעי ליה : ה"ק כיון שכאן הדין בידוע שבאו נעוררך
ואיבעית אימא מאי שרי בולה ברדי כתיב וה"ק הקב"ה לישראל

הדרן עלך דיוצא דופן

בא סימן סתמון . שתי שערות
סימן נערות . סעליון . כותל :
או חולל . גדולה היא ששענרות
סימן מוכהק ועליהן סמיכן ונקמן
מפרש טעמא : אע"פ שאי אפשר .
פרכין בגמרא והלא כה : אבל אי
אפשר כו' . דהא ודאי מולצת
עליון חסותן נמי אחא אלא ששענר :
גב' בא לר"ם . דכיון דאמר ר"ם
לא מוללת דקטנה היא מכלל דס"ל
אפשר לעליון לבא קודם לחסותן
וליתני בא סעליון . עד שלא יבא
הסתמון ולא יתני אע"פ שאי אפשר :
רוב נשים אחסותן אתי ברישא ומיעוש
עליון . והא דקאמר ר"ם קטנה היא
משום דחייש למיעוטה סעליון בא כקטנה ורבנן חלוו בחר רובא הלך מכו
לחא עליון לא כפיא בדיקה ומסתמא אחסותן אחא וכוין
דטעמיהו דרבנן משום רובא הוא ה"ם בסתמא היכא דלא בדיקו : אבל סיכא דבדיקו ולא אשכחו . תחטון : איפכא מרדי . דקטנה היא וממעוטה
היא קמ"ל כו' : שדים נכבנו . והרד ושערך נמח אלמא עליון מינן דקדיש : כשנש פלגיהם דיך . שהיו מלרשי מסתקם בך וממעוטה דיך :
למען שרי נעוררך . כדי להחכיך זלגות בך כשהיה ראיה לנאש ותבוזי לימי נערות שרי לשון הקללה כלומר עדין היו שערות נעוררך
שומדים להסתחא וללחא אלמא דרם קרמי : ומאי שרי . דמשמע דעדין היו לנאש : כולס כרדי כמי . והאי שרי לשון שדים :
אזכרפ

(6) נבי ואלא ידענא
דמשום : (ז) עם קמ"ל
דאי חסר אלף ודאי
חסותן אתי ומעור :

(6) נכא דליל דליסין
מכאן סביב טעם טלמס

ולפסמיס ממך עבודת
כתוך טעם כפימית ואלא
למחך וכו' .

במחלה איתא ל' יום לפני ראש השנה יהיו חסודים
שנה ומשם ואיך ה' שנים שלמים יש לומר כיון דגלי קרא דשית
היא שנה שלמה הוא הדין דראשונה כביעין שלמה : ר"ב גידל אמר
רב לערכין . ואל"ה כיון דבערכין
מוקי לה א"כ הדרח קשיף לנזכרין
לדרב גידל לא משכח רב חנא כותיה
ו"ל דקסבר רב חנא הוא ופליגי :
אמר ר"ח הלכה כר' יוסי בן
כיפר . ואל"ה והא רבי
אלעזר גופיה פסיק בפ"ק (נעל ת)
כרבי אליעזר ב"ר אבא לא וכו' דהך
ההכא לא תביע מסוס דר' יוסי בן
כיפר קאי כותיה ה"א תביע נמי הכה
היה"א דר' נגיס אע"ג דרבי יהושע
קאי כותיה אלא תמוס דרבי יהושע
מכרי אליעזר קבלה הכה נמי רבי
יוסי משמיה דרבי אליעזר קאמר לה
ו"ל משום דהכא קאי רבי כותיה
דקאמר וכן הורה רבי בלוד ולא כמח
רבי אליעזר . פסיק א"ל הוקף
במשניות אמר בפ"ק דהלכתא
כותיה בלרכב :

בב"מ ט"ו ע"פ ס"ט

תוספי הרא"ש

ובשביעית נמי יעבר .
ותוספת היתה שנה ששית
(א) דילפינן מפרסא דביעין
שנתשך עברתי עד
שנת הולת שביעית
ולא אמרנן ל' יום ראש
השנה חסוד שנה אבל
בשנה ראשונה דלמא
ל' יום לפני ראש השנה
שנה ו"ל כיון דגלי
קרא דשנה ששית
סלימא ה"ל שנת
ראשונה : אמר רב
גידל אמר רב לערבין
אי לערבין דוקא קאמר
גידל דס"ל רב חנא הוא
תביע א"ר אלעזר הלכה
כר' יוסי בן כיפר ותוספת
הא ר' אלעזר טעיה כו'
דאמר ר' חנן הלכה כר'
אלעזר אלא כר' א"כ
משום דאיכא ר' יוסי
בן כיפר דקאי כותיה
לא קא תביע ליה הא
ליהא דרמי דהא דר'
נגיס ר' יהושע קאי
כותיה אלא משום דר'
יהושע כו' אלעזר קמח
הכא נבי ר' יוסי בן
כיפר משום ר' אלעזר
אמר ר"ל דהכא נמי
אמר ר"ל דהכא נמי
כדאמרין לעיל וכן
דורה בלוד ולא מנה
ר' אלעזר דרתי אין
דוקא במשניות דהא
דאמר ר' אלעזר בפ"ק
היתב"ח אימיהו כותיה :

הדרן עלך דיוצא דופן

בא סימן

ר"ם חזק סימן העליון כיון דלא
סמיכן עליה ולעיל נמי דהכא חזקיה
סימנים ומפרש ר"ם לחבותן קאי ו"ל
דאליצריך לענין עונשים וקידושין
ומילי טובא דרוב פעמים תחתון אתי
ברישא דקאמר בגמרא ואל"ה אי
חויק עליון מסתמא ככר בא התחתון
וגדולה היא ולריכה גמ לקדושין ונס
לסבר כדמחוסה : והכ"א או מוללת
או מתיבמת . חפילו היא קטנה
מתיבמת לרבנן דר"ם ללא חיישי
למיעוטה נבי ה"היא דקטן וקטנה לא
חולצין כו' אבל למולה כביעין שתהא
גדולה כדאמר נמי הכה יפה חמרת
שאין חולצין לחסותי כפרשה ומקשינן
אשה לאיש וליה להו דרבי יוסי דאמר
כפרק מנע חללה (שם דף קה) :
אשה בן גדולה בין קטנה :

הדרן עלך דיוצא דופן

בא סימן

היישי למיעומו והני מילי בסתמא
אבל היכא דברקן ולא
אשכחן אימר מרדי ליה רבנן לר"ם
העליון קדים קמ"ל דאי אפשר (ז)
ודא אתי ומתיר ונחת דנתר בשלמא
לר"ם היינו דכתיב שדים נכבנו ושערך
צמח אלא לרבנן איפכא מבעי ליה :
ה"ק כיון ששדים נכבנו בידוע ששערך
צמח בשלמא לר"ם היינו דכתיב
בעשות ממצרים רדך למען שרי
נעוררך אלא לרבנן איפכא מבעי ליה :
ה"ק כיון שכאן הדין בידוע שבאו
נעוררך ואיבעית אימא מאי שרי
בולה ברדי כתיב וה"ק הקב"ה
לישראל

הדרן עלך דיוצא דופן

הדרן עלך דיוצא דופן

הדרן עלך דיוצא דופן

הדרן עלך דיוצא דופן

בא סימן פרק ששי נרה

ממ

עין משפט נר מצות

ואיבעיתא אימא ר"ש (ג) ולאמר הפרק... קאי דקאמר ר"ש תוך הפרק... דוקוק ולא חתינו למסמך עלייהו לחלילה ולמחיו דהא אפי' משחקתו... כלפני הפרק כדמסקין שלה יולא דפן (לעיל דף מו.) וההוא אית'... לניהו ושדרין לה, לא מהימני אלא להתמיד דלית ליה חוקה דרבה :

לפסקיה דרבינו . דהא מפני שאמרנו... דאמר ר' אבהו ר"ש (ג) ולאמר הפרק... דוקוק ולא חתינו למסמך עלייהו לחלילה ולמחיו דהא אפי' משחקתו... כלפני הפרק כדמסקין שלה יולא דפן (לעיל דף מו.) וההוא אית'... לניהו ושדרין לה, לא מהימני אלא להתמיד דלית ליה חוקה דרבה :

לעיל ג] [בכוח פ. ע"ג] * היינו: ז"ל ע"א: סיניטא גמ' מ' ת"מ כ"ב כ"ג [לעיל ע"ג] [שנת ט.]

ואיבעיתא אימא רבי שמעון (ה) ולאחר הפרק... לית ליה חוקה דרבה : מפני שאמרנו אפשי... כי : הא חו רמה לי הא תנא ליה רישא *וכי... חיימא משום דקא בעי למסתמה ברבנן פשיטא... *יחדו ורבים הלכה ברבים? מה דתימא... מסתברא מעמא דר' דקא מסייע ליה קראי... קמ"ל ואיבעיתא אימא משום דקא בעי למתני... "כיוצא בך" מ"תנן" כיוצא בך כ"ל ה"ם... שהוא מבנים, מציא רישא שמוציא אוינו מבנים... כ"א א"ר ר' ייש' בו צפורה יש בו עצמ' ויש שיש... בו עצמ' ואין בו צפורה *ה' המטמא מדרם... מטמא טמא מת, ויש שמטמא פטור מת ואינו... מטמא מדרם : ג' *מבנים פטור למה חטאת... ופטור משום נטמא, מציא' כשר למי חטאת... ופטור משום נטמא, אמר רב אמי 'שנתיב' כל... חרם שיעורו בכונם משקה ולא אמרו מוציא... משקה אלא לענין נטמא-בלבד מאי מעמא?... אמר ר' זוטרא ברביה דרב נחמן לפי שאין... אומרים 'הבא נטמא לנטמא' תנו רבנן

ואיבעיתא אימא רבי שמעון ולאחר הפרק... לית ליה חוקה דרבה : מפני שאמרנו אפשי... כי : הא חו רמה לי הא תנא ליה רישא *וכי... חיימא משום דקא בעי למסתמה ברבנן פשיטא... *יחדו ורבים הלכה ברבים? מה דתימא... מסתברא מעמא דר' דקא מסייע ליה קראי... קמ"ל ואיבעיתא אימא משום דקא בעי למתני... "כיוצא בך" מ"תנן" כיוצא בך כ"ל ה"ם... שהוא מבנים, מציא רישא שמוציא אוינו מבנים... כ"א א"ר ר' ייש' בו צפורה יש בו עצמ' ויש שיש... בו עצמ' ואין בו צפורה *ה' המטמא מדרם... מטמא טמא מת, ויש שמטמא פטור מת ואינו... מטמא מדרם : ג' *מבנים פטור למה חטאת... ופטור משום נטמא, מציא' כשר למי חטאת... ופטור משום נטמא, אמר רב אמי 'שנתיב' כל... חרם שיעורו בכונם משקה ולא אמרו מוציא... משקה אלא לענין נטמא-בלבד מאי מעמא?... אמר ר' זוטרא ברביה דרב נחמן לפי שאין... אומרים 'הבא נטמא לנטמא' תנו רבנן

תוספי הרא"ש... כשר לבי טמא. הוא... דאבינו כל טעיה... כלי ללית ליה ארטה... נעשה הדין בו' ימים... ששון כל כהן השוקף... זה המעלה והסודות... לפי שהכל' לטמא... להוציא שכל שדוקין... אלא לענין נטמא... ר"ח וזו שבר'... בלשון יין וזאת שאין... שבר' כל חרם מטמא... טמא נטמא אלא... אפי' ר"ח וזו שבר'... ושביר לנמיר שהחשב... ר' יוח' וזו שבר'... כלים ויחיהו לנפטר... פריטות חרין שבכלי... חרין חרן והטמאהו... שיעורו בכדי פירט... קפן. ועל לוג ופטל... עד טהר בביעיה... ובין דאריה ע"י יתד... אפי' והרול שבתי יתה... שיעורו כדי פירט קפן... י"ל כיון דהך דרך... לית שבר' כל גזול... כשון קפנים כל קפן... כשהר דעתי. וטוה... קשה טהר... בתוספתא דכלים נבי... דקדוקי דהל' והנהנין... ששון וישאן כלי מקבלין... שמוה סבאן להבא... דבר ר' מאיר ור"א... כל כל חרם שיעורו... אורח שוב אין לו פוסחא... עולפיה. והבא אסרין... אפי' דמחור נפשו ית... לו פוסחא כ"י יתד... וכן בניקב נטמא ית... פירט מקבלין חריתם... ועדיין כלי חרם קבל... יתד לטמאים מקבל... שמוה סבאן להבא... י"ל דהא נטמא צריך... חוק דווחא צריך שמוה... ע"י יתד והרואי חרמ'... דאין לו פוסחא לעולם... יתד נפשיה (שמוה) חרין. והעיה חרן... מבס' כלים חרמ' חליות... מוחה מ"י פטוחי פטור... מוחה מ"י פטוחי פטור... כ"ב א"ר דהא דאמר... רבנן דאין לו פוסחא... לעולם היינו שבשרים... קפנים פטוחים שיעור... והפסחים כוה"ל דחמט... גרמיון וזו אפי' בו... חוקין אלא דך דתגור... מיירי שחיה כלי חרם... כחמח"ב ע"י חוקין :... כ"ב דוקין ליה חרם... מוסף. כ"ל יקב ב'כונם... מוסף. כ"ל יקב ל'טמא... כהן משקה וכן ב'... חמט מוחה דקאמר רבא... חמט מוחה כלי חרם... יקב בכונם משקה... מוחה כלי חרם חמטבל... מוסף. אב"ל ע"י

ק"ק ר'... א"ר א"ר... א"ר א"ר... א"ר א"ר... א"ר א"ר

ביצד בודקין בלי חרם לידע אם יקב בכונם משקה אם לאו יביא עריבה מלאה מים ונותן קדרה לחוכה אם כנסה בידוע שכוונם משקה ואם לאו בידוע שמוציא משקה רבי

לעיל רבי זוטרא ורבי יהושע בן לוי דלמי חרם רבי שמעון... פלגיה הלא תנאי ועוד דלעיל קרי ליה זמן והבא קרי ליה פרק ועוד... פרק משמע גדולתו כמו (יבמות ס"ג) והבא קרי ליה פרק ועוד... המוליא יין (גמ' דף ט) בטות ישראל הגיעו לפרקין ולא הגיעו פירות... הביאו ב' טערות ולא הגיעו לכלל שנים ומפשיך רבינו חסד פלגיה... הבא זיום אחרון של שנה י"ב ויום אחד לנקבה או זיום שנה י"ג... ויום אחד לזכר ואותו יום אקרי תוך הפרק דלמי יהודה או יתד... הבא שערות מחמטיו היום ולרבי שמעון בסבט וק"ל כרבי יהודה... לגבי רבי שמעון בפרק מי שהוליוהו (עירובין דף מו.) והשחא יבם... קטן או יבמה קטנה שבחו לחלוץ טוב לכתחלה לבודק לפני הפרק... חס יס להם שערות וכן לאחר הפרק וחס הן אחריו שהיו קודם... מחוץ עד שיביאו שערות אחרות אבל יבם גדול ויבמה גדולה דלא... אשפר עוד לברר חולין שפיר חס יס להם שערות ואין לחוש שמא... לפני הפרק בלא כדפירשתי לעיל ואם יס ליבמה דדים גדולים אין... לריך לבודק אחר השערות דהא אמרינן לעיל אי אפשר שיבא העליון... עד שיבא החמטין : כ"ש ר' חמטא. והא דאמרינן (יומא דף ג.)... שכל מעשיה כבלי גללים בכלי אבנים בכלי אדמה היינו בזמן שמיין על... כהן השוארה שהחמטיו חס לפי שהקילו לטמאהה לשחטה בעטוב יום... להניח מלבן של זרוקס (ב) א"ר לענין נטמא. פירט ר"ח... (ג) נטמא הוא שבר בשלשן יין ונראה דלון שבר כלי חרם טמא מטמא... נטמא אלא ח"כ יתד דהא אפילו שלם כשיקב בכונם משקה טהור... עד שיעורה לאוכלין כ"ש חס שבר לגמרי דבעו השברים יתד ור"ח... והא דתנן (ג) וייחיהי לה בפרק אלו טרפות (חולין דף נד:) הדקין שבכלי... חרם הן וקרקרוטין והפוטיות שיעורן בכדי סיכת קטן עד לוג... ומלוג עד סאה דרביעית כ' כיון דליירי. ט"י יתד אפילו שבר מכלי... גדול יתא שיעורו בכדי סיכת קטן וי"ל דלון דרך לית שבר קטן... הבא מכלי גדול ובטלה דעתו אלא כל בני אדם חס חמט הא דתנאי... בתוספתא דכלים ס"פ חמט וטבחה ושולי המחין וקרקעות הכלים... אין ממלאים. ואין מקדשין בהם שפאן ועשאן כלי מקדשין בתן כ'...

לעיל רבי זוטרא ורבי יהושע בן לוי דלמי חרם רבי שמעון... פלגיה הלא תנאי ועוד דלעיל קרי ליה זמן והבא קרי ליה פרק ועוד... פרק משמע גדולתו כמו (יבמות ס"ג) והבא קרי ליה פרק ועוד... המוליא יין (גמ' דף ט) בטות ישראל הגיעו לפרקין ולא הגיעו פירות... הביאו ב' טערות ולא הגיעו לכלל שנים ומפשיך רבינו חסד פלגיה... הבא זיום אחרון של שנה י"ב ויום אחד לנקבה או זיום שנה י"ג... ויום אחד לזכר ואותו יום אקרי תוך הפרק דלמי יהודה או יתד... הבא שערות מחמטיו היום ולרבי שמעון בסבט וק"ל כרבי יהודה... לגבי רבי שמעון בפרק מי שהוליוהו (עירובין דף מו.) והשחא יבם... קטן או יבמה קטנה שבחו לחלוץ טוב לכתחלה לבודק לפני הפרק... חס יס להם שערות וכן לאחר הפרק וחס הן אחריו שהיו קודם... מחוץ עד שיביאו שערות אחרות אבל יבם גדול ויבמה גדולה דלא... אשפר עוד לברר חולין שפיר חס יס להם שערות ואין לחוש שמא... לפני הפרק בלא כדפירשתי לעיל ואם יס ליבמה דדים גדולים אין... לריך לבודק אחר השערות דהא אמרינן לעיל אי אפשר שיבא העליון... עד שיבא החמטין : כ"ש ר' חמטא. והא דאמרינן (יומא דף ג.)... שכל מעשיה כבלי גללים בכלי אבנים בכלי אדמה היינו בזמן שמיין על... כהן השוארה שהחמטיו חס לפי שהקילו לטמאהה לשחטה בעטוב יום... להניח מלבן של זרוקס (ב) א"ר לענין נטמא. פירט ר"ח... (ג) נטמא הוא שבר בשלשן יין ונראה דלון שבר כלי חרם טמא מטמא... נטמא אלא ח"כ יתד דהא אפילו שלם כשיקב בכונם משקה טהור... עד שיעורה לאוכלין כ"ש חס שבר לגמרי דבעו השברים יתד ור"ח... והא דתנן (ג) וייחיהי לה בפרק אלו טרפות (חולין דף נד:) הדקין שבכלי... חרם הן וקרקרוטין והפוטיות שיעורן בכדי סיכת קטן עד לוג... ומלוג עד סאה דרביעית כ' כיון דליירי. ט"י יתד אפילו שבר מכלי... גדול יתא שיעורו בכדי סיכת קטן וי"ל דלון דרך לית שבר קטן... הבא מכלי גדול ובטלה דעתו אלא כל בני אדם חס חמט הא דתנאי... בתוספתא דכלים ס"פ חמט וטבחה ושולי המחין וקרקעות הכלים... אין ממלאים. ואין מקדשין בהם שפאן ועשאן כלי מקדשין בתן כ'...

רבי ר"מ ומכ"ל כלי שטהר טעה אחת אין לו טומאה עולמית... חסד חוליות פתוח מ"ל טפחים טהור מרחו כשני מקבל טומאה משיסקיו אפחות בו סופגין אלאם מהיבה חס חוקין ולא מסתברא... דאחיה כ"ל ולא כריבין וי"ל דמה שאין לו טומאה לעולם כשיטהר הפחותיה שיעורו כחולין (דף נה.) ותמותה גביעותם לא מהיבה... חוקין ביה אלא דך דתגור מיירי דע"י חוקין הוא כבמחלה : אם כנסה בידוע שהוא ככונם משקה. והא דאמר בפרק כל הכשר (חולין... דף ק.) אי ביעה דולא ככונם משקה מילת' לייפ' ומטבילין בו הדיים דהו' מחוברין לנהר לאו היינו בכונם משקה דהכל דהתם איירי כשהקב... כל ק' גדול עד שהמים מקלחין והיו חבור ע"י גלוק לדיים דאפי' דלענין טבילה לא הוי חבור וכונם משקה דהכל שיעור טוף טוף טוף... כדלמך כשקטן מיעה אפשיך דהוא כונם משקה הוי כדלמך דהתם הוי מייתי האי כונם משקה דהכל דאמר רבא כלי שיקב בכונם... משקה אין טעלין הימנו לידים משמע דהוא כונם משקה לא קאמר כונם משקה אלא כלי חרם וכו"מ ח"א דרבא דהכל המלוגיע (שנה דף נה.) נמי קאמר ה' מדוח... אפי' דבטלין שמועתין בתהיתיהן ובכרייתיהן לא קאמר כונם משקה אלא כלי חרם וכו"מ ח"א דרבא דהכל המלוגיע (שנה דף נה.) נמי קאמר ה' מדוח... בטלין הימנו לידים יס להתמיד בכל הכלים שיקב בכונם משקה אלא לעולם מהם שאלא הכיר שם כלי חרם אלא קאמר ליה חס : חס :

ע"י תוס' ס"פ חמט... דתם מסודרים ככונם... יתד

הל הבה נא וזאת דאמר רבא במ' כלהבשר כלי שיקב בכונם משקה טהור עד שיעורו לאוכלין כ"ש וכו'.

מחשבת חיים לא שמה מחשבה. ומחייב לא תכבד לאלוהה עד אחר שמיטה והכי מזה הכל אי שמה מחשבה לא פקע עם אוכל מיעה במה שמתעלה עד שהפסד מאכילה כלב :

תרנגולתא דלגמא. הזכר אסור לפי שאין לו סימני טהרה ולא שרי נטעטס

כל הויזא מן הטוור טוור שהרי האם לא ילדה האפרוח אלא ביטים הטילה והאפרוח מעפרא קא גדיל ונאסר ממילא ע"י סימני טומאה ונקבה נמי אין לזכרה למזן דלגמא זה וזה גורם, דהא הפרוח לא ילא אלא מן הביצה ומעפרא קודיל דפרעיות ומיעה נראה עיקר שקני מניסין הו' והמין שקורין תרנגולתא דלגמא שרי הזכר והנקבה דיש לן סימני טהרה והמין שקורין תרעול דלגמא אסור הזכר והנקבה דאין נראה שמין אחד הלוה, הזכר מהנקבה ועוד כיון דלא היו משופה טומאין הכסובין דבהנהו ככל מין יש זכר ונקבה משום סימני טומאה אין לאסור עד שיהא בו כל ד' סימנים דמנשר ילפין :

בא א ב מיי' פיג טה' טומאה תולדין הלכ' כב ב מיי' ט' ע' לני : כב ד ה מיי' ט' ע' לני : כד ו מיי' ט' ע' לני : ה טומאה הלא :

g K / J
g זנין מחבת אולית
ו מחבת חילוי (תוקף)
אנינ מחבת
2 מחבת חיי' (תוקף)
א'נ' מחבת

צריכות מחשבה לכשיחלוש קסבר מחשבת חבור לא שמה מחשבה אמר רבא אה אה אנן נמי חנינא דברים נאמרו בגבלת עוף שהורוה אחד מהן צריכה מחשבת ואינה צריכה הכשר אלמא מחשבת חיים לא שמה מחשבה הכא נמי מחשבת חבור לא שמה מחשבה רבי יורא אמר הכא בגזול שנפל מן הרום עסקינן דלא היה קמן דלחשוב עליה א"ל אבי תרנגולת שביבנה מאי איכא למימר א"ל תרנגול ברא היה, אחיבו עליה תרנגול ברא עוף שמה הוא ועוף שמה מי קמטמא אמר ר' אביי גברא רבה אמר מילתא לא תחייבו עליה בתרנגולת שמרדה ומאי ברא דאיכא זמרה רב פפא אמר תרנגולתא דאגמא הוא רב פפא למעמיה אמר רב פפא תרנגול דאגמא אסור תרנגולתא דאגמא שריא וסימנ' עמוני ולא עמונית דרש מרשב תרנגולתא דאגמא אסור חיויה רבנן דדרסה ואכלה ודיינו גירוזא ת"ד גזול שנפל לגח והחשב עליו להעלותו לכותו טמא, לכלב מחור, ר' יוחנן בן גורי אמר אף לכלב טמא אד יחתן בן עמי ק"ו אם מטמא טומאה חמורה שלא במחשבה לא יטמא טומאה קלה שלא במחשבה אמרו לו, אם אמרת בטומאה חמורה שכן אינה יורדת לכך האמר בטומאה קלה שכן יורדת לכך אמר רבנן תרנגולת שביבנה תוכיה שיוורת לכך וטמאה שלא במחשבה אמרו לו משם ראייה כותים היו שם וחשבו עליה לאכילה

במאי עסקינן צילמא בברכים למה לה מחשבה והתן גבלת בהמה טהורה בכל מקום וגבלת עוף טהור והתלב בברכים אין צריכין לא מחשבה ולא הבשר אלא בכפרים, ומי איכא למ"ד דלא בעיא מחשבה והתן גבלת בהמה טמאה בכל מקום, וגבלת עוף טהור בכפרים צריכה מחשבה ואינה צריכה הבשר א"ר ועירא בר חנינא לעולם בכרך, וגו' מאסתו ועשאתו בכפרה א"ר יוחנן בן גורי קל וחומר אם מטמא טומאה חמורה שלא במחשבה, לא תטמא טומאה קלה שלא במחשבה אמרו לו לא אם אמרת בטומאה חמורה שכן אינה יורדת לכך

אלא בכפרים. סימה דע"כ רבי יוחנן בן טורי לא בעי מחשבה אפילו בכפרים מרביר ק"ו ור"כ מאי פריך יש לומר דה"ל [אלא] בכפרים ומי אכא בו ור"כ בלא כפול לגמ כמי לרבנן לךך מחשבה ואע"ג דמקשה חייק ארעיהו הא דיקטן, גפול לגמ מכל מיקוס פריך מעיקרא אילמא בכפרים בו דסבר דתוקמ' נפילה לגמ לא זיממאס כולי האי עד שעשאה כפר עד דמנטי רבי יורא : ר"י גבי כפרים והחלב דחלב דמאי אי דבגמא טהורה ולריכה מחשבה בכפרים דאין לךך לאכול חלב חס כן אחאי אין לךך הכשר דחלב כבלת בהמה טהורה אין כופה לעומא טומאה חמורה כדלמתינן ככל שפה (פסחים ג.) מחלב כבלה וחלב טרפה ישאה לכל מלאכה ואי בחלב שמוטה הא דס שמיטה לא מוכר כיון דקאמר לךך מחשבה וליכא חכיה סס אוכל עליו עד שחשב דהכשר אינו מועיל עד שיהא אוכל כדלמר בעבור והרובין (מלין קמח.) גבי עולשין שהדיתן לבהמה ונחלב בזהו טמאה פשיטא דחלב לךך מחשבה דמ"ש מחשבה וגבי כרכים גרסינן ליה ומיירי בלחלב שמוטה דכיון דאין לךך מחשבה היו אוכל ומתכבד כדס שמיטה : שום

מאי אינה יורדת לכך אמר

נמי לא בעי הכשר מים ולא הכשר נגיעה שרץ הכשר הייט דבר שמשכויר לטומאה כגון שרץ ומים : אף לכלב טמא. טומאה דלכילת כלב מחשבה היא אלא לר' יוחנן בן טורי לא בעי מחשבה בלחלב חבור ופשיטא לא תכבד עליו כגון שלא ידע שזה הוא : טומאה קלה. אוכלין ומשקין : אינס יורדא לכך. אינה יורדת לרין מחשבה ולקמן מפרש מה היא : תרנגולת שביבנה טוכיה. שמהה תרעולת שביבנה וכן מעשה לפני חכמים וטומאה שלא במחשבה והא על פי שזרדה לכך כלומר דלטומאה קלה טומאה שלא במחשבה ובטומאה קלה אמרת יורדת לכך : ככל מקום. ואפילו בכפרים ליהא אוכלין מרובין סתמא לאכילה : וגבלת עוף טהור בכפרים. דלכילת עוף מחשבה וכהו אכלוהו בכל מקום. סתמא לאו לאכילה הלכך בעיא מחשבה ובהו אכלוהו בכל מקום מחשבה מטמא אפילו אר"כ וכל שכן אוכלין ומשקין, אלא להכי מהינן מחשבה דאי איכא פתוח מכיבנה שאר אוכלין ופתוח מכיבנה כבלה מושלים לכיבנה חסיב (א) אינה מלטפרא בהריבוי ומקבלת טומאה בנגע שרץ אלא לא : ואינס צריכס שכשר. דכופה לטמא טומאה חמורה : לעולם כפרך. והייט טעמא דלרבנן בעיא מחשבה דגח שנפל לחסיה מאסתו ואיע הגון לאכילה כל כך : טומאה

(ה) נראה דל"ל דהי כמה מחשבה ה"ל דלא חסיב לאכול וכו'. וכן נבוא' לךך לגביה ולבס' גריכוס ו' (א) לא לא שמה מחשבה אג' דמחייב לא תכבד לאכלה וכו' וכו'.

לריכות מהשכס. לאכילה ושוב הטמא טומאה תולדין שיחשב עליהן לאחר חליטקן לאכול ואע"ג דכבר חשב בחבורן שהרי נמלך עליהן לאחר : לריכות מהשכס. לאכילה ושוב הטמא מחשבתו וחמור וטעמא תולדין בנגע דהא מחשבתו קודם מהשכס אין לה טומאה אלא בבית הבליעה : ואינס צריכס שכשר. כדליף לקמן בשמעתין אין לךך שפוטו לטמא טומאה חמורה אין לךך הכשר לא שום הכשר ירידת טומאה לא הכשר מים ולא הכשר שרץ אלא מחשבתו בלא שום נגיעה : אלמא מחשבת חיים. דהא מחייב סתמא לאכילה ואפ"ה לא מהינן האר מחשבה לטומאה דבעינן מחשבה בשעה שראוי לקבל טומאה ומחייב לא בר קבול' טומאה לא שמה מחשבה : מן פרוס. עוף ככר פרוח באייר דלא היה קמן מחיים ליתחבבה : תרנגולת שביבנה. דלמתינן לקמן טוכיס היו סס וחשבו עליה והא תרנגולת עוף מומין היה והייט קמן מחיים ופשיטא הכי בעי מחשבה לטומאה נגע : עוף טמא מי טמא בבית הבליעה. והא קיימא לן (מלין דף ק') מי שאסורו משום כל חאלב כבלה ילא זה שאסורו משום כל חאלב טמא לאו ותרגולת שביבנה טמאת בבית הבליעה הוה מדקא חייבי לה רבי יוחנן בן טורי לקמן סייעתא למילתיך דפליגי בגזול שפלה בגמ אלמא דומיא דגזול הוא : שמרדס.

שכרה ועשית מדכריה לאחויה וסס גילה אפרוחין ומזה נפל אחר כאן דלא הייה בו מחשבה מעולם : ומאי ברס. דקאמר לנו : דליכרתי מפרס. בעשה מדכריה לאחויה : תרנגולתא. נקבה דלגמא הוא דהייה עוף טהור הוא חליבה דרב פפא : חיוסף רבנן דרס. מקבלת טומאה על מחללה ואצי אומיב שזורסת על מחללה כרגליה לחחו שלא יבא בוט לפיה ואין עוף טהור עושה כן : וסיינו גירוסא. דקיימא לן גירוסא-עוף טמא הוא דלמר צפרק כל הכשר (מלין דף ק') כל מה דאמר לן רחמנא שרא לן לקבלה אסר לן דמח שרא לן כדבר אסר לן גירוסא שרא לן לישא דבורא : גזול. טהור : שנפל לגס. ומת : ומשכ עיו. להעלותו לכותו להחייבו : טמא. טומאה אוכלין ומטמא אוכלין אחרים בנגע דמטמאו בזה עיו טומאה משחבד עליו כדליף לקמן הואיל וכופו מטמא ארס כגון האוכלו מטמא בגדים בבית הבליעה לענין טומאה קלה כגון האוכלה מטמא בגדים בבית הבליעה

זכים קכ: טכוח מ"ח
מ"ח בכוחו. שקלים [ח]

(מכוח י"ב עינין וכו')

מלין ככ:

(טכוח פ"ח מ"ו)

(שנה כתי' וכו')

עוקינ פיג מ"ז כטוח
' כריעות כה

עוקינ פיג מ"ז כטוח
ס כריעות סס

דגרות הב"ח
(ה) רש"י דיה נבלה
כמה וכו' אי חסיב עליה
מערפא :

(ח) נראה דל"ל דהי כמה מחשבה ה"ל דלא חסיב לאכול וכו'. וכן נבוא' לךך לגביה ולבס' גריכוס ו' (א) לא לא שמה מחשבה אג' דמחייב לא תכבד לאכלה וכו' וכו'.

בא סימן פרק ששי נדה

אלא ש"מ עולין ש"מ וטעמא דרב הוה דרב יהושע
אפי"ן דאי ספק ספקא מ"מ חי בעלמא אין עולין האל
נמי הוה לן לתגור אמו בעלמא: **וכן** למאה וכן לאפי"ן ימי
שמיטה (ג) כימי זבחה דמותר' ימי נדה כל הימים שזכרה אפילו
מאה או חלק מקדו ימי זבחה עד
שחשבור' נקיים :

(פגל טו)

ימי לידה שאינה רואה בהן מר שיעלו
לספירה זבחה אמר רב כרנא ת"ש ראתה

שנים ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה
הפילה הרי זו ספק זבחה ספק לידה מביאה
קרוב ואינו נאכל ונמי לידתה שאין רואה
בהן עולין לה לספירה זבחה אמר רב

פפא שאני התם כיון דאיכא למימז זולת
זכר היא וכל הני שבעה חזרי דקהביני
לה סלקי לה לספירה זבחה אמר ליה רב
הווא ברירה דרב יהושע לרב פפא ביולדת
זכר איכא לספוקי ביולדת נקבה ליכא
לספוקי אלא לאו שמע מינה עולין שמע

מינה יתעשה ימים ממאין ותעשה ימים
מחזרי משמשא שמונה ימים מחזרי שמונה
עשר ימי יתעשה ימים ממאין ועשירה ימים
מחזרי ימי שמושה ל"מי זבחה וכן
למאה וכן לאלף :

הדרן עלך בא סימן

ד' הגדה יובשר המת מממאין לחין
ומממאין יבשין אבל הווב והניע
והרוח יושעין ה"תכלה יהושכבת זרע
מממאין לחין ואין מממאין יבשין ואם יכולין
להשרות ולחזור לכמות שהן מממאין לחין
ומממאין יבשין יכובה היא שרייתן

כ בפושעין מעת לעת רבי יוסי אמר בשר
המת יבש ואינו יכול להשרות ולחזור
לכמות שדחה מיד: **ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'**
אמר חוקיה דאמר קרא והורה בנדרתו
מדה כמותה מה היא מממאה אף מדה
מממאה אשבתן לה יבש ואלא אמר רבי
יצחק אמר קרא יהיה כבדתינו יהא ואיכא
הני מילי בלח ונעשה יבש יבש מעיקרו אלא
ורו הא דתנן המפתל כמין קליפה כמין
עפר כמין שערה כמין יבתושין אדומים
חמיל למים אם נמחו ממאין פלוגיה רבויא
היא אמר רבי עושה משכב ומישב לממא
אדם ולממא בגדים אף דמה נמי עושה
משכב ומישב לממא אדם ולממא בגדים
אמו דמה בר משכב ומישב הוא ולמעמד
אבן מגונעת בת משכב ומישב היא דאיצטרך

קרא למעושי דתניא יכול תהא אבן מגונעת עושה משכב ומישב לממא
אדם לממא בגדים ור"ן וז"ל ומה זב שאינו מממא מביאה עושה משכב
ומישב לממא אדם לממא בגדים אבן מגונעת שמממאה מביאה אינו
דין שמממאה משכב ומישב לממא אדם לממא בגדים ת"ל הוב הוב ילא
אבן מגונעת מעמא דמעשה קרא הא לאו הכי מממאה ומבאה לאו מי אמרת
הוב ולא אבן מגונעת ה"ג אמר קרא אשר היא יושבת עליו היא ולא דמה
אי

ילתין מהדרי לשמאלה לה יושב ונלוי מלוא בעלמא הוא : [ת] הא דתנן המפתל כמין חתיכה יחיה מלי ותו דיינו קטייה גימא ור"ל דהוי כמו אלת תנו ור"ל ה"ג יבש מעיקרו מידר הא תנו המפתל רב' א"ג
והו יבש משחתי ב' האי שגשגת כמין יבשה או קליפה בנה לן : יבול תחא אבן מגונעת עושה משכב ומישב לפשויו אדם לפשויו בגדים : ורימתי מי הברוח ממזרע נופח ולא עבירי משכב ומישב אלא לפשויו אכלין
ומשקן כדכתיב במסדרים מקל אבן דברים : ולקמן בפרק כרוא ארשע בע"ה : ור"ל דעיקר דינא לאו בעי' למיפק אלא לפשויו אכלין ומשקן כעין מצורע אלא כיון דמפרך מ"י מצי למיפק בני אדם ובררים נפק אדם
ובגדים הלכך לא חש לציטר מצורע יבשה שפמא מביאה ואינו עושה משכב ומישב אדם אלא לפשויו אכלין ומשקן כעין מצורע : ועיי' דהא דמצורע נופח
אינו עושה משכב ומישב אלא לפשויו אכלין ומשקן היינו מוכח תוב ולא המצורע ואכן המגונעת נמי אשיר עושה משכב ומישב לפשויו אכלין ומשקן כעין מצורע והא דלא מפרך תלמודא אלא עושה משכב ומישב
לשמאלה קלא משחתי ולא היה ידוע דלתיכא שווא ק"ל לא מסתמי ולא מברייחה : אבן המגונעת שפמא מביאה כ"י ורימתי מי הברוח ממזרע נופח ולא עבירי משכב ומישב אלא לפשויו אכלין ומשקן
הכינוי לשמאלה מילא

הגרות הב"ב
(ה) רש"י ד"ה ימי שמושה
(ו) כימי זבחה (ג) תו' ט'
ד"ה וכן וכו' כימי זבחה
(ג) ר"ה אף וכו' ויבשה:
ה"ה מלמדה משכב ומישב
ומשקן כעין יום נמי וכו' וכל האשכנז :

(פגל כב)

ד' הגדה ושניע קר"ק בע"ל
וממעייתיה הוב הן והוי אב
הטומאה: וכפס סוף צרייין: דמלא

אי הדרה בני האי צעורא לחין
ניכא: כשורשים טעם לפס : אכל
אי בני טפי מיס חמיס ח' יבאר
ממעט לעת יבשין הן : (ג') פגא
פיני מייל : דרס נדה ממחא נגע
ומשלו: אשכנז לח : דזוח למ שמע
כעין שווא זכ : יסיו : דס יהיה
זבחה : יבש שפיקרו : כוון יהיה
דתיקין : פין שפרס : ארומה :

עושה משכב : זיהא משכב ממחא
ארס ולא יהא רשון כנגשו אלל אב
הטומאה כמשכב נדה ענמה: שאינו
פעמא מביאש : ארס הכניס טס
הוב מביא איט טוחא: אבן שפוננפט :

ממחאה מביאה ארס הכניס עמה
לביית דכתיב והבא אל ביתו וכו' :
סוד : אשך יכבד עליו הוב (ויקרא
סו) : סוף : עושה משכבה אב הטומאה
ולא דמה עושה משכבה אב הטומאה
אלל ממחא הוא אף פתחיו
מכוס מחא לחיות רשון ואף על
פי שאין נגע בו דהא חיתקס לנה
והכי נמי תנן בלכות הטומאה (ג"ל
פ"ה ט"ז) דרס נדה ממחא כבמא :

(פגל כג)

גרות מדר"ב
גרשבורג
(א) רש"י ד"ה ימי שמושה
(ב) כימי זבחה (ג) תו' ט'
ד"ה וכן וכו' כימי זבחה וכו' ויבשה:
ה"ה מלמדה משכב ומישב ומשקן
כעין יום נמי וכו' וכל האשכנז :

יו א מיי פ"א מכלול
מקמל מכל ומשכ
מכלל י'
יה ב ג ד מיי
מכלל ק :

כי איצטריך קרא למשא. וא"ת למשא נמי לא איצטריך מהאיא
מטמא דלא גרע משכבה זרע דהא בזב קיימין ואיכא למ"ד
סוף פ"ב דב"ק (דף כ"ה) שכתב זרע מטמאה במשא אפילו בלא
ולמות זבה מק"ו וזה טעור בטהור פירות רוק טמא בטמא טמא

כנגד. כנגד מטמאה אדם ולא בגדים שעליו ובמשה מטמאה
אדם ובגדים שעליו כרכיב (ויקרא י"א) והטעם בכללה יומא עד
הערב והטעם אה בכללה יכנס בגדיו אבל כנגד לא כתיב כטום :
וז אפילו כנגד מטמא בגדים דכתיב והטעם בכזב האז יכנס
מטמא אור בגדיו וכן פסק דכתיב במשכב

כי איצטריך קרא למשא ואימא במשא
מטמא אדם ובגדים במגע אדם מטמא
בגדים לא למשא מיד דהוה אמנע נבלה?
לא ס"ד דתניא ואחרים אומרים הוב אתו

ומשכ והטעם אחת יכנס בגדיו
וקל וזמיר לטשא זכ עלמו : ופסקא
דנפקא לן : קומאה הוב מוהוב אח
זוב דאיפקא זוב לו זוב טמא למא
לי : זכ מרע זוב מרפי : וכתיב לזכר

זובו לזכר ולנקבה מקיש זובו לו מה הוא לא
חלקת בין מעעו למשא למטא אדם ולמטא
בגדים אף זובו בן והושא דנפקא לן מהוב
את זובו זובו טמא למא לי אמר רב יהודה

זובו טמא : דנפקא לן מיניה טיך
טומאה זוב מהשאה דרע מוהוב אח
זוב קך דרשא דלא חלוק בין מנש
למשאו ואפי"ט שאתה דורע לדרשא
אחריו : כימו ונישו : מין רוק סן :

מדסקרתא איצטריך ס"ד שיעור המשחלת
יוכיח שגורם טומאה לאחריים והוא עצמו
טהור ואי משום הוב את זובו למיניא הוא
דאתא זוב חד זובו תרתי ובשליש אקשיה

כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

השאה דאמר רחמנא זובו טמא דהא דרוש
ביה נמי האי : ודרוק : רוק מנול דתניא יוכי
ירוק יוכל אפי"ט שלא נגעו ת"ל במתור עד
שיגעו במתור אין לי אלא רוק בביד וניגעו
וכי האף שלו מנין ת"ל ובי רוק אמר מר

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

יכול אפי"ט שלא נגעו מתיבא תיני ס"ד נילף
רוק רוק מביבא מה החם אפי"ט דלא נגע
אף ה"ד דלא נגע קמ"ל (ה) ואיכא הני מילי
במגע אבל במשא לא מדי דהוה אשרי?
אמר ריש לקיש תנא דבי רבי ישמעאל אמר

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

קרא במתור מה שביד מהוה שמאית לך
ואימא במשא מטמא אדם ובגדים במגע
אדם למטא בגדים לא למטא מיד דהוה
אמנע נבלה? אמר ריש לקיש וכן תנא דבי
רבי ישמעאל אמר קרא במתור מהוה

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

שמחתי לך במקום אחר שמחתי לך כאן
ואיזה זה זה כנגד נבלה ואימא במשא
דשרי א"ב נכתוב קרא בראש מאי במתור
ש"מ תרתי : ומי האף : מאי מי האף אמר
רב בנגרין דרך הפה לפי שאי אפשר למי
האף בלא צחצוחי הרוק וד' יתגן אמר

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

אפילו בנגרין דרך החומץ אלמא קסבר
מעין הוא ורחמנא רבייה ור"ב נחשוב נמי
דמעת עיגו דאמר האו מאן דבעי
דלחמיה לעיניה ליכחול מעובר כוכבים
אמר האי מאן דבעי דלימות ליכחול מעובר כוכבים ואמר רב חייא
בר גוריא מ"ט דרב דלא אמר האי מאן דבעי דלימות האויל נבל לגונבן
ולתוציאן דרך הפה ורב גה דוירא גפיק דמעתא גופא לא גפיק ת"ש

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

השעה משקין הוב הן הויעה והליחת מתורה ויריעי שחורין מבלום דמעת
עיגו ודם מגפתו וחלב האשה מטמאין מטמאין משקין ברביעית אבל זובו
רוק ומימי רגליו מטמאין טומאה חמורה ואילו מי האף לא קתני בשלמא
לרב לא קתני דלא פסיקא ליה למתני זימני דתי דרך הפה וזימני דתי דרך
החומץ אלא לר' יוחנן ליתני ללעמינן ביה וניגעו מי קתני אלא תנא רוק וכל
דאתא מרביא הוא נמי תנא רוק וכל דאתא מרביא דמעת עיגו דכתיב

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

דמעת עיגו דאמר האו מאן דבעי
דלחמיה לעיניה ליכחול מעובר כוכבים
אמר האי מאן דבעי דלימות ליכחול מעובר כוכבים ואמר רב חייא
בר גוריא מ"ט דרב דלא אמר האי מאן דבעי דלימות האויל נבל לגונבן
ולתוציאן דרך הפה ורב גה דוירא גפיק דמעתא גופא לא גפיק ת"ש

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

וחושקו מרביא פלגיה חלב האשה דכתיב ודם חללים ישחה מה לי קפוליה
וחושקו מימי רגליו מגלן דתניא זובו טמא וזאת לרבות מימי רגליו
למטמאה והלא דין הוא ומה רוק הבא ממקום טהור טמא מימי רגליו הבאין
ממקום

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

שליש. אלמא משקה אוקרו : דם חללים ישחה. אלמא דם חללים הוא דהא קטליה פלגיה :
וזובו טמא וזאת. דמין ליה וזאת טהרה טומאה גוי ודריש האי וזאת אקרא לעיל זובו טמא וזאת
לומר דבר אחד נמי כזב :

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

דמעת עיגו דאמר האו מאן דבעי
דלחמיה לעיניה ליכחול מעובר כוכבים
אמר האי מאן דבעי דלימות ליכחול מעובר כוכבים ואמר רב חייא
בר גוריא מ"ט דרב דלא אמר האי מאן דבעי דלימות האויל נבל לגונבן
ולתוציאן דרך הפה ורב גה דוירא גפיק דמעתא גופא לא גפיק ת"ש

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

וחושקו מרביא פלגיה חלב האשה דכתיב ודם חללים ישחה מה לי קפוליה
וחושקו מימי רגליו מגלן דתניא זובו טמא וזאת לרבות מימי רגליו
למטמאה והלא דין הוא ומה רוק הבא ממקום טהור טמא מימי רגליו הבאין
ממקום

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

שליש. אלמא משקה אוקרו : דם חללים ישחה. אלמא דם חללים הוא דהא קטליה פלגיה :
וזובו טמא וזאת. דמין ליה וזאת טהרה טומאה גוי ודריש האי וזאת אקרא לעיל זובו טמא וזאת
לומר דבר אחד נמי כזב :

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

דמעת עיגו דאמר האו מאן דבעי
דלחמיה לעיניה ליכחול מעובר כוכבים
אמר האי מאן דבעי דלימות ליכחול מעובר כוכבים ואמר רב חייא
בר גוריא מ"ט דרב דלא אמר האי מאן דבעי דלימות האויל נבל לגונבן
ולתוציאן דרך הפה ורב גה דוירא גפיק דמעתא גופא לא גפיק ת"ש

זכ מנע נבלה : שטחתי לך
כמה שביד טעור : אם רק כמה שביד
טעור דהא ליה טעור נשא אם
הרוק : זכ מנע נבלה : שטחתי לך

לכ"ו
רוק כ"ו
לכ"ו
מקרא לכ"ו

לכ"ו
לכ"ו
לכ"ו

לכ"ו
לכ"ו
לכ"ו

לכ"ו
לכ"ו
לכ"ו

הגהות הב"ח
(ה) ג"י וחלל ס'
מילי כנגע :
ויקרא כ"ו

וכי ירוק כנגע בלתי
וכאשר ירוק ירוק
במקום אחר כנגע :

הגהות מהר"ב
רנשבורג
א' חו"ל ד"ס ו'ט'
דסייע רחמי שמי גנובס
מטמא סיכא וכו' כ"ל :

כרייתו ג"י

מ"י חו"ל כרייתו ג"י
ד"ס וחלל חלל

ד"ס

דם הנרה פרק שביעי נרה

עין משפט
נר מצוה

ממקום פומפוס - ממקום שזכו יוצא שהוא עומד בשבילו: דם סינאל
מפי אטפוס - של זב גומר יליף ליה לקמן דטור: יבול דם סינאל
מפיו - של זב יאל כדון ברוח ודם היוצא מפי אמוה יא יבול בוז:
ואינון אלא - דלת לרבות דם יבול להוציא מי רגלים: **שפתנגל**
מהאסף הרבה כאלה ואל"כ יולא תורה אור

דם - היוצא מפיו טורח - כפרק מלוח חליה (יבמות דף קה) מקין
בשוקת דלי לול הכי כמח משום לחטוי הרקב:
דם - היוצא מפי האמה - ואם האמר הא כבר ממעטין בריש
בנות כחיים (על דף נב): איש מורסד וש' לומר דהייט דלין
נעשה זב ע"י דליית אדם אבל אם

כא ה מיי' עס פמ"ז
טלכ"י :
כב מיי' ט"ז טלכות
טלכ"י :
כג מיי' ט"ח טלכות
אחט כטומאה טלכ"י :
כד ח מיי' ט"ג טלכות
טלכ"י :
כה פ מיי' ט"ח טלכות
טלכ"י :
כז מיי' ט"ח טלכות
טלכ"י :

כדון רוק ומי רגלים ושככה זרע: דם
אין מהענגל ויואל די אהא קמא
קמא נפיק: וטורר ונבלט - כשאיט
מוציאו: **אף כל כו'** - כדון סילון של
מי רגלים חוזר ונבלט יאל דם שאינו
מהענגל ויואל חלב אג"ג שמהענגל
איט חוזר ונבלט: ושלדו - דפוס
לרורו: קיימת - שלא נשבר ונחפור:
ככונן: כשבלו שלם פומא אפילו ויקרא
יבט: **כסס** - כשרלים כחיי (ויקרא
יח) כל הענגב בהם: מהס - וכל אהר
יפול עליו מהס כמותם ימאח (סס):
זכוני - פרו"ט - הגמלאים יבשים
כמתואר והוא לב ויש שקריון וחרו
בלנו ב"ט: **הססוסא** - בלגיה וקרקנה:
ררי - כעין יביר שהוא לח כמו (שמואל
ה כה) וורד רירו על זקנו: **סמילתו**
אט"ס שאין סונו - אין לריך סיה
המים פושרין כסוף כשכלה מעת
לעת: **יסודס בן נקוסא אומר** - אין
לריך סיה המים פושרין כסוף אכן יהו
על הסך כמעט לעת אט"ס שאין
סופן וקולא הא דלי לא הדק כבסי
טבור ואל"כ דלי האו פושרין כל מעט
לעת הוא קדר: **טומאה רקב** - מאל
חרוה ממנו - מטמא מן כמנו ומשא
ואהל: **במתני' וטמאה בין לה בין**
יבט - הכתם או הסך בין שמתלו
לחן בין שמתלו יבטין מטמא כל
טהרות שמתלו מבטוי מיום כיבודו
ושעשה האהב מיום כבוש: **סיכס**
מטמא למפרע - עד שעת כיבוד או
כיבוש דליכא למיהר לאחר כיבוש מיד
נפל אבל יאל איט מטמא למפרע
אלא עד שעת שנוכל לומר אם נפל
בזאותיו עניין הוא יבול להיות עכשו
לח אבל על - שעת הכיבוד לזמן מרובה
לא דהל לח הוא ולי מההיא שעתא
נפל הוא מהעכבד יבט: **גמ' חוקמו**
נדוק: מן מחוקקין דבתיק ליה בשעת
הכיבוד ומשום הכי טבורה דקודס
כיבוד טהורות: או משום דחוקמו
מתכבד: דלי הוא הכס בשעת כיבוד
הי נפיק ואלו - שרן מתמם כיבוד:
דאמר כביד ולא בדיקי כדדתי ולא
בדיקוי או אמר דהל דמטריין הן
דמקמי כיבד משום דחוקמו שדקין
בשעת כיבוד הא לא בדיק וטהרות
דמקמי כיבוד נמי טמאו ולי אמרס כו':

ממקום פומא אינו דין שיהו טמאין דם היוצא
מפי האמה יוכיח שבא ממקום פומא ושהור
אף אתה אל תחמה על זה שאע"פ שבא
ממקום טומאה יהיה טהור ת"ל **וובו פומא**
וואח לרבות מפיו רגליו לטומאה דם היוצא
מפי האמה מן דמורו: **דתניא וכולהו ידא**
דם היוצא מפיו ומפי האמה טמאין ת"ל
וובו פומא הוא הוא פומא וואין דם היוצא
מפיו ומפי האמה פומא אלא מהורב ואיפוך
אנא אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן
יוחי *דומיא דרוק מה רוק שמתענגל ויוצא
אף כל שמתענגל ויוצא דם שאין מתענגל
אף ויוצא, ודרי **הלב** שבאשה שמתענגל ויוצא
ואמר מר **הלב** שבאשה מטמא פומא
משקין, פומא משקין אין אבל לא פומא
המורה: **אלא אמר ר' יוחנן משום רבי שמעון**
בן יוחי דומיא דרוקמה רוק מתענגל ויוצא
וחרור ונבלט אף כל מתענגל ויוצא וחרור
ונבלט: יצא דם שאינו מתענגל ויוצא יצא
חלב שבאשה שאע"פ שמתענגל ויוצא אינו
חוזר ונבלט, ונילף מוובו מה זכו שאין
מתענגל ויוצא מטמא אף כל? אמר רבא מוובו
ליבא למילף שכן גורם פומא לארדרים:
והשרין: אמר ריש לקיש **שרין** שיבש ושלדו
קיימת פומא והאין **תנן** **בפומאין לחין ואין**
בפומאין יבשין אמר רבי יורא לא קשיא היא
ככולן הא במקצתן *דתניא **א"ר יצחק**
ברבי ביסנא אמר רבי שמעון בן יוחי **בהם**
יכול ככולן ת"ל בהם אי מהם יכול במקצתן
חלמוד לומר **בהם** הא כיצד כאן בלא כאן
ביבש אמר רבא הני זכוני דמתואר כי
שלאן קיימת פומאין ואמר ריש לקיש **שרין**
שנשרף ושלדו קיימת פומא מיתיבי **יבמצא**
שרין שרוף על גבי היותים וכן מטלית
המהוהא פהורין שכל הממאות בשעת
מצאתן א"ר יורא לא קשיא הא ככולן
הא במקצתן דתניא אמר רבי יצחק **בר**
ביסנא משום ריש בן יוחי בהם יכול ככולן
ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן **ת"ל בהם**
הא כיצד כאן בשרוף כאן בשאינו שרוף:
בפומאין לחין: **דכתיב** **רר** בשור **ית**
וניש **ודד** דכתיב **כי ירוק הוב** בעין זרקו
יש *במוהם אמר רחמנא בעין מיתה

מח
רביא דוכי ירוק הוב כטורח
ודוחא דריש הכי אבל אי לאו הכי
קראי הוא ממעטין כולו כיו
ונישו ומי רגלים מטמא הוא כמו דם
היוצא מפי האמה ואל"כ ולמה לי מרי
קראי וכי ירוק לביתו וישו חזת למי
רגלים וי"ל דמוכי ירוק לח הוא דרשין
אלא כיוו וישו שיואל דרך הסה או
מי האף נמי לרבי יוחנן דומי כמו
רוק ומוחא לא הוא מריבין אלא מי
רגלים שיואלין מפי האמה כמו זכ
דקרא דוחא גבי זכ כתיב או משום
דכאן ממקום פומא מיהו קשה
דמשמע דהוא מריבין חלב האשה
מוחא חס היה חוזר ונבלט ואחמי
והא אפילו כיוו וישו לא הוא מריבין
מוחא אי לאו רביא דוכי ירוק ולריך
לומר דלי לאו רביא דוכי ירוק הוא
מוקמינן חזת לכיוו וישו דוקא דהי
כעין רוק אבל השתא דכתיב וכי ירוק
אייתר וזחל לכל דבר מהענגל ויואל
וחוזר ונבלט: **וניירק** מוזבאי
זכה לאו מעין הוא דכתיב הא בפרק
בנות כחיים (על דף נה): **אי** בהס או
מהס כו' - ואל"כ דמהא בהס ומהס
דרשין כפ"ק דתנינא (דף יא)
ששעורו כבעשה הכס אסמכתא
הוא דשיעוריס הלכה למשה מסיני:
שרין ששרף - ק"ק ללא עריב
יבט ושרוף כהדי דמתור קא
קדיש לה: **שכבת** זרע כדאיה
להרוע - ואם האמר והלא **שכבת**
זרע שאינו יורה כחן איה לחוי להרוע
ומטמא ויש לומר דמן לחוי להרוע
כעין ואפי' שאינו יורה כחן כיון שהוא
לחתיב מין שכבת זרע דראוי להרוע:
בגומא

גליון הש"ס
רשי ד"ה פומא רוק
כי מטמא כמפ' טו'
פ"ז מ"ג ואלוהו
וכסע"ס ט"ז וע'
כסע"כ פ"ז מ"ה
דסע"כ וע' :

[על יב']
תנינא יא: [ע' כחוס]
טור נכ דהי ט"ז

[ע"י מה: מילין ע"ד]
[פ"י מה:]

נעל ג'
מקורו דגמ' :
ממא מילין ח' :
ממא מילין ח' :
ממא מילין ח' :
ממא מילין ח' :

יכולין להשרות: בעי רבי ירמיה החילוהו וסופו בפושרין או דלטא החילוהו אף על פי שאין סופו
דתניא **כמה היא שרייתן בפושרין יהודה בן נקוסא אומר מעת לעת תחילתו אף על פי שאין סופו**
שרב"ג אומר צריכין שיהו פושרין מעת לעת: רבי יוסי אומר **בשר המת כו'**: אמר שמואל פהור
מלמא בכיות אבל מטמא פומא רב חניא נמי הבי יוסי אומר **בשר המת שיבש ואין יכול**
לשרות וחוזר כמות שהיה טהור מלמא בכיות אבל מטמא פומא רבא: **מתני'** *השרין שנמצא
בכמיו מטמא למפרע עד שיאמר בדקתי את המבוי הזה ולא היה בו שרין או עד שעת כבוד וכן
יבט שנמצא בחלוק מטמא למפרע עד שיאמר בדקתי את החלוק הזה ולא היה בו כתם או עד
שעת הכבוש ומטמא בין לח בין יבש ר"ש אומר **היבש מטמא למפרע והלא אינו מטמא אלא עד שעת**
*שיהא יכול לחזור ולהיות לח: גמ' צריכין לעד כבוד חוקתו ברוק אנבלט חוקתו מתכבד ומאי
נפקא מינה: **ואמר כביד ולא בדיק** או אמרת חוקתו ברוק הא לא בדיק או אמרת חוקתו מתכבד הא מתכבד
מיעושי' וכה"ג פריך פ"ק דוכחים בכל אתר מן הוציא ובאן לרבות וי"ל דואת נמי הוי מיעושי' וטו"ל דואת קא דריש כדרשין לעיל כיון וישו מוא"ל דוכי ירוק: ובת"כ דרשין האי ואת למעושי' ועל וליה
פירותה דרועי: מה רוק מתענגל ויוצא וחרור ונבלט: ותיבה למה לי חרי קראי וכי ירוק לביתו וישו חזת למי רגלים וי"ל דאי לאו רביא דוכי חזת דהי טמאין וישו רוקא ויוצאיה מן
לח מרחא פמא כי הוי דמטעינא מינה דם היוצא מפי ומפי האמה: ותיבה למה לי חרי קראי וכי ירוק לביתו וישו חזת למי רגלים וי"ל דאי לאו רביא דוכי חזת דהי טמאין וישו רוקא ויוצאיה מן
הנה כמין זרק' אבל השתא דכתיב וכי אייתר וזחל לרבות כל דבר שמתענגל ויוצא וחרור ונבלט: נילף מוובו: כ"י בנות כחיים שיבש ליה אי מקום יבט מעין דהא או לא ובהא פריך אי לאו מעין דהא:
אמר ריש לקיש שרין שנשרף ושלדו קיימת פומא: אע"ג דאמר ריש לקיש שרין שיבש ושלדו קיימת פומא: ומיור לענין לרבינו יצחק מקרא שקילין חן:

הרואה כתם פרק שמיני נדה

נמ

עין משפט ג' מצוה

סיפוי דמיס למסס . כלומר קטעים : למעלה . גדולים : כגרים .
 למסס . (6) צפוח מכגרים וחלין : נפלא עליס כגרים ועוד .
 דהלכתא כרב סהור דמיקל : פיון דבעלמא . היכא דליכא ועוד
 תולא כגרים במחטולת השהא נמי תולא האי גרים במחטולת אחרינא :

כח א (מי) פ"ס מס' א
 אסרי כולא) סמ
 ואין קול פושע ז"ד
 ס' ק' סעי' ז :

ב כב מ"י שם ס"ג כ
 סמ שם שו"ט שם
 סעי' כח :

ג ל' מ"י שם ס"ג ט
 קוד"ש שם סעי' ט :

ד ל"ו מ"י שם ס"ג כ
 קוד"ש שם סעי' כ :

ה ל"ז מ"י שם ס"ג כ
 קוד"ש שם סעי' כ :

ו ל"ח מ"י שם ס"ג כ
 קוד"ש שם סעי' כ :

ז ל"ט מ"י שם ס"ג כ
 קוד"ש שם סעי' כ :

ח מ"א מ"י שם ס"ג כ
 קוד"ש שם סעי' כ :

הין זה סיפוי דמיס למסס וסיפוי דמיס למעלה חלין בעליון עד
 כגרים . פ"ה למטה קטנים למעלה גדולים חלין בעליון גדול
 כדס מאכולת עד כגרים מאי לאו עד כגרים למטה (ג) צפוח
 מכגרים לא למעלה כיוסר מכגרים וזהו תימא אמאי נקב למעלה
 ולמטה הוה ליה למנקט גדולים
 וקטנים ועוד היכי משמע ליה כלמטה
 מאי אולמיה ממחתיין ועוד דלא הוה
 ליה למנקט כלמטה וכלמטה דהוה ליה
 למימר צפוח מכגרים ויוסר מכגרים
 לישנא דנקט עד הכא ונראה לי
 דה"פ למטה למטה מן החגור למעלה
 למעלה מן החגור תולה בעליון אורי
 שלמטה נתלה בעליון "דשמח כמו
 שבעליון מעלמא חקי תחתון נמי
 מעלמא אחי (ג) ועוד כגרים נחלה
 כו וקאמר מאי לאו כגרים למטה
 דעד כגרים דקמי מיידי שהתחתון
 עד כגרים תולה בעליון שממקום
 שכל העליון כל התחתון מכלל דלי
 לאו עליון ממתיין ליה ולא חלין כדס
 מאכולת אלמא כגרים כיוסר מכגרים
 ומשני לאו כגרים ולמעלה כלומר
 תולה תחתון בעליון כשהעליון עד
 כגרים ומלמעלה למטה קחסיב
 כשהעליון ג' גריסין או שני גריסין
 עד כגרים שאז אין אט תולין עליון
 כדס מאכולת אלא מעלמא אחי או
 תלה כו התחתון ומיידי כשהתחתון
 יוסר מכגרים אבל אם תולה העליון
 כגרים או לא יהיה התחתון סהור שאין
 נגלים לדבר דאחא דזה מה מעלמא
 שהיה העליון יס לתלות כדס מאכולת :

נתעסקה כגרים ומלמא עליה

הוא הדין נתעסקה צפוח מכגרים
 ונמלא עליה כגרים ופוח מכגרים
 כתיב וז' דאין לומר דכהא פשטא
 ליה דאיה תולה אפי' לרבי ינאי
 דה"כ כ' פשט לקמן מאי לאו ככה"כ
 לוקמה בשנתעסקה צפוח מכגרים
 דפשיטא ליה דאיה תולה אלא ודאי
 בכל עניי בני : נמצא עליה מן
 אחר . פ"ה מדבר הדומה לכסס בגון
 שרף או קילור דהא ודאי מעלמא אחא
 חולה כו כמה מיני כתמים ותינה מכרס
 אם דס היא ור"י מפרש נמלא שאלה
 מין אחד למעלה מן החגור תולה כו
 כמה מינים שלמטה מן החגור מסוס
 כסמו שהעליון ודאי מעלמא אחא כך
 נאמר בתחתון דמעלמא אחא :

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עליה סיפוי דמיס למטה וסיפוי דמיס
 למעלה חולה *בעליון עד כגרים מאי לאו
 כגרים מלמטה לא , כגרים מלמעלה . איחמר
 נמצא עליה כגרים ועוד ואורו עוד רצופה בו
 מאכולת ר' תינא אומר סמאה ר' ינאי אומר
 "שהורה רבי תינא אומר סמאה כי תליא
 בכגרים , בכגרים ועוד לא תליא רבי ינאי אומר
 שהורה , הני מילי היכא דלא רצופה בו
 מאכולת אבל היכא דרצופה בו מאכולת
 מזכא מילתא דהאי 'ועוד' דם מאכולת הוא
 פש ליה כגרים , כיון דבעלמא תליא הכא נמי
 תליא : בעי רבי ירמיה נחעסקה בכגרים
 ונמצא עליה בכגרים ועוד מה-חבני לר'
 תינא חבני לר' ינאי : חבני לר' תינא - עד
 כאן לא קאמר ר' תינא התם סמאה אלא
 דלא נחעסקה אבל הכא דנחעסקה 'תליא א'
 דמא אפילו לרבי ינאי דאמר שהורה , הני
 מילי היכא דרצופה בו מאכולת אבל היכא
 דאין רצופה בו מאכולת - לא תליא : הא שמע

נחעסקה בארום אין תולה בה שחור , במעט
 אין תולה בו מרובה , היכי דמי לאו כי האי
 גוונא : לא , כגון דנחעסקה בכגרים ונמצא עליה
 'שני גריסין ועוד' אי הכי מאי למימרא : מדו
 דתימא שקול כגרים צפור שרף - זיל
 דכא ליכא שיעורא זיל הכא ליכא שיעורא
 קמ"ל . אמר רבא נמצא עליה מין אחד תולה בו
 כמה מינין מיחיבי נחעסקה בארום אין תולה
 בו שחור נחעסקה שאני איבא דאמר אמר

רבא נחעסקה במין אחד תולה בו כמה מינין מיחיבי נחעסקה בארום
 אין תולה בו שחור כי קאמר רבא דנחעסקה בתרנגולת דאית בה
 כמה מיני דמא : מעשה באשה [וכו] : והתניא לא אמרו חכמים את
 הדבר להקל אלא להחמיר ? אמר רבינא לא להקל על דברי תורה אלא
 להחמיר על דברי תורה , וכחמים עצמן דרבנן : עד שהיא נתון : איבעיא
 להו מי פליגי רבנן עליה דר"א ברבי צדוק או לא מא שבע נכתם ארור
 מצטרף , שפין מפין אין מצטרפין ? מני אי רבי אליעזר בר' צדוק למה לי
 צירוף האמר משוך כל שהוא - סמא אלא לאו רבנן שמע מינה פליגי , לא
 לעולם , אליעזר ברבי צדוק וכי אמר רבי אליעזר ברבי צדוק בעד אבל
 בכחם לא אמר רב יהודה אמר שמאל הלכת ברבי אליעזר ברבי
 צדוק *הלכת מכלל דפליגי שמע מינה :

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

ס"א עליון

הגרות הב"ח

(6) רש"י ד"ס כגרים
 נחמסס כפוח (3) חות'
 ר"ס סו וכו' כלמטה
 כפוח מכגרי' לא כלמטה
 יוסר מכגרים : (2) בא"ד
 מעלמא אחי ועד כגרים
 ס' כגרים נחמסס דוד
 ס' כיוסר מכגרים
 ושמא לא כגרים מעלמא :

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

הדרן עלך הרואה כתם

האשה שהיא עושה

פרק תשיעי נדה

ס

עין משפט
נר מצוה

פדושה . גדולה היא ויענין בה דכבר רחקה : רחיה לראות .
שהנינו ימי הנשואים : והפכרה רבי מאיר לומר סוף . דתימח
להנח קמח אפילו אינה ראויה ותמשע מינה להחרימה לא בעינן
שאלה כבר והא תמיד דרבי מאיר לקולא מכלל דת"ק לא סגי
בדאיה : לראות עד שהיא רואה

תולה בשומרת יום כנגד יום . מספקא ליה להרי"ם אם עמא קל
ענון טופרת מקלח או הכל ולא עולה טולה בלא ספרה
כלל בין כהנה בין בעמא מח ושבילי דשמעוין לא חיירי אלא בביבאר
מה לי אחר ר"ש . מדלא קאמר ר"מ ור'
עומת : ועמא : (ענין) **וישבת**

וענין משפט
נר מצוה

[ניחא כה וכו']

פדושה . גדולה היא ויענין בה דכבר רחקה : רחיה לראות .
שהנינו ימי הנשואים : והפכרה רבי מאיר לומר סוף . דתימח
להנח קמח אפילו אינה ראויה ותמשע מינה להחרימה לא בעינן
שאלה כבר והא תמיד דרבי מאיר לקולא מכלל דת"ק לא סגי
בדאיה : לראות עד שהיא רואה
ממס : ופרטינן אלא קשיא סך
קשייחא דמשמע דר' מאיר לחומרא :
פינן סביב . ובידיה דקמי אינה
טולה בנכרית לת"ק הכי קאמר אינה
טולה בנכרית הראויה לראות אלא
אם כן רואה ר' מאיר לומר טולה
והריייהו ממטתא דת"ק מילתא אמרי
וכי דאמר בהנח קמח דמרייבו :
רבי שלם . אם השאלתה לשומרת
יום בשני טלה טולה כה וכה על גב
דלא הוזקה רואה היום , כיון
דמטייה פתוח טולה כה וכה על גב
דמקלקלה ינה פורחא דלריכה לשמור
יום המתקם כיון דטמאה השמח :
ובסופר : גקיים אחר זבה וכה
ט"פ שמקלקלה הריכה שסמרה כל
ימי ספירתה וזריכה לספור ' קיים ,
הואיל ועבשו עמאח טולה כה :
והכרס מקולקל . שומרת יום
לריכה עוד לשמור שלשי בשביל כהם
זה , והאם : סופרת היא וסמרה כל
שלמיה : רבי אומר אינה טולה .
הואיל ומקלקלה לה , מאי חייב
דמקלקלה לה ספ' יתק : ושון
שטולה בשומרת יום כנגד יום כדלפני
שלם . דלא מקלקלה מידי : וביושבם
פל דסופר ובכחיה שרמיס ספורין .
דלא מקלקלה לה מידי שאין לה כהם
דלמרי' כפ' קמח (דף ק"ו) זו שירפה
מני ותלין כמחה צד בעלים :
לפיכך דרכן קמטון למס לי . כיון
דהא טולה כה פשיעא דיהא מתוקמ
זו מקלקלה : שגלו בשני שבילין
ולא ידענא הי' להאי על ויהי להאי
על : כגון למחוקק . לרבן
שמעון (א) דאמר טולין כהם בשומרת
יום הכה כמי' טולין שביל טמא כדאם
טמא וזהו כדאמר ורבי גאיהס
קמחים : עד כאן לא קאמר רבי .
רבייה טמאה : אלא פטוס דמי מדי
ניסן . שתייה יום בחוקק טמרה
(ב) השומרת יום בשני טלה רחיה
לעבול כל שעה שחלטה קיון שספרה
שעה אחת הילכך אין קלן עומאה
שחולק לתלות כה יותר מוחא לפיכך
שתייה עומתות אבל כהא דרמחא הוא
מאי נפקא ליה מינה אי תליה ביה
הילכך אפילו רבי תלין : ורבי מסדה
אמר סוף סוף . דך שומרת יום
שכילה היא בעיה הילכך עמאה היא
ונפילה הכי קאמר רבי לא תלין בה :

אף נכרית דקא חויא *אמר רב שישת כי ניים
ושביב רב אמרה להא שמעתא דתניא תולה
בנכרית רבי מאיר אומר בנכרית הראויה
לראות ואפילו ר"מ לא קאמר אלא בראויה
לראות אבל רואה לא איצטריך ? אמר רבא
וחסברא ר"מ לחומרא , רבי מאיר לקולא
דתייא אינה תולה בנכרית רבי מאיר אומר
תולה ואלא קשיא ת"ק ת"ק הבי רחיה שראיה
ר' מאיר אומר בראויה לראות ואף ע"פ שאינה
רואה ת' ותולה בשומרת יום כנגד יום בשני
שלה ובסופרת שבעה שלא שכלה לפיכך
היא מתוקנת וחברתה מקולקלת דברי
רשב"ג אומר אינה תולה לפיכך שתייה
מקולקלת ושון שתייה בשומרת יום כנגד
יום בראשון שלה , ובישבת על דם שומרת
ובבתולה שרמיה ספורין לפיכך דרשב"ג
למה לי משום דרבי , לפיכך דרבי למה לי ?
מהו דתימא היהא דאשחכח כהם גבה
התקלקל , איך לא התקלקל , קמשמע לן . אמר
רב חסדא טמא ופורח שהלכו בשני שבילין
אחד מהור ואחד טמא באנו למחלוקת רבי
ורשב"ג מתקיף לה רב אדא עד כאן לא קאמר
רבי חסדא אלא דתירייהו כי הדדי גבאי הכא
מאי נפקא לן מינה ורב חסדא סוף סוף אידי
טובילה בעיא איתמר א"ר יוסי בר' דגינא
יטמא ופורח , ואפילו מהור וחלוי שהלכו
בשני שבילין אחד טמא ואחד מהור , תולה
טמא בתלוי ומהור במהור לדברי ר' אבהו בעא
מיניה ר' יוחנן מרבי יהודה בר' ליואי מהו
לחלות כהם בכהם אליבא דרבי לא תבעי
אך השמח ומה דהתם דקא חויא מגופה אמרת
אינה : תולה , ובה דמעלמא קא אתי לא כל
שבין תבעי לך אליבא דרשב"ג , התם דרבי
דקא חויא מגופה תליא , הבה דמעלמא
קאתי לא תליא אב דלמא לא שנא ? א"ר
א"ן תולין , מה שמע *לפי שאין תולין
איחיביה אין תולין כהם בכהם , השאיילה
הלוקה לנכרית או לישבת על הכהם
דרי זו תולה בהויה גופה קשיא ירישא אמרת
אין תולין . סיפא אמרת תולין היא לא קשיא :
הא רבי דהא רשב"ג , איכא דאמרי דהא והא
רבי הא בראשון שלה הא בשני שלה , רב
אשי אומר הא והא רשב"ג ולא קשיא
כאן

וענין משפט
נר מצוה

הגרות הב"ח
(א) ר"ה בלא למחוקק
ט' להכיח אחר :
(ב) ר"ה אלא כהם וכו'
קמח טמאה :

רבי מודה שטולה בגדה גמורה שלא טבלה כלל :
בכהם . אומר רבי' לריכא למימר דבעי לתלות כסופרת שגנה שלא
עולה אבל בראשון פשיעא ליה דחולה דהם כן ממי קאמר לקמן מ"מ
קשיא הא איכא לשטיי (א) בין לרבי בין לרשב"ג בראשון טלה חיירי ברייתא
ועוד דלריכא דרבי נמי ה"ל למבעי בראשון טלה כיון דלא חויא מגופה אלא
אפי' בראשון טלה מבעי ליה ופשיעא ליה דין תולין אפי' לרשב"ג אלא לחייל
מגופה והשאלה לכוהושיעי קשה לר' יהודה בר' ליואי והא דקמשיהו אהוה
רבי הא בראשון טלה והא בשני טלה כהם , לא פליגי . ושחייב
שיכול לקמן ולא בשנייה דר' דהא קאמר אליבא דרבי דלא תבעי לך
ולוקמחן בעיה על אפילו בראשון טלה וקאמר רבי דהכיכלא דמגופה
חויא לא תלין בשני טלה לרבי בכהם לא תלין אפילו בראשון טלה :

רבי מודה שטולה בגדה גמורה שלא טבלה כלל :
בכהם . אומר רבי' לריכא למימר דבעי לתלות כסופרת שגנה שלא
עולה אבל בראשון פשיעא ליה דחולה דהם כן ממי קאמר לקמן מ"מ
קשיא הא איכא לשטיי (א) בין לרבי בין לרשב"ג בראשון טלה חיירי ברייתא
ועוד דלריכא דרבי נמי ה"ל למבעי בראשון טלה כיון דלא חויא מגופה אלא
אפי' בראשון טלה מבעי ליה ופשיעא ליה דין תולין אפי' לרשב"ג אלא לחייל
מגופה והשאלה לכוהושיעי קשה לר' יהודה בר' ליואי והא דקמשיהו אהוה
רבי הא בראשון טלה והא בשני טלה כהם , לא פליגי . ושחייב
שיכול לקמן ולא בשנייה דר' דהא קאמר אליבא דרבי דלא תבעי לך
ולוקמחן בעיה על אפילו בראשון טלה וקאמר רבי דהכיכלא דמגופה
חויא לא תלין בשני טלה לרבי בכהם לא תלין אפילו בראשון טלה :

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

וענין משפט
נר מצוה

תנוקת פרק עשירי נדה

ונשאל להסתר. כדמפרש לקמיה שאין כל האלבעות שוות: ונשאל להסתר. דהלחה זימני בעינן לחזקה כדכ"ג כוולה גרסין ותלישית: מכחול. קיסה חרוך ומוך על רלאש של מכחול: פון חרדין. וטהור: ואס יפ לוסם. ולקלקל הזה שזאנה רוחה כל שעה ממנה חשמים אלן לפקדים יוולה בוססה ומשמשות חוריה אור

ונאמנת חשה למד וכו' דברי רבי. פרש"י דחוקא דך סופא דנאמנת כרבי אבל כולה רישא כדכ"ג דסבירא ליה" ב' זימני היו חוקה וכו' מפרש דלפילו רבי מורה ברוחה מחמת חשמים דכ"ג זימני לחחוקה דחזיה דרך דלעיל" דלמד לימים ב' זימנה שלא מנו חכמים ג' כגון

[עמוד זה]

[גמ' ע"ג]

י"א א"י מ"ד מ"ד ה"ב
א"י ב"א כ"ב כ"ב
ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב
ב"ג ב"ג ב"ג ב"ג
ב"ד ב"ד ב"ד ב"ד
ב"ה ב"ה ב"ה ב"ה
ב"ו ב"ו ב"ו ב"ו
ב"ז ב"ז ב"ז ב"ז
ב"ח ב"ח ב"ח ב"ח
ב"ט ב"ט ב"ט ב"ט
ב"י ב"י ב"י ב"י
ב"כ ב"כ ב"כ ב"כ
ב"ל ב"ל ב"ל ב"ל
ב"מ ב"מ ב"מ ב"מ
ב"נ ב"נ ב"נ ב"נ
ב"ס ב"ס ב"ס ב"ס

ותנשא לאתר, ניסת לאתר, וראתה דם ממדת חשמיש משמשת פעם ראשונה ושניה ושלישית מכאן ואילך לא השמש עד שתרשרש ותנשא לאתר, ניסת לאתר וראתה דם ממדת חשמיש משמשת פעם ראשונה ושניה ושלישית מכאן ואילך לא השמש עד שתברוק עצמה *כיצד בברית את עצמה?

מביאה שפופרת ובתוכה מכחול ומוך מונח על ראשו, אם נמצא דם על ראש המוך בידוע שכן המקור הוא בא לא נמצא דם עד ראשו בידוע שכן הצדיון הוא בא *ואם יש לה מכה באותו מקום חולה במכה, ואם יש לה וסת תולה בוסתה, ואם היה דם מבחה

בשפופרת של אבר ופיה רחוף לחתכה, אמר ליה ריש לקיש לרבי יוחנן והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

אמר עולא *מקור מקומו ממא איבא בנייחו ושפופרת, אפגור מפרגא לה? אמר שמאל בשפופרת של אבר ופיה רחוף לחתכה, אמר ליה ריש לקיש לרבי יוחנן והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

והברוק עצמה בכיאה שלישייה של בעל הדין, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות, אמר ליה לפי שאין כל האצבעות שוות

הגהות הבר"ח
(ה) גמי רוחה מלח
מנוחה כ"ג כ"י
באל"ה דכתיבית נוסח
לעיר יסוד רוחה דם ח"ל
מני סמכותיה הוחה
בני כעלמיה נוסח
והקללות בני לייקן
לחם רוחה ל"ב וכו'
על גב הכ"ק קודם
שחנה לעיר עבר שלא
יצא חוץ: (ג) שם
עם סתחוקה בשלם אצבעות: וסכודוק
כ"ב אה פסוקה של בעל שליש
מסכת עליה: פעם אחת לא חשמה
שניה בלא בדקה שח"י המקום
ג' אצבעות ומשקן אין חוקה כ"ב אה
אחת חוקה: דל"ן כל הכחות שזין
ושמא כוונתה זו היסוד בנת מרובה
הלקן עד סתחוקה כ"ג כוונתה לכל
אחד ואחד והד"ר כעני בדקה כ"ב אה
כ"ב אה שליש של בעל שליש: ס"א
דלפ"י. שהיה רוחה דם: ממדת
חשמים: בטמא. הכהילה פסחוס:
מפלאה ונפלאה. מחמלה דסומפלאו
כערת חשמים: דימת עיריד. כ"ב אה
עיריד סחי: מתקלמות כ"ג כ"ב אה
שנין לבעולן דימת ל"ן ל"ן
פכ"ר"ץ כמו [עמוד זה, כ"ב] מרת
דימת וכו' [פסוק זה כ"ב]. לא יטא
אדם דומה: פי ס"י דפסוק עלין.
עד השתא לה"י גיטא על חיבה
יתירה כענינים: נפסוק עלין לל"ך
גיטא. ויחלקו כמה שטלה זו וסכוד
קנאה מתוך קודם טוהר. ונלחמה לערה
לכ"ב ובקשן עליה רחמים והתפרטה:
כעדות. מקום שאין בני טורה ולין
יועטו למטות פתח נדוים מתי הן
מי נדה מתי הן ימי זוכ: ששם וסוף.
כ"ג אה ושמא כוונת מרה הוא:
שנים מסך ששם וסוף. לחמלת שמא
ורכשו גיטא. וז"ל ופני חתלה נדה
וערובה עור. שכל אכל שלשה דל"ן
הוא ימי זוכה לריכה? נקיים השתא
מי תשב כעשכ נקיים שמא כ"ב אה
זוכה מומחה: קשם נקיים. ודלחה
כ"ב אה א"י פ"טורל. דלפ"י היא דלא
חמור חשך על כרחה מן התורה:
ל"י אה ששם נקיים. שמא ממדת
החוס חימוד לחה דם: א"י אה?
וימי. כ"ב אה יומא ששם נקיים ליטע?
(ה)

[מ"ח ע"ג]

[ספח ח"ג]

גלוין הש"ס

ב"י א"י לחת"ך
ח"ס ש"ס
נב"ל ש"ס
ש"ס ח"ס
ש"ס ח"ס
ש"ס ח"ס

הגהות הבר"ח
ר"ש ב"ד
ר"ש ב"ד
ר"ש ב"ד
ר"ש ב"ד
ר"ש ב"ד

ש"ס ח"ס
ש"ס ח"ס

[גמ' ע"ג]

[עמוד זה]

[עמוד זה]

[עמוד זה]

[עמוד זה]

[עמוד זה]

תנוקת פרק עשירי נדה

עב

עין משפט
נר מצוה

וב"ש פשוטין מן פקדון. ולא בעי שימור אבל לענין טומאה מותר
מדרבנן להחמיר גזירה יום י"א חלו תוך יום דמטמאה בטולה
מדאורייתא עד שהספור קלט. ויום המחרת כדיליף לקמן מיהיה לה:
טבלה יום שלשה חריץ. ועבדה שימור קלט, ושימור מעליה הוא, חלל

ומה ר"ת דהכי פריך וזה ביממא הכי משכחת לה מדכתיב כל ימי
זב טומאתה אחרי לקמן לימיר ביממא אחרי זב משפט דבראית
ימים היא נעשים זבה מיהא תימה מאי קא משני בראיה בשני בין
המשפוט מ"מ ליכא חלל ב' רחיות ביום וז"ל דלל חס להזכיר השלישית

[ענין נדה]

וב"ה אומרים פמורים מן הקרבן שבלת ביום
של ארצו ושמשו את ביתה ואח"כ ראתה
ב"ש אומרים משכב ומישב וממורין
מן הקרבן וב"ה אומרים דה"ל *גרגון. והמורים
בדין בתוך י"א יום ובלת לערב ושמשו
שמשמאין משכב ומישב וחייבין בקרבן.
מבלת ביום של ארצו ושמשו ה"ו תרבות

כיון שהזכיר השניה ממילא ידעי'
השלישית וכן ז"ל לפיכך דבסוף
פרק ב' דגזיר (דף סז.) דליכא נמי
הך טוביא דלידל לולין (פסחים דף סא.)
ומשני דחזי מתחא יומי סמוך
לשקיעת חמשה דלא הוי שהות דסליק
ליה למיעיל ב[א]ותחלא יומי לאו דוקא
דכחרא סגי כשראה בשני עד הלילה
ור"י מפרש זבה נגמרה לר' יוסי הכי
משכחת לה כיון דליח ליה לרבי
יחי מקלט היום כטלו בחמלת היום

רעה זמנא ובעילתו תלויין: גמ' ת"י הישיין
במובלת לילה לובה שאניה מבילה ויש
ברואה בתוך י"א יום ובלת לערב ושמשו
שמשמאין משכב ומישב וחייבין בקרבן. לא
נחלקו אלא ביום י"א יום שב"ש אומרים
משמאין משכב ומישב וחייבין בקרבן וביח
הלל פמורין מקרבן אמרין לתן ב"ש לב"ש
יום י"א כיום תוך י"א אם שווה לו לטומאה
לא ישוה לו לקרבן אמרין לתן ב"ה לב"ש לא
אם אמרת בחוך י"א יום שכן יום שלאחרי
מצטרף עמו לזיבה תאמרו ביום י"א שאין
יום שלאחרי שנצטרף עמו לזיבה אמרין
להם בית שמאי השוה מדותיכם אם שווה לו
לטומאה ישוה לו לקרבן ואם לא שווה לו
לקרבן לא ישוה לו לטומאה אמרין להם ב"ה
אם הביאנהו לידו טומאה להחמיר לא נביאהו
לידו להקל ועוד מדבריהם אתם נושטין
שאחם אומרין טבלה יום שלאחרי ושמשו
ואח"כ ראתה ממאין משכב ומישב ופמורה
מן הקרבן אף אחם השוה מדותיכם אם שווה
לו לטומאה ישוה לו לקרבן ואם לא שווה לו
לקרבן לא ישוה לו לטומאה אלא להחמיר
ולא להקל הכא נמי להחמיר ולא להקל אמר

יחי מקלט היום כטלו בחמלת היום
דקאמר זב הרוחה בשבטי שלו איש
סותר החמלה היום וישלים ז' ה"ה
נמי דסוף היום כטלו ואפי' ראתה
בלילה מה בכך מ"מ מקלט היום
כטלו וסוף היום לאו שימור וכן
שמע בזכיר (דף סז.) דקאמר ולרבי
יוסי ב' כיון דחזי פלגא דימא ארדן
פלגא סליק לה שימור משמע סוף
היום מחלות ואילך הוי שימור דאיך
פלגא ומשני דחזי מתחא יומי סמוך
לשקיעת חמה דלא הוי שהות פ'

רוסי דראש
ועיון בפליגא לילה
לובה שאניה מבילה.
הוא פירושו לשון
דריש א. רובי
מיר פירש דקאי אהא
דחנן בפתגמין בני
זה קטנה וזכא דהל
יום י"ב יום שבלילה
דקפחם ופבלה לילה
דכ"ש משכב משכב
ומישב וחייבין בקרבן
ולכ"ה פשוטין מן הקרבן
שוין הן ומדור לה ב"ה
כ"ש חיה דהל שבעי
לספירתה יום י"ב וקישע
ופבלה בלילה שחייבין
בקרנ: אף אתח חשו
מדוהים ב' (וב"ש)
וב"ה סבור דביום
י"א כשפבלת לערב
אין לגזור פטואה
דלכא אחי למימר
לפי שראת י"א יום
ובה יבא לחייב בקרבן
וחביא ודילן לעורר.
אבל ביום שלאחרי
סרע ידעי כ"ע דתחלה
נדה (והוא ודומיה דרבנן
בטלמא הוא ולא יבא
לפטות לענין קרבן: ר' יוחנן

הגרות מרבי (הוא)
רנלבורג
משכחת לה משכחת לה
מן הקרבן כ"ל:
ב' חוב' ד"ס (דף ע"ג)
ע"כ הכולל וכו' ותחלה
יומי ליד דכחרא. מל
דכחרא נמחה. וז"ל
דכחרא מל"ל וכמ"ס
דש"א:

רב הונא משכבה ומושבה שבשני ב"ש
משמאין אע"פ ששבלה אע"פ שלא ראתה
מאי מעמא כיון דאילו חויה משמאין, השתא
נמי משמאין אמר רב יוסף מאי קמ"ל חנינא
טבלה יום שלאחרי ושמשו את ביתה
ואח"כ ראתה ב"ש אומרים משמאין משכבת
ומושבות ומפורה מן הקרבן אמר רב כהנא
ראתה שאני אמר רב יוסף וכי ראתה מאי
הוי ראייה דנדה היא! א"ל אב"י לרב יוסף:
רב כהנא הכי קא קשיא ליה בשלמא דיבא
דראתה גזרינן ראייה דנדה אמור ראייה דובה
אלא דיבא דלא ראתה מאי נגזר בה ועוד
דאורייתא ראייה אחת של זב ב"ש אומרים
כשומרת יום כנגד יום ובה"א יבבעל קרי
דחנינא

שפסקו בה שישו טהור אינו דין שיעלה לה בתשבוין הנקיים*:
אף אחס חסו מדותיכם. ור"מ ומאי ס"ד דב"ש הא ודאי
לדידה נמי ליכא לאקשויה הכי וז"ל דקסברי ב"ש דיום י"א
שהוא מדאורייתא חזי מחמירין ביה לטמא משכב ומושב אחי למימר
ביה חזו קרבן אבל ביום שלאחרי שהכל ודעני שהוא מדרבנן לא
אחי לחזוי קרבן חזי מחמירין ביה לטמא משכב ומושב:
רב כהנא ראתה שאני. ואדריבה מנליה לרב הונא בחוך
י"א יום כנגד יום ראתה והייט דקאמר רב כהנא הכי קא קשיא
ליה פ' דחריב הונא ועוד חנינא דלא כרב הונא:
חלל

וב"ש פשוטין מן פקדון. ולא בעי שימור אבל לענין טומאה מותר
מדרבנן להחמיר גזירה יום י"א חלו תוך יום דמטמאה בטולה
מדאורייתא עד שהספור קלט. ויום המחרת כדיליף לקמן מיהיה לה:
טבלה יום שלשה חריץ. ועבדה שימור קלט, ושימור מעליה הוא, חלל
שחוף י"א יום אסור לעשות כן שלא
כחל לדי ספק שחל תראה לאחר
תשמיש ומלמדספין הימים לזיבה ואין
טבילה טבילה מממאין משכב ומושב.
ואפילו בטולה, מדרבנן גזרו, חלו תוך
י"א יום: ופשוטין מן פקדון. דהא
עבדי שימור ואע"פ שחורה וראתה
אין מלמדספין לזיבה שהרי תחילת גדה
היא: גזרין. ממחר לחטוא שמא
ירגיל בכך תוך י"א אבל לענין טומאה
טהור: ומייבין בקרבן, ואפילו לא
תראה למחר דהא בעי שימור ור"י
בעל זבה קטנה: טבלה יום שלשה חריץ:
דעבדה קלט שימור ומשנה: פ"ז
תרכות רפס. שמא תראה אחר כן
ותמטרף לשלפנו ואין טבילה טבילה:
ומצנן. לענין טומאה וטהרה:
וענינא. לענין קרבן: פלוגין. שאם
תראה מצנן מנגע זבה וחייבין
בקרנ, ואם לא תראה: מנגע טהור
ובעילתו פטורה: גמ' פ"ד ושון
כטולנה לילה לזכא. ואע"פ שחוקין
ב"ה כזוהא יום י"א וטבלה לערב
שפטורין מן הקרבן החם משום דיום
י"א לא בעי שימור הילך לא זבה
הואי אבל זבה קטנה של תוך י"א
יום בעי שימור לאין פנילת לילה
טולה עד שתמור יום המחרת קלט
והטול: ושון כזוהא תוך י"א יום
ועבדה למרד ומשנה שחייבין בקרבן.
כאילו בעולם ביום יום פ"ח פירוש
דישיח הוא: אם שווה לו לטומאה.
שאתם מורים שמשמאה בטולה משכב
ומושב ליל מולאי י"א: בחוך י"א
מלמדספין עמו לזיבה. הילך לריכה
לשמור יום המחרת כנגד יום הראייה:
לשהפיר מדרבנן: נפק. להכיח חולין
בעורה: נושכים. מוקשין: אמר
רב הונא משכבות ומושבות שבשני.
לראייתה הרוחה תוך י"א וטבלה יום
שלאחרי לג"ש דמחמירי וממאין
משכב ומושב מדרבנן לאחר טבילה
ואפילו לא ראתה מאי טעמא דכיון
דכי חויה מטמאה למפרע מדאורייתא
שהרי מלמדספין לזיבה, כי לא חויה נמי
גזרינן מדרבנן אסור ראתה: מנינא
טבלה יום שלשה חריץ. יום י"ב שאינו
מלמדספין ואחרי כן ראתה וקס"ד הוא
ראתה דלאחרי' כאלו לא ראתה תוך
י"א דמיא דהא עכשוי היא מטמאה
מהחילת גדה ואינה טולת טבילה
של שחריס והך טומאה מדרבנן היא
דגזרינן ב"ש חלו י"א חלו גזרינן לא ראתה חלו ראתה: ראייה נדפ
הוא. ואינה מלמדספין אלא מעכשוי מטמאה וטומאת מעת לעת
הוא ראייה עולה וטומאת מעת לעת אינה מטמאה אלא בטולה חלל
משום דגזרינן יום שלאחר י"א חלו תוך י"א דאורייתא, ח"ל תוך י"א
כי לא ראתה בשני אחר טבילה גזרינן חלו ראתה: א"ל אב"י לרב
יוסף רב כהנא. דלאחר ראתה שאני הכי קא קשיא ליה אע"ג דהך
טומאה מדרבנן ליכא למימר דכי היכי דגזרינן ב"ש ראייה שניה דלאחר
י"א חלו ראייה שניה תוך י"א ח"ל נגזר לא ראתה חלו ראתה, ראייה
בראייה מיחלפת, ראתה-כלל ראתה לא מיחלפת: ועוד פנן. דלא
כרב הונא: הרוחה ראייה אחת של זב. באיש מיירי: כשומרת יום
כנגד יום. בשני שלה שמועטה חלו אחר טבילה אף זה מנגע חלו
ראייה שניה ומלמדספין לזיבה: כפפ"ל מרי. וטהור למעשר לאחר טבילה
מיד קטני מיהא לב"ש שומרת יום זב כראייה ראשונה שוין:
ופניח

[וט' חוס' לעיל לג' דם
סופרתו וטום' פסחים סא.
ד"ס ח"ג]

